

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 3 / IV legislatura / Primer període

Dijous, 9 d'abril de 1992

Ple del Parlament

Presidència del Molt Honorable Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió plenària núm. 2

Segona i darrera reunió

SUMARI

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i set minuts.

Debat del programa i votació d'investidura del Diputat M. H. Sr. Pujol i Soley, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (Continuació.)

El president intervé per a una qüestió de procediment (p. 23).

Intervenció del G. P. Popular: Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 23).

Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (p. 28).

Rèplica: Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 31).

Contrarèplica del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (p. 34).

Segona rèplica: Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 36).

Intervenció del G. P. d'Iniciativa per Catalunya: Sr. Ribó (IC) (p. 36).

Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (p. 41).

Rèplica: Sr. Ribó (IC) (p. 43).

Contrarèplica del candidat a la presidència de la Generalitat: Sr. Pujol i Soley (p. 45).

SUMARI (2)

Segona rèplica: *Sr. Ribó (IC) (p. 46).*

Intervenció del G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya: *Sr. Colom (ERC) (p. 51).*

El Sr. Vidal-Quadras (P) intervé per allusions (p. 52). Tot seguit, el Sr. Colom (ERC) li respon (p. 52).

Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: *Sr. Pujol i Soley (p. 52).*

Rèplica: *Sr. Colom (ERC) (p. 57).*

Contrarèplica del candidat a la presidència de la Generalitat: *Sr. Pujol i Soley (p. 60).*

Segona rèplica: *Sr. Colom (ERC) (p. 61).*

La sessió se suspèn a dos quarts de quatre de la tarda i cinc minuts i es reprèn a dos quarts de sis de la tarda i deu minuts.

Intervenció del G. Socialista: *Sr. Obiols (S) (p. 62).*

Resposta del candidat a la presidència de la Generalitat: *Sr. Pujol i Soley (p. 67).*

Rèplica: *Sr. Obiols (S) (p. 70).*

Contrarèplica del candidat a la presidència a la Generalitat: *Sr. Pujol i Soley (p. 73).*

Segona rèplica: *Sr. Obiols (S) (p. 74).*

Intervenció del G. P. de Convergència i Unió: *Sr. Escudé (CiU) (p. 75).*

El Sr. Carod-Rovira (ERC) intervé per una qüestió d'ordre (p. 76).

El Sr. Colom (ERC) intervé per fer un aclariment (p. 76).

S'esdevé un diàleg entre el president i el diputat senyor Colom (ERC) (p. 76).

El president intervé per una qüestió de procediment (p. 77).

Votació: és elegit president de la Generalitat el senyor Jordi Pujol i Soley, per 70 vots a favor, 58 en contra i 7 abstencions (p. 78).

El president comunica a la cambra que el senyor Jordi Pujol i Soley resta investit president de la Generalitat (p. 78).

La sessió s'aixeca a tres quarts de vuit del vespre i deu minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 2.2

La sessió es reprèn a les deu del matí i set minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i els lletrats Sr. Sol i Sr. Vintó.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat de tots els consellers en funcions.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

D'acord amb l'article 119 del Reglament de la cambra i del que s'ha convingut amb els portaveus dels grups, el debat tindrà lloc de la següent manera: un representant de cada grup parlamentari podrà intervenir durant trenta minuts; l'ordre en què intervindran els grups serà de menor a major; el candidat podrà fer ús de la paraula tantes vegades com ho demanarà sense limitació de temps. Quan el candidat respondrà individualment un dels diputats que haurà intervingut, aquest tindrà dret a una rèplica d'un temps igual a l'emprat pel candidat. Si hi hagués resposta a les rèpliques, que en aquest cas serà sense limitació de temps, el grup podrà contrareplicar durant cinc minuts.

Havent-se constituït els diferents grups de la cambra, correspon, en primer lloc, intervenir al portaveu del Grup Parlamentari Popular, per trenta minuts. Té la paraula l'il·lustre diputat senyor Aleix Vidal-Quadras.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Senyor president, senyores i senyors diputats, tot just acabat l'escrutini de les passades eleccions del 15 de març, el candidat de Convergència i Unió, i avui únic candidat a la presidència de la Generalitat, va declarar oberta la campanya electoral de 1996. I si bé és cert que el cel atorga els seus favors al que matina, tampoc no es tracta d'exagerar. Els ciutadans som cridats a les urnes amb massa freqüència, circumstància que es tradueix en fatiga i desmotivació, i les campanyes electorals suposen un clima d'activitat frenètica, de simplificació de missatges i de piròtècnia verbal que no sembla el més adient per a un debat d'investidura que ha d'estar orientat vers la reflexió global, el disseny d'accions a mitjà i a llarg termini, la fixació de conceptes i la formulació de propostes realistes i estimulants. El to i el contingut dels discurs que varem sentir ahir ens indiquen que el candidat comparteix aquesta opinió.

Així doncs, extingides les brases de la foguera electoral, el Grup Popular pretén intervenir en aquest debat des de la serenitat, la claredat i el rigor.

Les passades eleccions autonòmiques han dibuixat un escenari polític per a Catalunya dominat pel signe de l'estabilitat. El candidat que es somet a la confiança de la cambra ho fa per quarta vegada amb les mateixes probabilitats d'èxit que les tres anteriors, és a dir, totes. El discurs que varem escoltar ahir tampoc no contenia grans novetats ni ens va produir especials esglais; varem tornar a sentir la mateixa música i la mateixa lletra, malgrat l'anunci inquietant que es tractaria d'un discurs diferent, la qual cosa no deixa de ser tranquil·litzadora en una etapa històrica que ha estat encertadament qualificada com l'era de les incerteses.

S'ha dit moltes vegades, i és cert, que aquest és un país petit i que ens coneixem tots; aquesta circumstància estava molt present ahir al matí en aquest hemicicle i estic segur que moltes de les senyores diputades i molts dels senyors diputats, sobretot els

que repeteixen per segona, tercera, o fins i tot quarta vegada, van sentir com jo el pessigolleig d'una adormidora i gratificant escalforeta domèstica.

De fet, no hi ha hagut sorpreses: aquells que continuen remant contra el corrent de la història han vist disminuir el seu pes electoral i polític i han reconegut, amb sinceritat que els honora, que és difícil avui dia definir un projecte d'esquerres a Catalunya. En efecte, és veritablement difícil construir un projecte creïble sobre les cendres d'un fracàs social i polític sense precedents a l'edat contemporània.

Quant a les opcions impulsades pel vent favorable de l'evolució dels esdeveniments mundials, hem experimentat creixements més o menys amplis, que en el cas de la majoria que repeteix s'han traduït en el manteniment d'una hegemonia preexistent. Poques sorpreses, doncs, i canvis de significat més qualitius que estrictament quantitius, encara que —això sí— tendències inexorables: ni grans catàstrofes ni avenços espectaculars. Tanmateix, estabilitat no significa necessàriament continuïtat. El nostre futur immediat a Catalunya, a Espanya i a Europa no admet, tal com nosaltres el veiem, enfocaments de pura inèrcia. L'eslògan de campanya de la coalició guanyadora era, tal com se'ns va recordar ahir: «Ara més»; però esperem que se'ns permeti alimentar l'esperança que no serà exclusivament «més» del mateix. Tenim davant de nosaltres reptes formidables, que ni esperen ni perdonen, i els quals demanen solucions imaginatives, valentes i compromeses. I per arbitrar i aplicar aquestes solucions, vostè, senyor candidat, té, tal com desitjava, les mans lliures; les mans lliures per governar Catalunya i les mans lliures per maniobrar en la política estatal.

No crec sorprendre'l si li dic que hauria estat el nostre desig condicionar en certa mesura els moviments dels seus dits sobre el teclat autonòmic i sobre el teclat central. La vida pública no és un àmbit per realitzar els nostres desitjos, sinó per adaptar-se a la realitat i sotmetre's al veredict inapel·lable de les urnes.

Encara que s'ha dit, probablement amb raó, que l'home és un ésser intel·ligent rarament governat per la intel·ligència, el Grup Popular intentarà actuar, a partir dels resultats electorals del propassat 15 de març i al llarg dels quatre anys de legislatura, si no amb intel·ligència —cosa que seria immodèstia—, sí almenys amb lucidesa. I, per tant, ja que les mans que porten el timó ho fan incondicionades, posarem l'èmfasi en l'impuls positiu a l'acció del Govern, sense que això representi la renúncia a la crítica de duresa proporcional a la magnitud dels errors que nosaltres apreciem com a tals, evitant, però, el negativisme sistemàtic, l'acidesa i la crispació, perquè no té massa sentit introduir irritacions gratuïtes innecessàries en l'interior d'un vaixell en el qual anem tots. A més a més, sofisticats estudis epidemiològics demostren que «donar-se de cap» contra una paret no és una pràctica saludable.

Així, doncs, rebi, senyor candidat, la felicitació del Grup Popular per la seva quarta victòria consecutiva, rècord de proporcions europees i fruit d'un treball i dedicació que, per sobre de diferències polítiques, tots li reconeixem.

Naturalment, no podem fer extensiva la nostra felicitació, que és estrictament personal, ni a molts aspectes de la gestió dels successius governs que vostè ha presidit, ni als seus polièdrics plantejaments doctrinals que ens inspiren, com és notori, profundes reserves. Però, no estem avui aquí per parlar del passat —*pelillos a la mar*—, sinó per examinar el present i per dis-

senyar el futur. I, per cert, disculpi que la nostra felicitació arribi amb cert retard; però en aquests dies passats no hem volgut interrompre les seves classes particulars de dibuix lineal a aquest deixeble tan avantatjat i volador que li ha sortit. (*Remor de veus i rialles.*)

I, per cert, ja que ha aparegut a la conversa, com era de gran el paper? Era foli o era quartilla? Quantes ratlles va traçar vostè? Van ser dues o van ser més? A quina alçada estava la segona ratlla, de la meitat cap amunt o de la meitat cap avall? És veritat que aprofitant un moment de distracció el seu alumne va intentar canviar el full per un rotlle de paper continu? Existeix l'original? Se n'ha fet còpia? Es podria portar aquest document inèdit al Parlament per ser contemplat pels éssers humans? Perquè, francament, el Grup Popular no creu que el problema fonamental de Catalunya en aquests moments sigui el major o el menor grau de presència dels símbols de la nostra identitat en els Jocs Olímpics.

Desitgem i contribuïrem que aquesta presència sigui abundant i molt digna, i en aquesta qüestió la majoria ens tindrà al seu costat, però que no es compti amb nosaltres per res que pretengui transmetre imatges d'una segregació absurda, per res que faci aparèixer als ulls del món els atletes catalans separats dels seus compatriotes d'altres comunitats espanyoles; per res que propiciï la mutilació traumàtica d'una part inalienable de l'equip olímpic espanyol.

En el debat de política general de 1989 vostè, senyor candidat, es va referir a *La España invertebrada* i va recomanar la seva rellegida. Hi ha un paràgraf en aquelles pàgines extraordinàries que és oportú recordar: «*Los grupos que integran un estado viven juntos para algo; no conviven para estar juntos sino para hacer algo juntos.*»

I aquest és, senyor candidat, senyores i senyors diputats, el *quid* de la qüestió: les nacions no són ens estàtics, no són fotografies fixes en la gran sala de la història; les nacions són projectes i, tal com va dir el que fóra rector de la Universitat Autònoma de Barcelona els anys trenta, el professor Bosch i Gimpera, Espanya està secularment en vies de constitució, i Espanya i Catalunya es defineixen en cada moment per allò que fan, per allò que es proposen i és el grau de consecució de les fites col·lectives el que dona la mesura de l'èxit o del fracàs.

El nostre problema és que, al contrari del que indica el títol de la coneguda novel·la de Kundera, l'ésser ens pesa en ocasions com una llosa gràvida.

Quan vostè ens convida, senyor candidat, a ser cada dia més, que Catalunya sigui, sigui tant com pugui, quan després de la seva quarta victòria electoral vostè surt al balcó i afirma exultant que «ara Catalunya podrà ser encara més», configura una definició de nació que no és —si m'ho permet— operativa. No és l'obsessió per la identitat el que ens permetrà avançar, sinó l'atac entusiasta de tasques ambiciosos que exigeixen el millor de les nostres energies col·lectives en un sentit positiu. No és en l'ontologia on ens trobarem a nosaltres mateixos, senyor candidat, sinó en la dinàmica.

La contemplació del nostre rostre en el llac ha de ser substituïda per l'acció, i segurament vostè està pensant que el seu nivell d'activitat és difícilment superable, que vostè treballa setze hores diàries, que viatja, inaugura, escriu, parla, governa, que vostè no para. És ben cert, el seu nivell de dedicació, d'entrega

i d'entusiasme són legendaris, i que més enllà de les legítimes discrepàncies constitueixen un exemple per a tots nosaltres.

Es tracta, però, d'un fer incessant, supeditat sempre a l'ésser, i nosaltres, en canvi, li demanem que l'ésser vingui definit pel fer. I aquestes no són qüestions purament abstractes, sinó que diferents enfocaments conceptuals es tradueixen en polítiques concretes distintes, amb conseqüències molt tangibles i molt pràctiques.

Considerem un exemple molt actual. Arran de la commemoració del centenari de les Bases de Manresa, hem sentit dels seus llavis que cal refundar l'estat, no destruir-lo. Coincidim plenament amb la seva voluntat d'evitar la destrucció de l'estat; segurament vostè recorda qui va dir el 1919 i en quines circumstàncies tràgiques la frase «destruir per destruir, qualsevol és bo». Nosaltres, com vostè, no volem destruir, sinó edificar. Però què s'entén per refundar l'estat? En el *Compendi* de Prat de la Riba i Muntañola, presentat el 1894 al concurs del Centre Català de Sabadell i escrit en forma de catecisme —és a dir, preguntes i respostes, clares i concises—, es pot llegir: Pregunta: «Aleshores, no és Espanya la pàtria dels catalans?» Resposta: «No. No és més que l'estat, agrupació política a la qual pertanyen.» I, sens dubte, aquesta és una manera d'entendre la refundació de l'estat. Si l'estat és una mera supraestructura política, jurídica i administrativa, una closca sense substància, si la identitat cultural espanyola no existeix —tal com vostè va afirmar en una frase, sens dubte poc meditada, durant la campanya—, aleshores, està obert el camí de refundar l'estat, mitjançant el seu buidat progressiu i es pot començar a parlar de la Generalitat com a Administració única en el territori de Catalunya.

En aquest punt s'ha volgut utilitzar com a argument d'autoritat el president de la Xunta de Galícia en el seu discurs en l'últim debat sobre l'estat de l'autonomia gallega, que diu, textualment: «*También manifestar que la ampliación de las comunidades autónomas del artículo 143, cuyo proceso he procurado apoyar en todo momento, debe ser seguida en un inmediato futuro por la consideración de administraciones únicas en el territorio de las comunidades del artículo 151, salvo aquellas materias que constituyen el núcleo de la solidaridad y la definición del marco propio del Gobierno central.*»

Però és que en aquest discurs també s'afirmen altres coses, com per exemple aquestes: «*La realidad es que la autonomía es otra cosa, es un sistema que busca no el aislamiento, la confrontación, sino fórmulas de una perfecta unión, sin desconocer la identidad y los legítimos intereses de cada comunidad, sin dificultar la necesaria integración y cooperación de todos.*» O aquesta altra: «*El sistema autonómico como todo sistema federalizante ha de basarse en tres grandes principios: autoidentificación, lealtad y cooperación. Autoidentificación, es decir, aceptación de la personalidad, continuidad cultural, autogobierno; lealtad constitucional, pues no se trata de enredar sino de trabajar juntos, cooperación y responsabilidad cada uno en su terreno y en su ámbito de competencia.*»

És a dir, lleialtat constitucional, unió perfecta, cooperació. No hi ha cap inconvenient a implantar una administració única sobre les bases que existeix una realitat nacional espanyola, que és perfectament compatible amb la realitat nacional catalana, i que la realitat espanyola, assumida, sentida i acceptada per tots i que acull en el seu si, de manera elàstica i harmònica, totes les realitats diferenciades que la integren, es dota a si mateixa, en

cada etapa de la història, d'una estructura d'estat adequada a les seves necessitats i circumstàncies concretes. I l'estat de les autonomies ens permet fer coses a tots els espanyols junts; i el que fem junts defineix la realitat espanyola; i fer coses, a tots els catalans junts, sense el concurs de la resta d'espanyols, aconseguint així la realitat catalana com a àmbit exclusiu nostre on exercir l'autonomia i l'autogovern sense perjudici del nostre caràcter de societat «insertiva», per utilitzar el terme proposat pel professor Julián Marías, mitjançant el qual participem en el marc espanyol més ampli i subsegüentment europeu.

I fins a tal punt és així, senyor candidat, que vostè ha celebrat dues entrevistes, immediatament després de les eleccions, que a jutjar per la rapidesa amb la qual s'han produït no podien esperar aquest debat d'investidura. I més que tractar-se de posar un ciri ara a Déu, ara al dimoni —i és ben sabut que vostè és especialista a posar ciris multidireccionals (*remor de veus*)—, hem assistit en aquesta ocasió a dues posades de ciri magistrals: una al rei i una a l'Àngel. (*Rialles*.) No li preguntaré què té el senyor Colom que no tinguem els altres, perquè es podria interpretar com una mostra de gelosia, i ja he dit que el Grup Popular venia a aquest debat amb ànim constructiu i optimista i disposat a veure l'ampolla mig plena i no mig buida. Encara que no coneixem el contingut d'aquestes dues entrevistes, excepte allò que ha estat publicat, interpretem que en una d'elles es va reiterar la lleialtat de Catalunya a la corona, símbol viu de l'existència d'una realitat nacional espanyola; lleialtat que, per cert, tots els diputats d'aquesta cambra hem jurat, els més tradicionals, o promès, els més postmoderns, o s'han empassat, per imperatiu legal, uns pocs entremaliats. (*Remor de veus*.) Em complau manifestar la nostra valoració positiva d'aquesta entrevista, mostra de responsabilitat i de sentit d'estat. I, pel que fa a l'altra, entenem que el seu objectiu era temperar determinats ardors i calmar excitacions perilloses perquè no es muntin espectacles poc edificants el propinent mes de juliol davant els ulls de milers de milions de persones, a les quals hem de presentar una Catalunya modèlica, paradigma de comportaments civilitzats, de convivència harmònica i de progrés solidari.

Si fou aquest el sentit de l'entrevista —i estem segurs que així va ser—, no queda ja espai per a la gelosia, perquè els que fem bondat no tenim per què ser cridats a capítol. (*Remor de veus*.) Estic ben segur que vostè coincidirà amb mi, senyor candidat, que els espanyols hem de continuar fent coses junts, i és precisament ara, quan l'heterogeneïtat espanyola es pot manifestar amb tota llibertat i intensitat en el marc de l'estat autonòmic, quan ens hem d'esforçar a preservar una unitat redefinida o refundada —per usar la seva terminologia—, que constitueix un valor en si mateixa i una eficaç eina de futur.

I tinc també la plena seguretat que vostè, igual que el Grup Popular, creu que una de les coses que els espanyols podem fer junts és competir noblement en els Jocs Olímpics amb les altres nacions de la terra, desfilant units emparats per la bandera que juntament amb la nostra senyera presideix aquest hemicicle i en la qual apareix brodada la corona a la qual vostè, tan encertadament, un cop guanyades les eleccions per majoria absoluta s'ha donat pressa a complimentar.

Arribat a aquest punt voldria fer un aclariment: el Grup Popular no adopta aquestes posicions mogut per un sentiment de nacionalisme espanyol, perquè no creiem en el nacionalisme com a doctrina política, ni creiem que tota nació, per arribar a

la seva plenitud, requereixi un estat propi, independent, ni creiem que en l'interior d'unes fronteres on la història ha configurat una societat diversa i plural s'hagi d'imposar coactivament l'homogeneïtat cultural i lingüística; ni ho creiem, ni ho pensem, ni ho sentim. Això no implica necessàriament, però, que existeixi un fossar insalvable entre la majoria i nosaltres; en primer lloc, perquè la majoria ha fet renúncia expressa a la via independentista, malgrat que mostra, de vegades, el que nosaltres percebem com una excessiva indulgència respecte a l'independentisme radical. I, en segon lloc, perquè la majoria sempre ha propugnat la integració, fruit de la lliure voluntat, rebutjant la coacció o la imposició, encara que caigui intermitentment en velleïtats homogeneïtzadores, i algun projecte de llei hem vist aparèixer i desaparèixer en aquest Parlament que contenia elements preocupants en aquest sentit.

El candidat a la presidència obria fa pocs dies un camí ple de possibilitats vers un fecund punt de trobada en aquest domini, i no podem deixar d'assenyalar-ho amb esperança. El candidat ressuscitava, també amb motiu del centenari de les Bases de Manresa, una paraula que darrerament havia quedat una mica devaluada i que ell ens convidava a ressuscitar, em refereixo a la paraula «patriotisme». Si per «patriotisme» entenem l'amor al propi país i l'entrega abnegada i generosa del nostre esforç per contribuir al seu progrés, al seu benestar i al seu prestigi, el Partit Popular de Catalunya està format per persones que intenten ser bons patriotes catalans; en la mesura que el patriotisme eixampli el camp de trobada, la majoria que ha estat descrita com el pal de paller faria un gran servei al país i a la seva vocació integradora si desplaçés gradualment el pes de la seva concepció de Catalunya del nacionalisme al patriotisme.

De la mateixa manera que una altra figura ciclòpia de la política espanyola, el professor Fraga Iribarne, ha assumit l'autonomisme sense reserves, deixant descoflocats alguns, entre els quals, per descomptat, no estan els diputats del Grup Popular d'aquesta cambra, un aprofundiment del concepte de patriotisme permetria al candidat contestar sense ambigüitat a la seva cèlebre pregunta sobre «si els catalans som espanyols».

Un altre polític català que, com el candidat, va fer de Catalunya la raó de la seva vida va trobar fa ja bastants anys la resposta, que va expressar en el Congrés dels Diputats a Madrid amb aquestes paraules: «*Os digo que un sentimiento de patriotismo hispánico no sólo no es incompatible, sino que puede hermanarse admirablemente con el más fervoroso patriotismo catalán.*» O amb aquestes altres, pronunciades en l'homenatge pòstum a Prat de la Riba, el 25 d'octubre de 1918: «Com més catalans us sentiu més treballareu per una gran Espanya.»

Quan vostè ens parla de patriotisme, de quin patriotisme ens parla? D'un patriotisme excloent i limitador, com el que es desprenia de la seva invitació als nostres joves per tal que estimessin Catalunya com la seva única pàtria? O és assumible per vostè un patriotisme més ampli, català, espanyol, europeu, que estimuli els nostres esperits, eixampli els nostres cors i engrandeixi els nostres horitzons? Una classe de patriotisme que potser hauria evitat que l'abstenció en les passades eleccions autonòmiques arribés a uns dels seus màxims històrics des que la democràcia va tornar a Catalunya? Tant de bo que sigui així, perquè molt ens temem que ben aviat ens deixarà anar el carro en un pedregar de tal calibre que tots serem pocs per arrosse-

gar-lo de nou dintre del camí, i el camí no és altre que el marcat per la unió econòmica i monetària.

Per emprendre aquesta ruta amb probabilitats d'èxit, Catalunya necessita, abans que res, una visió clara de la situació, tant per part de l'Administració com de la societat en general.

Hi ha dues idees que vostè transmet reiterament que no contribueixen, precisament, a establir una perspectiva real. La primera idea és que anem bé: Espanya creix més que la mitjana europea; Catalunya creix més que la mitjana espanyola; per tant, anem bé. La segona és: alguna cosa tindrà a veure el Govern de la Generalitat en el fet que anem bé. Per suposat, el mèrit és de tots, però una part significativa ha de ser atribuïda a la seva acció de govern. Aquest missatge ha estat d'una gran eficàcia i la seva majoria renovada ho prova.

A la gent sempre li agrada escoltar bones notícies, però és obligació d'una oposició responsable actuar d'acord amb el principi tan encertadament assenyalat per Jean François Ravel: que habitualment l'ésser humà no busca la veritat si no després d'haver esgotat totes les altres possibilitats. I la veritat és que una cosa és el creixement net i una altra és la recuperació. Avançar de pressa, quan s'ha retrocedit molt prèviament, no és el mateix que créixer des de posicions prèvies satisfactòries. El primer procés és fràgil; el segon és sòlid. Si es confon el primer amb el segon, les conseqüències poden ser fatals.

Tornar als nivells d'ocupació de 1980, quan vostès van començar a governar, no és un triomf; és retornar al punt inicial. Ara bé, si es presenten les xifres des de 1985, es pot tenir la sensació que això és xauxa. Entre 1980 i 1985 l'atur a Catalunya es va incrementar en deu punts i va arribar a la xifra esgarriadora del 22% de la població activa. Des de 1985 ha disminuït aquests 10 punts, però segueix essent molt pitjor que el 1978, quan era poc més del 6%. És a dir, que comparar-nos amb els altres és il·lustratiu, però també cal comparar-se amb un mateix. No estem millor que fa deu anys; estem igual, i pitjor que fa dotze.

Quant a la segona idea, que part del suposat mèrit els pot ser atribuïda, constitueix, com a mínim, una aplicació optimista del principi de causalitat del mateix ordre que correlacionar l'evolució econòmica amb les conjuncions astrals o amb el vol de les aus. Si per una part es destaca que no es tenen competències en matèria fiscal monetària i en moltes altres d'una gran transcendència, el que permet eludir responsabilitats en allò que no va bé, no sembla legítim apropiar-se dels aspectes favorables. Extrapolant aquest raonament, es podria concloure que és millor no tenir-ne cap, de competència, perquè tot camini sobre rodes. Per tant, alerta amb certs voluntarismes.

La realitat no és que anem bé, la realitat és que anem menys malament. Si més no comencen a aparèixer núvols negres a l'horitzó i ens acostem a l'1 de gener de 1993 amb fortes febleses estructurals i amb elements que dificulten cada vegada més la nostra convergència amb Europa, fins i tot en determinats aspectes en pitjors condicions que el conjunt espanyol, encara que ens sàpiga greu.

Les nostres febleses són òbvies en el cas de l'agricultura. Amb una política comunitària que deteriora dramàticament el nivell de vida dels pagesos, redueix les superfícies de cultiu i rebaixa el valor de la terra destinada a ús agrícola. És ben conegut el viacrucis de moltes famílies que viuen de la terra, en relació amb els ajuts comunitaris dels Reials Decrets 808 i 1887.

No sembla que un pressupost que dedica, només, un 0,7% efectiu a les accions en aquest àmbit ofereixi gaires esperances als nostres pagesos. L'explotació familiar agrària catalana veu molt compromeses les seves possibilitats de continuïtat i l'edat mitjana dels seus titulars comença a ser preocupantment alta. Un col·lectiu que és dipositari de valors tan necessaris com l'austeritat, l'estalvi, la capacitat de sacrificar i el gust pel treball ben fet no el podem deixar en perill d'extinció.

Quant a l'empresa en general i l'empresa industrial en particular, es veu afectada per una forta reducció de la seva rendibilitat: tensions de liquiditat, crèdits cars, una pressió fiscal excessiva, un mercat laboral massa rígid i una elevada morositat. En els tres primers mesos del 92 s'han presentat a Catalunya 80 suspensions de pagament, 34 fallides i 124 declaracions d'insolvència. La primera setmana d'abril hem tingut 13 suspensions de pagament i 11 fallides. L'any 91 es van presentar a Catalunya, entre fallides i suspensions de pagament, 490 incidències amb un passiu total afectat de l'ordre de 130.000 milions de pessetes. Són xifres preocupants que requereixen una reflexió seriosa.

En un altre ordre de coses, la marcada propensió dels nostres empresaris a cedir la propietat a inversors estrangers indica que se senten menys capaços de dur endavant les seves empreses que els seus compradors. La forta inversió estrangera que rep Catalunya, quan es materialitza en adquisicions no és tan dinamitzadora com quan es plasma en la creació d'empresa nova i, en aquest darrer cas, no sempre dona lloc a competència equitativa.

Si a Catalunya li sortissin ales per anar a Europa directament, ens trobaríem que la nostra inflació és pitjor que la del conjunt espanyol i el ritme d'endeutament de les nostres administracions públiques va en direcció oposada a Maastricht. El deute de la Generalitat ha ultrapassat a bastament els 300.000 milions de pessetes, i el creixement del pressupost ha estat tres cops el del cost de la vida, amb un augment de la despesa corrent quasi quatre vegades superior al de la inflació. Si es té en compte que l'emissió de deute a llarg termini prevista per a l'any en curs supera amb un 50% la corresponent al 91, no s'acaba de veure clar la vocació europeïsta de Convergència i Unió. La nostra matriu serà carolíngia, però és inflacionària i expansiva. Catalunya té el trist privilegi de ser la comunitat autònoma més endeutada d'Espanya. El total del deute d'ajuntaments, diputacions i Generalitat s'aproxima als 900.000 milions de pessetes.

Fa pocs dies, les altes instàncies d'un gegant de la indústria automobilística europea instal·lat a Catalunya es lamentaven de l'encariment de costos, que posava en dubte la decisió que varen prendre, en el seu dia, de venir a casa nostra. Una important multinacional holandesa, que s'ha acomiadat a la francesa; una altra italiana, que està pensant a marxar; un fabricant japonès d'electrònica, que ara diu que ja no ve; un altre de productes metàl·lics, que ha tancat; són casos aïllats, però que enllacen amb un mot que aquests dies està en llavis de molts empresaris i molts assalariats i que vostè també va esmentar ahir: desindustrialització.

Per suposat no s'ha de ser alarmista i cal infondre moral. Tots aquests fenòmens negatius estan directament relacionats amb un encariment de costos que en una economia totalment oberta fóra letal traslladar sense més als preus. Però aquests costos estan ensems vinculats amb l'índex de preus al consum,

sobre el qual alguna incidència tindrà la reiterada presentació en aquesta cambra de pressupostos expansius inflacionaris. Aquí sí, senyor candidat, que el principi de causalitat opera amb més precisió. I aquí sí que podem dir que alguna cosa hi tindrà a veure l'acció dels seus successius governs.

Si el nostre destí és la unió econòmica i monetària, necessitem una societat competitiva, unes empreses competitives i una Administració competitiva. Quan el nostre nivell de qualitat de serveis públics, d'infraestructures, de formació, el nostre IPC, el nostre dèficit, el ritme de creixement del nostre endeutament i els nostres tipus d'interès, no són els que demana la convergència amb Europa..., per això ens hem d'exigir un esforç suplementari. Existeixen un seguit de línies d'acció en aquest context que, en opinió del Grup Popular, requereixen un impuls especial i que si el Govern les porta a terme tindria el nostre concurs i el nostre recolzament.

Senyor president, li voldria demanar una gràcia de cinc minuts.

El Sr. PRESIDENT: Agraciat. (*Rialles.*)

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Moltes gràcies, senyor president. Una primera línia és el que podríem anomenar la batalla contra la burocràcia. Aquesta batalla, al llarg dels últims dotze anys, no sé si no l'hem perdut, però segur que no l'hem guanyat. Ho hem dit altres vegades des d'aquesta tribuna. Vàrem tenir l'oportunitat de crear una administració moderna, sense els vicis seculars de l'Administració central. No s'ha fet. La nostra Administració ha crescut a raó de més de quatre mil funcionaris per any en els últims tres anys. Hi ha departaments amb serveis que compten amb més caps que funcionaris a les seves ordres. Els organismes autònoms proliferen i els criteris d'accés a la funció pública, de promoció, de delimitació de funcions, de compensacions econòmiques són manifestament millorables. Cal limitar el creixement de l'Administració, racionalitzar el seu funcionament i optimitzar els seus costos. Desitjaríem que aquesta fos una de les seves prioritats.

La formació i la inserció professional dels joves és un altre dels eixos fonamentals del nostre esdevenidor. El nostre sistema educatiu presenta mancances en tots els seus nivells. El percentatge de fracàs escolar és preocupant i no sembla que la reforma educativa vagi en el sentit de millorar la qualitat, ni que al final es pugui disposar dels recursos necessaris. I vull tenir, i vull fer un esment especial de la dedicació, competència i cavallerositat del conseller que fins ara ha dut a terme aquesta importantíssima i difícil tasca. El sistema orienta amb massa freqüència els joves cap a preferències secundàries i genera distorsions entre la demanda i l'oferta de treball.

Les universitats segueixen massificades amb la conseqüent pèrdua de la qualitat de la docència. Les dotacions anunciades per als propers anys, tenint en compte nous plans d'estudi i noves titulacions, han estat jutjades, ja, insuficients. La formació professional segueix infradotada i la interrelació entre el món educatiu i el món empresarial és, encara, tènue. És imprescindible una enèrgica acció pressupostària de govern en aquest camp i estimular la iniciativa social a participar-hi amb entusiasme. Instem el Govern a fer de la formació i l'educació més que una prioritat, una obsessió.

Una altra de les nostres preocupacions és el volum de despesa i d'endeutament públic. Construir Catalunya no és construir una administració cada vegada més feixuga. En un marc de res-

tricció monetària, el deute públic és diner que se sostreu a la creació d'ocupació, és ofegament de liquiditat de les empreses, és escassetat d'hipoteques perquè les parelles joves financin els seus habitatges. Quan el deute, tal com ha succeït, senyor candidat, al llarg de la seva acció de govern, serveix per eixugar el dèficit i la unitat de caixa fa que una part significativa del deute es vessi pels canals de la despesa corrent, es fa difícil parlar d'austeritat.

Quan vostè ahir feia el cant a la liberalització i a l'impuls de la competitivitat, entenc que coincideix amb nosaltres que un govern no és millor per ser més gran, sinó per la seva eficàcia a atendre els assumptes que li pertoquen, en tant que tota ingerència en qüestions que la força de la nostra gent, fins i tot la bona gent, resol adequadament és, en principi, negativa.

Abans ens hem referit a la desindustrialització. La indústria és un dels eixos fonamentals de la vida catalana, i moltes empreses industrials que han reduït activitat en anar perdent competitivitat en el marc de la política econòmica socialista han optat per desplaçar els seus centres de producció a altres països, engrescades per unes expectatives financeres millorades per una liberalització que s'acosta.

La política industrial que el nostre Grup propugna té dos components centrals. El primer és configurar un escenari en el qual les nostres empreses industrials puguin prosperar; és a dir, donar el relleu al Govern socialista i al seu fatigat president. És clar que això escapa a les competències d'aquest Parlament i ja es tractarà en el moment i en l'àmbit adequats. El segon consisteix en la realització d'accions específiques des de les competències autonòmiques, que dintre de les seves limitacions poden ser força interessants. Els dos aspectes es resumeixen amb un lema: la bona política industrial és fer molta indústria i poca política. Lema poc compatible amb el seu estat de campanya electoral permanent, que el porta a ser sensible a determinades pressions.

Em complau dir-li que vàrem escoltar amb plaer la seva intenció de donar un fort impuls a les infraestructures. Entenem que això vol dir que el Pla territorial i l'eix transversal passaran per fi de les musses al teatre, i que, a diferència del que ha estat la tònica dels darrers dotze anys —Jocs Olímpics a part— no serà la iniciativa privada qui realitzi les grans inversions en aquest àmbit. I no perquè el Grup Popular no senti simpatia per la iniciativa privada, que més que simpatia és devoció, sinó perquè considerem que la proporció de la despesa corrent, respecte a la inversió, en els pressupostos dels seus governs ha estat sempre excessiva. I no ens sembla correcte que els ciutadans de Catalunya paguin els seus impostos dues vegades: una, en la declaració de renda, patrimoni, IVA, impost d'activitats econòmiques i altres càstigs bíblics, i una altra, en el peatge de l'autopista Terrassa-Manresa, del Garraf o del Túnel del Cadí.

He de confessar-li que el Grup Popular ha quedat sorprès que en la seva intervenció d'ahir no hi hagués ni una sola referència al problema de la droga i la delinqüència, perquè, com vostè sap, és el segon problema després de l'atur en l'ordre de preocupacions del ciutadà de Catalunya. Des de les competències autonòmiques es pot fer molt contra aquesta xacra social incrementant els programes de reinserció i rehabilitació i a través de l'acció policial dels Mossos d'Esquadra, que han demostrat, amb la forma brillant amb què han resolt recentment algun

cas en què altres cossos de seguretat havien quedat empantanejats, les seves grans potencialitats.

Aquestes són, doncs, senyor candidat, les línies prioritàries de l'acció de govern que en opinió del Grup Popular hauria vostè d'impulsar amb especial èmfasi durant els pròxims quatre anys, i per als quals li reiterem el nostre recolzament que, donades les circumstàncies i molt a pesar nostre, és totalment desinteressat.

Vaig acabant, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Sí, perquè els cinc minuts ja són vuit.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, gràcies, senyor president. Em permetrà –això sí– que li retraguem, amb tota cordialitat, que en el seu discurs d'ahir no s'explicitessin les qüestions que serien objecte d'atenció preferent del seu Govern en aquesta legislatura i que el seu discurs fos més de cap d'estat que de cap de l'Executiu. Ja imaginem que, després de quatre victòries electorals successives, és quasi inevitable una actitud així, i no li dic que em poso mentalment en el seu lloc perquè el plaer seria massa intens per resistir-ho (*rialles*), però penso que els diputats d'aquesta cambra hem de fer la nostra feina i així no ens ho facilita; potser per això ho fa.

La seva intervenció d'ahir contenia, senyor candidat, elements positius, almenys en el pla dels bons desitjos: la seva defensa encesa de la liberalització i de la competitivitat; el seu rebuig frontal a la corrupció –i aprofitem per celebrar la iniciativa de la majoria d'impulsar en aquesta cambra una comissió d'investigació sobre un determinat afer que ha preocupat recentment l'opinió pública catalana; la seva acceptació de la vigència dels actuals estats europeus occidentals –i entenem que de les seves realitats nacionals, compatibles amb el ple exercici dels fets diferencials en un marc de progressiva dilució de fronteres– varen fer que el Grup Popular fos receptiu a les seves paraules. Esperem que ben aviat es tradueixin en plantejament i fets concrets.

Tal com he assenyalat, les nacions són projectes en permanent evolució; no són essències eternes. Tota nació és una contingència, en ocasions grandiosa i exaltant, però una contingència. Si el nacionalisme actués sense perdre aquesta perspectiva, que l'acostaria a la realitat i, per tant, a la intimitat autèntica del fet nacional, quin dubte hi ha que, tal com vostè apuntava ahir, la identitat d'un poble pot ser el vehicle d'ambiciosos tasques col·lectives capaces d'esculpir esplendorosament el futur?

I com que, per al Grup Popular, Montesquieu segueix viu i, tal com van les coses, fins i tot enyorat, permetin-me recordar un fragment del pare de la democràcia moderna que considero il·lustratiu: «Si jo sabés alguna cosa que em fos útil i que fos perjudicial per a la meua família, ho expulsaria del meu esperit; si jo sabés alguna cosa útil per a la meua família i que no ho fos per a la meua pàtria, intentaria oblidar-ho; si jo sabés alguna cosa útil per a la meua pàtria i que fos perjudicial per a Europa o bé que fos útil per a Europa i perjudicial per a la raça humana, ho consideraria com un crim, perquè sóc necessàriament home, en tant que sóc francès només que per casualitat.»

Hi ha casualitats de les quals estem legítimament orgullosos i sense les quals seria difícil viure, però en la mesura que no confonguem l'atzar amb la necessitat, en la mesura que no exigim a la fragilitat de la carn la permanència inalterable del marbre, estarem en condicions de millor servir Catalunya com a fet viu i com a espai obert al vent de totes les llibertats.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Vidal-Quadras. El candidat a la presidència té la paraula.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Senyor president, senyores i senyors, vostès saben que una de les maneres, de vegades, de contestar, d'intervenir, per part del candidat –o per part del president del Govern–, en debats d'aquesta mena, és acumular totes les respostes al final, cosa que jo no faig. I no ho faig perquè em sembla que és més democràtic i més considerat envers els diversos grups polítics de fer-ho com ho faig, tot i que té una pila d'inconvenients, i que és molt més fatigant, evidentment. De tota manera, els he de dir que fer-ho com ho faig té un altre inconvenient que també va contra la claredat del debat, i és que les meves intervencions han de ser molt repetitives, i un no sap exactament com dosificar les respostes. Perquè, és clar, ara vostè ha parlat una mica de tot, i si ho contesto tot, al final ja no tindrè res més per contestar als altres, oi?, que diran més o menys el mateix, o almenys en algunes coses, en alguns punts... En alguns punts, segur. (*Remor de veus*). Bé, em disculpo, per tant, per aquest caràcter –ho repeteixo– repetitiu, i que, per tant, tampoc no li ho contesti tot a vostè i m'ho reservi per a altres intervencions que presumeixo que seran bastant similars, en alguns aspectes.

Bé, em fa l'efecte, senyor Vidal-Quadras, que vostè m'admetrà que, deixant de banda frases que es diuen en moments determinats i en circumstàncies molt concretes, el meu discurs d'ahir no en tenia res, d'electoral, sinó que justament era un discurs no pas fet de cara a la galeria, perquè em vaig permetre no solament criticar la classe política i a mi mateix, sinó també, doncs, demanar comptes a la mateixa societat, cosa que seria difícil de fer si estiguéssim en campanya electoral, o si fos la mentalitat que em dominés; tot al contrari d'un discurs electoral.

Dit això, i contestant alguna de les coses concretes que vostè m'ha dit, jo vull que vostè i tothom estiguin ben tranquils respecte a aquest tema dels Jocs Olímpics, en el qual crec, francament, que s'ha produït aquests últims temps, probablement d'una manera interessada per més d'un sentit, una certa tempesta en un vas d'aigua. No n'hi ha..., tal com estaven plantejades les coses, no hi havia perquè hi hagués, diguem-ne, tot aquest gran xivarri que hi ha hagut i, en tot cas, celebro que ahir mateix el senyor Maragall digués que l'increment de la simbologia catalana en els Jocs Olímpics era –deia concretament– «desitjable i possible»; per tant, vol dir que plantejar-ho, doncs, tampoc no era cap mena, diguem-ne, de pecat. Però en tot cas, vostè i tothom estiguin tranquils. Jo estic absolutament d'acord que, a part de la manifestació clara de catalanitat, que ja està assegurada i que ja està garantida, i que vostès la poden ja començar a comprovar si van a comprar bitllets per anar als Jocs Olímpics, veuran, doncs, que el tema lingüístic ja ha estat respectat, tal com s'havia acordat... Però, a part d'això, a part d'aquesta presència molt clara de la simbologia, de la realitat, de tot allò que fa que la gent pugui entendre que existeix un poble que és Catalunya, a través dels Jocs Olímpics, a part d'això el que ens donarà gran prestigi és que els Jocs Olímpics vagin molt bé.

No és que nosaltres tinguem, senyor Vidal-Quadras, l'obsessió de la identitat; el que passa és que la identitat catalana ha estat amenaçada, i molt profundament amenaçada, no? I en un cert sentit ho està encara. I, de fet, Catalunya... Fins i tot li diré una cosa: Catalunya..., tot país petit que es mogui en la situació

i en les condicions de Catalunya sempre ha de fer un esforç de manteniment de la pròpia identitat. Això ho fan fins i tot els països en una situació d'independència molt considerable des de fa molts i molts i molts anys. Jo vaig tenir la curiositat, un temps enrere, d'estudiar un d'aquests casos, que és el de Dinamarca. I els danesos, com els noruecs, són gent no diré amb una obsessió per la identitat, però que en tot cas donen, subratllen constantment, d'una manera que ells potser de vegades no s'adonen, però que és molt evident la seva voluntat de ser identificats i de ser reconeguts com a danesos o com a noruecs, perquè se senten petits, se senten molt amenaçats per la cultura germànica o molt amenaçats per la cultura anglosaxona i..., i bé, per tant doncs, la tenen, aquesta preocupació. Per tant, tot poble —i més nosaltres, que realment hem d'aplicar aquell principi que, per altra banda, pot ser molt positiu, que l'única frontera que tenim és la que ens marqui la nostra pròpia qualitat— en aquestes condicions té la necessitat i sent la necessitat de defensar-la d'una manera especial, la seva identitat. I a més hi té dret; hi té tot el dret.

Ara, no és que sigui... Jo ahir ja ho deia: no és pas que sigui això la nostra única preocupació, entre altres coses perquè som conscients —i ara li ho acabo de dir amb unes altres paraules— que preocupar-se només de la identitat ens portaria a un carreró sense sortida. Li acabo de dir que les nostres fronteres són les que ens marqui la nostra qualitat. I per tant, dit això, vol dir que, a part de la identitat, ens hem de preocupar de la qualitat del país i això ja lliga amb l'altra cosa que vostè diu que nosaltres no tenim prou en compte, i que jo crec que la tenim constantment molt en compte, que són els projectes de futur. I si vostè es rellegeix el meu discurs d'ahir, veurà que jo parlo del país no entès únicament —ho dic, i sento ara no poder-ho llegir textualment— com a sentiment de pertinença a una història, a una tradició, a un patrimoni, sinó també com a element actiu, col·laborador d'un projecte. Això sí, d'un projecte a l'abast, d'un projecte entenedor, no d'un projecte estrictament ideològic, sinó d'un projecte molt, diguem-ne, ancorat en les realitats i d'un projecte de futur, un projecte en el qual sempre, sempre, el concepte i la idea dels fills i de les generacions futures —ho deia ahir— juga un paper absolutament determinant.

Justament en aquest nacionalisme que en bona part és patriotisme en el sentit que vostè deia, nosaltres sempre hem posat l'accent en un tema també potser molt poc utilitzat per la gent que fa plantejaments més ideològics, que és justament aquest concepte de futur, però no de futur teòric, sinó de futur lligat a això, als fills, a les generacions futures, per dir-ho d'una altra manera. Entre altres coses perquè res no preocupa tant la gent, de debò... Després farem tots els discursos que vulguin, i els analistes, i tothom dirà el que vulgui, i els ideòlegs..., però, de debò, a la gent del carrer, res no els preocupa tant com els seus fills. Als pares, res no ens preocupa tant com els nostres fills i els nostres néts. Això és clar. Per tant, a partir del moment que, encara que sigui rebaixant-ho des d'un punt de vista del que en podem dir la «teoria ideològica», plantegem el tema de país d'aquesta manera, de fet li donem un sentit molt profundament humà, i un sentit de futur. Un sentit almenys per als cinquanta anys que vénen, per entendre'ns. O sigui que, el projecte —el projecte—, no solament l'herència, sinó el projecte, això és absolutament determinant i essencial en el nostre concepte de «nació». I també en allò que deia de si s'ha de fer o s'ha de ser,

jo crec que nosaltres, el que per anar bé s'ha de fer és sempre aconseguir una interacció entre el fer i el ser. No intervindrem més, no insistiré més en això.

Permetin-me que passi ara a un altre punt que vostè ha tocat. Miri, jo crec que nosaltres, de lleialtat constitucional, n'hem tingut sempre, i molta. N'hem tingut en el moment que vàrem introduir unes dosis molt importants de moderació —i no tothom ho va fer— en la transició política, moderació que jo sempre dic que generalment és poc agraïda, però la hi vàrem introduir... Lleialtat constitucional en la intervenció que vàrem fer en la redacció de la Constitució... Podíem haver-nos-en desenganxat una mica per poder sempre dir que «nosaltres no hi érem, en allò». Lleialtat constitucional el 23 de febrer. Lleialtat constitucional en el sentit..., i més enllà del constitucional, lleialtat al que en podríem dir que entenem que és l'interès del país, i en aquest cas em refereixo a tot l'Estat, a tot Espanya, en el que hem dit sempre de mirar d'assegurar la governabilitat, a mirar que no s'arribés a carrerons sense sortida, a autèntics atzucacs. No hem plantejat mai una política catastrofista, encara que potser, de vegades, des del punt de vista de la nostra opinió pública, o dels nostres sectors més afins, potser hauria estat ben rebut; no n'hem fet mai... I sempre hem tingut unes actituds positives. Vam tenir també l'època d'UCD, evidentment, i ens va costar moltíssimes crítiques del Partit Socialista —i molt injustes, per cert— i algunes molt calumnioses, però ho vàrem fer; i ara també ho fem.

Per tant, la lleialtat constitucional no crec que se'ns pugui discutir de cap manera. I per altra banda, quan se'ns discuteix es cau en una gran contradicció. Perquè, és clar, per altra banda, al mateix temps que a vegades se'ns discuteix això, se'ns diu... Depèn: a vegades se'ns diu com un fet positiu, a vegades se'ns diu com un fet negatiu, que nosaltres acordem massa amb el PSOE en qüestions d'estat, i a vegades se'ns diu —i vostè ho ha dit—: «Home, valdria la pena que, en comptes de pactar amb el PSOE, pactessin amb el Partit Popular. Llàstima que vostès hagin quedat, tal com era el nostre desig, amb les mans lliures, perquè ara nosaltres» —els del Partit Popular; els del PSOE hi haurien sigut igual— «no els podem condicionar.»

Per tant, de fet, vénen a dir implícitament que estem jugant un joc molt net i molt lleial. I no li puc negar que em va anar molt bé que el senyor Fraga fes el discurs que va fer en el qual diu una sèrie de coses, que vostè ha llegit i que no crec que entrin en contradicció, de tota manera, amb això que hem volgut subratllar i que vostè ha llegit, no? O sigui, en un immediat futur, que al territori de les comunitats de l'article 151 hi hagi una administració única que sigui l'autònoma. Naturalment això... Després ell defineix un nucli de coses que no han de formar part d'aquesta Administració única, que és un nucli bastant reduït, per altra banda. No és pas que vulgui conservar en el poder central moltes, moltes atribucions, de manera que faci —per dir-ho així— innòcua aquesta afirmació primera de l'Administració única, no? De tota manera, un cop acceptat el principi de l'Administració única, el nucli central sempre es pot discutir: pot ser més o pot ser menys.

Respecte a..., una mica en la línia del que deïem abans del patriotisme, jo li vull recordar, ja que vostè ha citat en Prat de la Riba, que Prat de la Riba parlava dels centres concèntrics i deia que els homes ens movem en uns centres concèntrics, als quals, doncs, hi ha un grau diferent d'adhesió segons els casos, i

aquesta doctrina dels centres concèntrics nosaltres l'assumim i queda clar que el nucli central, aquell més radicalment condicionant de la nostra personalitat, aquell que és essencial, aquell sense el qual no seríem el que som, és Catalunya.

Vostè ha parlat després de temes econòmics. Home, és evident que hi va haver una gran crisi. Aquí i a tot arreu. La nostra responsabilitat era superar-la i superar-la en el context en què ens trobem. En un moment en què tota l'economia europea va baixar molt i va estar submergida molt profundament en aquesta crisi, no es podia pretendre que això d'una manera o una altra no ens toqués a nosaltres fins al punt... —i això va tocar especialment a Espanya— fins al punt que l'any 1989 el producte interior brut espanyol, per càpita, comparat amb el dels sis països —sis països, no els deu—, de la Comunitat —que l'any 75 formaven part de la Comunitat, els sis països—, l'any 89 encara no havia recuperat el nivell que tenia el 75. O sigui que la davallada que es va produir, en part per la crisi econòmica però en part perquè, indubtablement, encara que la transició es va fer molt bé va tenir un cost econòmic, havia sigut tan gran que, malgrat la recuperació forta que ja s'estava produint des de l'any 86, 87, 88, 89, en el 89 estàvem per sota, relativament; relativament: havíem pujat, naturalment, però en termes relatius estàvem per sota del que era la nostra situació relativa a l'any 75; aquesta era la situació.

És dintre d'aquest context que jo penso que es pot afirmar amb tota rotunditat que la recuperació econòmica catalana ha estat brillant. I voldria només insistir en una cosa: del 84 fins avui l'ocupació a Catalunya s'ha incrementat —com els deia ahir— en un 23%. Encara ahir mateix, el senyor Negre, en un informe de la Cambra tornava a insistir que fins i tot ara, en aquest primer trimestre de l'any 92, que és un trimestre que és un època tocada per una certa crisi general, que també ens afecta, l'evolució de l'economia catalana és entre..., ha tingut molts qualificatius: els uns han dit «moderament bona» i els altres «bona». No, no, no, cap d'aquests; «moderadament bona» o «bona».

Jo dic: aquí és d'aquells moments en què jo em trobo amb el dubte de fins a quin punt li he de contestar a vostè o ho he de deixar una mica per al conjunt del debat. Però el que li vull dir, respecte a la desindustrialització, que suposo que serà un dels temes d'avui, és que no es pot parlar de desindustrialització a menys que el valor de producció industrial baixi. No es pot comptar pel nombre de treballadors; s'ha de comptar pel valor de la producció. I el valor de la producció a Catalunya ha pujat; i ha pujat —com vostè recordava, que m'agrada dir-ho, però m'agrada dir-ho perquè és veritat— més que en el conjunt d'Espanya, i més a Espanya que en el conjunt d'Europa. És a dir, mentre la caiguda de l'ocupació es compensa per una més gran productivitat i per una producció global superior, no es pot parlar de desindustrialització. Perquè, per altra banda, la davallada relativa del sector industrial i la simultània pujada del sector de serveis és una tendència comuna en l'evolució recent dels països desenvolupats. Els dos països que en el món han fet una opció industrial més clara, que són Alemanya i el Japó —i alguns altres, França mateix, Déu n'hi do; però sobretot Alemanya i el Japó—, que han fet una opció industrial i no estrictament financera —com hagin pogut fer els anglesos, per exemple—, doncs, són dos països en el quals l'ocupació industrial baixa. També en aquests.

Vistes les coses així —torno a dir-ho— no es pot parlar de desindustrialització; no se'n pot parlar a Catalunya. I és clar, aleshores hi han de vegades aquests arguments de dir: «Oh, escolti, la Sanyo.» I cada vegada que una empresa se'n va —algunes se'n van, o pleguen, o diuen que no faran aquella inversió que havien dit que farien—, això produeix un gran rebombori. Però és que els mateixos dies que la Sanyo se n'anava, la Sony deia que el seu centre comercial per a tot el sud d'Europa el posaria a Castellar del Vallès, allà al Pla de la Bruguera. I els mateixos dies l'Alstom estava enllestit tot el que havia de fer per tal de crear la nova fàbrica a Santa Perpètua de Mogoda. I la Pionner tancava una fàbrica que tenia al sud d'Anglaterra per posar-la aquí. I la Iveco —cosa que ha repetit fa un parell de dies, o fa tres o quatre dies— diu que incrementarà la seva fabricació aquí. I la Honda, després d'una pila de temps d'estar rumiant a veure què faria, finalment decidia també fer una nova fàbrica, si no ho recordo malament, també a Santa Perpètua de Mogoda. Si no ho recordo malament.

Totes aquestes notícies van quedar ofegades pel simple fet que la Sanyo va dir que deixava de fer un determinat producte. I jo li puc dir que si vostès repassen bé no ja únicament els diaris —que els diaris de vegades tenen tendència a subratllar allò que diuen que les bones notícies no són notícia—, però si vostès repassen el que és la llista de les inversions —és que, és clar, ara estem parlant d'estrangeres, però també li puc parlar de les del país—, realment, el resultat és positiu, i fins i tot li diré molt positiu, i molt positiu ara. I ara torno a referir-me a l'informe del senyor Negre i de la Cambra d'ahir en el qual torna a dir que la inversió estrangera està pujant, i a més diu una cosa: que així com... Nosaltres hem tingut, durant una pila d'anys, que la inversió estrangera a Catalunya bàsicament ha estat industrial; després, l'any passat i potser fa dos anys, hi va haver un cert canvi; hi va haver també molta inversió, alguna de financera i sobretot molta en béns immobiliaris. Però justament ara —i això ho diu el senyor Negre, no ho dic jo, i la Cambra, ahir, precisament ahir—, diu que el que torna a pujar és la inversió industrial estrangera.

Però és que de tota manera també li puc dir més coses sobre això —a veure si les trobo. (Pausa.) Bé, em sembla que no les trobo; ho deixarem per a una altra intervenció; ho dec haver deixat... Però és igual, el cas és que, ho miri per on ho miri, des del punt de vista del producte industrial brut —és a dir, del producte interior brut industrial—; ho miri des del punt de vista del creixement real, del comerç exterior industrial; ho miri des del punt de vista del consum elèctric, industrial; des del punt de vista de l'ocupació industrial, que ja n'hem parlat; de la inversió industrial autòctona —no l'estrangera—, que en els primers tres mesos d'enguany —i és una xifra extraordinària, tan extraordinària que, Subirà, m'agradarà comprovar-la—... però, és clar, en els primers tres mesos d'enguany la inversió industrial autòctona ha pujat un 62%. Ben entès que aquestes són dades sempre una mica insegures perquè així com tenim una idea molt precisa del que és la inversió estrangera, la inversió industrial autòctona se'ns escapa molt a les estadístiques, no?, fins al punt que es considera que només una quarta part aproximadament de la inversió arriba a ser detectada d'una manera fefaent. Però, bé, amb les normes que sempre hem seguit i que no canviarem ara, hem de dir que aquest any hi ha un increment molt important de la inversió industrial.

Vostè em dirà: «Sí, però aquella fàbrica...» Algú, avui, avui, segur que algú em parlarà de la Seda, segur. I qui diu de la Seda d'una altra, d'una altra i d'una altra. Però el resultat de sumar i restar, que es veu en les exportacions industrials, es veu en el producte interior brut industrial, que es veu en el consum d'energia industrial, és que anem bé des d'aquest punt de vista. I després en una altra intervenció, si cal, doncs, diré això mateix però en el sector de la siderúrgia, en el sector de l'alimentació, en el sector químic, etcètera. Jo crec que bàsicament en aquest punt l'he contestat, senyor Vidal-Quadras.

L'Administració. L'Administració efectivament és un maldecap per a qualsevol govern, almenys per a molts governs. Altra vegada, ja que abans parlàvem dels holandesos, doncs, aquests sembla que ho tenen ben resolt; però els altres, molts governs, tenim autèntics maldecaps amb això. Jo li voldria dir, primer, que això que nosaltres podríem fer una administració nova de dalt a baix no és tan veritat com sempre es diu amb tanta rotunditat. Tinguin present, per exemple, que de molt, de molt, la part més important de l'Administració de la Generalitat està situada en ensenyament i sanitat, i això són dues transferències que ens van fer en bloc. És a dir, aquest edifici —que hi ha molta gent que en critica el funcionament— que hi ha al carrer Balmes cantonada Gran Via, ens el van traspasar en bloc, amb tota la gent a dintre i amb tots els vicis que hi poguessin haver, i amb tots els condicionaments. I com això, doncs, el 80% de la funció pública ens va ser traspassada en bloc, tal com era, sense més.

Per tant, segons quines coses no es poden canviar tant. Però li diré una cosa: agafi la premsa d'aquí, la premsa de Madrid i fins i tot la premsa estrangera —*Financial Times* de no sé quin dia; si vol després li ho precisaré; buscaré la data exacta—, i tots diuen una cosa —ja dic, diuen gent de fora—: si en algun lloc, a nivell de l'Estat espanyol, s'està fent un esforç seriós i en part reeixit —diuen ells, no ho diem nosaltres, ni ho diu en Trias— per realment millorar el que és el funcionament, en aquest cas d'una administració, que és la sanitària —ho diuen ells, no ho diem nosaltres—, és concretament a Catalunya. Ara, moure tot el que és la gran maquinària administrativa és difícil. Estic d'acord amb vostè: un dels factors de competitivitat és tenir una bona Administració; per tant, aquí tenim molta feina a fer i molta responsabilitat, i ho hem de fer, ho hem d'intentar, perquè malament rai podem demanar competitivitat als altres si nosaltres no fem també en el que és la nostra empresa —diguem-ne així—, la nostra Administració, no fem aquest esforç. Però això són fets lents que moltes vegades, fins i tot quan hi ha millores —que n'hi ha hagut, de millores, a l'Administració autonòmica: aplicació, per exemple, del silenci administratiu; unificació d'una pila de gestions, etcètera—, costa molt de notar-se i, quan es noten, l'administrat considera que és natural i ni ho agraeix; considera que és el que s'ha de fer, fer-ho bé sense més i ni ho agraeix. Però a més costa molt de notar-se.

I ara permeti'm que li digui una cosa que pot semblar una mica escandalosa: l'Administració espanyola no és tan dolenta com sempre es diu. És a dir, tenim una certa tendència a explicar... —no parlo de la catalana, l'espanyola—: «És molt dolenta i no és bona.» Escoltin, no és bona, però en termes relatius els que ens hem dedicat a estudiar això —els que ens hem dedicat a estudiar això— sabem que, evidentment, no és pas de molt l'última d'Europa. N'hi ha de millors, evidentment: ja hem citat

abans l'holandesa, que és, per mi personalment i si després algú hi torna a insistir no podré resistir d'explicar una anècdota sobre l'Administració holandesa, el cas és que és probablement de les millors. Però aquesta crítica tan sistemàtica i tan, diguem-ne, sense matís del que és l'Administració espanyola és una mica, és una mica caricaturesca. Ara, malgrat tot, no és bona, i la nostra, tampoc, i estem fent tots els possibles per anar-la millorant.

No sé si m'he deixat alguna cosa especialment important dintre de totes les que vostè ha anat desgranant en el seu discurs. Jo no tinc cap inconvenient si no l'he contestada, doncs... Ah!, sí, n'hi ha una, hi ha una altra cosa que també es diu amb molta naturalitat i amb molta rotunditat i ningú ho discuteix i és fals. Vostè l'ha dit ara, també, diu que «la Generalitat de Catalunya és la comunitat més endeutada de l'Estat». Això, parlant en termes precisos, no és veritat, i qui diu que no és veritat és el senyor Solchaga, no sóc jo, és el senyor Solchaga, i el senyor Sabalza, no sóc jo. Ei!, perquè quan es parla d'endeutament, naturalment, s'ha de mirar l'endeutament en relació amb el volum del pressupost. És clar que nosaltres estem més endeutats que La Rioja, naturalment que estem més endeutats que La Rioja, i que estem més endeutats que Múrcia i que el País Valencià, estem més endeutats. S'han de mirar dues coses: una, la més important de totes, el volum del pressupost; i l'altra, també —i aquesta podria ser blasmable, el que vaig a dir ara, però a la pràctica és cert—, la durada de les competències que es tenen, per calibrar quin tipus de gestió hi ha hagut. És a dir, un endeutament fet en tres anys no és el mateix que un endeutament fet en deu anys. Nosaltres fa més de deu anys que tenim l'ensenyament, per exemple; hi ha comunitats que encara no la tenen, una pila de comunitats que no la tenen, tenen un endeutament més baix, segur! Naturalment que sí.

Nosaltres, mirant les coses objectivament, fent la relació entre volum de pressupost i, si vol —i si no vol no li fiqui aquest factor—, durada de l'exercici de les competències, nosaltres tenim un dels endeutaments més suportables i més baixos a nivell d'Estat, fins al punt que això és un dels aspectes positius que tenim ara a l'hora de discutir la política de convergència, perquè —i això el conseller Alavedra li sabia explicar millor que jo— resulta que l'exigència que pesa sobre nosaltres de reducció del dèficit és inferior a la que pesa sobre la majoria de les comunitats autònomes espanyoles. O sigui que resulta que un dels punts a través dels quals podem millorar el nostre finançament ara o, millor dit, fer que relativament no empitjori respecte al que ha empitjorat, respecte a altres comunitats, és que nosaltres estem menys endeutats objectivament. Si es miren les coses introduint-hi tots els factors, estem menys endeutats que la majoria, que la gran majoria de les altres comunitats autònomes espanyoles.

I res més. Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor candidat. El senyor Vidal-Quadras vol fer rèplica?

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí. Senyor president, senyores i senyors diputats, és cert, senyor candidat, que vostè contesta un per un i és d'agrair, perquè és una pràctica democràtica molt positiva i que això en el Congrés dels Diputats no es fa. Jo, per exemple, he vingut avui aquí amb la grip, cosa que allà tampoc es fa. (*Rialles.*) Vull dir que aquí, doncs, intentem mantenir el

pavelló democràtic alt; el que passa és que m'ha de reconèixer que vostè, que els debats de política general i d'investidura la veritat és que els treballa laboriosament i contesta un per un amb molta cortesia i molt detall, que és molt d'agrair, després la resta de l'any no el veiem gaire, això també és cert, eh?

Aleshores, sí, a més a més que aquests debats de política general els fa d'aquesta manera tan intensa, vingués una mica més, encara tindríem més gruix democràtic i, a més, ja sap vostè que les sessions a vegades són molt avorrides i la seva presència aquí, si més no, anima bastant, eh? Per tant, aquesta és una cosa que hauríem de tenir en compte.

Vostè diu que, és clar, vostès col·laboren amb el PSOE en qüestions d'estat. I les que no són d'estat: vostès col·laboren amb el PSOE d'una manera que..., i són molt lliures de fer-ho perquè, és clar, vostès fan la seva política i tenen les mans lliures, per tant, l'única cosa que podem fer els que volem construir una gran alternativa democràtica al socialisme és, doncs, parlar i criticar, intentar persuadir, influir, no podem fer més en tant que vostè tingui les mans lliures i està vostè, doncs, així, molt constant en això de tenir les mans lliures, però ens ho prenem amb filosofia.

En qualsevol cas, no els han recolzat solament en qüestions d'estat, perquè hi ha la Llei Corcuera, que es pot considerar una qüestió d'estat, però és una llei de seguretat ciutadana, amb aspectes que nosaltres considerem retalladors d'unes llibertats i vostès, aquí, hi han donat recolzament. En determinades qüestions relacionades amb l'honestetat en els comportaments públics, vostès també han tingut una actitud, a vegades, indulgent: model educatiu, pressupostos de l'Estat, sistema fiscal. Vostès han recolzat el socialisme de manera sistemàtica a Madrid.

És cert que vostès diuen a vegades que poden col·laborar amb uns o col·laborar amb altres, i aquesta és, precisament, una de les qüestions que a nosaltres ens suscita un cert desconcert, perquè, és clar, la proposta socialista i la nostra són dues propostes molt alternatives i aquesta adaptabilitat a dues coses tan diferents, no solament des del punt de vista de les polítiques concretes, que ho és, sinó des del punt de vista conceptual i des del punt de vista estratègic profund, és una mica desconcertant, i podria portar la idea que vostès tenen la jerarquia dels valors construïda d'una altra manera, cosa que també és legítima. Però, en qualsevol cas, aquest element d'inquietud, nosaltres el tenim sempre present i esperem que en un futur no gaire llunyà això s'acabi d'aclarir de manera positiva.

Perquè el cicle socialista —i aquí s'ha parlat a vegades d'una onada llarga de Govern socialista—, tal com nosaltres ho veiem, el cicle socialista s'acaba. La presentació d'aquest paquet de mesures, d'aquest pla de convergència amb Europa, nosaltres el veiem pràcticament com una declaració de fallida de l'Estat. És a dir, després d'aquest forat d'un bilió i mig de pessetes, que és el pressupost de la Generalitat d'un any, a l'Inem i a l'Insalud, presentar per decret llei aquest tipus de mesures a corre-cuita, que demostren, ja, autèntica angoixa perquè no es pot arribar a fi de mes o a fi de legislatura, equivalen, des del nostre punt de vista, a una presentació de fallida. I en aquestes circumstàncies crec que és el moment de començar a pensar en un horitzó més ampli i sense deixar de pensar en Catalunya; perquè vostè quan es referia als cercles concèntrics de Prat de la Riba deia que hi ha cercles més interns on el grau d'adhesió és més alt, però és que hi ha determinats valors i determinades concepcions que

planen sobre tots els cercles concèntrics, i quan es tracta de defensar aquests valors, aquests conceptes, aquestes visions generals de la societat, els cercles concèntrics han de ser una mica posats al servei d'aquestes qüestions, que nosaltres considerem més transcendents i, en qualsevol cas, aquí a Catalunya, senyor candidat, la percepció del grau d'adhesió a cada cercle és diversa i és plural —com vostè sap—, i crec que un govern de Catalunya ha de tenir present que governa per a totes les sensibilitats i per a tots els graus d'adhesió als diferents cercles concèntrics, malgrat que la seva pròpia apreciació sigui la que s'escaigui i que tingui una majoria guanyada democràticament a les urnes.

La sensació que a Catalunya es produeix una certa desindustrialització està al carrer; el nombre de llocs de treball industrials ha decrescut en els dos últims anys. Vostè diu: «En una economia moderna el pes del sector serveis va creixent, l'agricultura i la indústria van baixant...» Això en pes relatiu, però en pes absolut la veritat és que, malgrat el que diu la Cambra, hi ha altres organitzacions empresarials importants a Catalunya que manifesten inquietuds en sentit contrari, i els sindicats, la veritat és que fins i tot ho han manifestat de manera molt punyent i molt sorollosa. Existeix aquest problema, el problema està al carrer. Quan el president de la Volkswagen es queixa d'un encariment de costos que els fa, no revisar, però sí veure amb ulls diferents la decisió que van prendre de venir a Catalunya en el seu moment, crec jo que és una qüestió que no la podem veure solament des de l'optimisme, sinó que hem de tenir cura molt especial per detectar l'origen del mal i introduir els elements correctius que s'escaiguin.

Hi ha signes negatius a l'horitzó. Hem tingut uns anys molt bons, del 85 al 90; això és cert. I ja he dit abans que el grau d'atribució d'aquesta etapa favorable que el seu Govern pot fer legítimament és relativa, però, en qualsevol cas, aquests anys han estat bons, estàvem enfonsats, hem tret el cap fora de l'aigua i ara la veritat és que l'horitzó no ens permet abaixar la guàrdia. Les xifres en construcció i venda d'habitatges són preocupants, el sector de la construcció aquest any... ells diuen, i les seves xifres ho indiquen, que veuen un cert estancament i que els anys successius no els permeten ser massa optimistes. Tenim una pressió fiscal difícilment suportable, crèdits molt cars, un mercat laboral molt rígid... És a dir, les condicions, l'escenari no és un escenari de convergència cap a Europa. Vostè em dirà: «És un escenari socialista.» Bé, sí, sí, però l'escenari no és un escenari de convergència cap a Europa.

Quan vostè parlava de patriotisme jo pensava que..., quan m'he assegut a l'escó, un diputat del seu Grup —que no diré qui és—, bon amic, m'ha passat una nota. Jo he fet aquesta cita de Montesquieu, aquesta cita on ell acaba dient —i no crec que Montesquieu fos sospitos de no ser un gran home, que veia les coses amb gran objectivitat i gran profunditat—, ell acabava dient això que ell era francès per casualitat. I, evidentment, per a ell ser francès era una cosa importantíssima, però ell s'adonava que era una contingència, magnífica, extraordinària, sense la qual, probablement, ell no podria viure, com jo i vostè i els que estem aquí ens seria difícil viure i comprendre el món sense la nostra pròpia identitat catalana. Però, en qualsevol cas, m'han passat una nota on em deien: «Català per casualitat, però també espanyol per casualitat.» Evidentment, evidentment. Ja he dit que les nacions són contingències, no la catalana, totes! Però la

nota deia una altra cosa que, com que vostè també l'ha dit i l'ha dit en públic i jo hi era..., perquè vostè una vegada l'any parla al Palau de la Generalitat per al cos diplomàtic acreditat a Catalunya amb motiu del 12 d'octubre, i jo hi vaig normalment a aquest acte, perquè jo sóc molt partidari d'experiències que eixamplin el meu grau de percepció del món. Fins i tot una vegada vaig anar en moto fins a Sant Boi a escoltar el senyor Roca, parlant del futur d'Europa, o sigui que estic obertíssim a noves experiències. (*Rialles*.) Aleshores, el 12 d'octubre últim –si no ho recordo malament– vostè, que fa uns discursos, aquest dia, molt ben treballats, en castellà –que el parla vostè magníficament–, (*rialles*) davant el cos diplomàtic... I a la primera renglera hi ha l'Estat, hi ha l'Estat, o sigui, el capità general, hi ha també, naturalment, el delegat del Govern o algú que el representa, és a dir, hi ha una representació de l'Estat. I vostè va dir una cosa que aquest diputat m'ha posat també a la nota. I és clar, aquell dia ho va dir vostè i vaig pensar, «bé, serà un lapsus», però és que avui, el seu diputat també m'ho posa, i això vol dir que, com que en el seu partit –i en això suposo que ningú em contradirà– vostè crea bastant doctrina, vol dir que aquesta deu ser la doctrina. I la nota deia: «El 1714 la unitat d'Espanya es va aconseguir per la força de les armes.» Home, miri, la unitat d'Espanya no es va aconseguir el 1714 per la força de les armes; la unitat d'Espanya venia de molt més lluny, i el 1714 el que va passar és que hi va haver una guerra que tots coneixem (*remor de veus*); tots en coneixem els motius, el desenvolupament i la fi que va tenir, amb conseqüències negatives per a Catalunya, des del punt de vista polític institucional i des del punt de vista de la nostra capacitat de manifestar-nos com a catalans, però també vull recordar que els anys que van seguir el 1714 Catalunya va millorar (*remor de veus*) –des del punt de vista econòmic, de manera espectacular–, però, en qualsevol cas, això no és cap argument en cap sentit, sinó una clari-ficació.

Però jo no anava aquí. Quina era la percepció dels nostres avantpassats, d'aquella guerra? Quina era la percepció que ells tenien? Suposo que la seva percepció –subjectiva, però molt real, perquè estaven allà, a les muralles, arriscant la vida– ha de tenir alguna importància. Suposo que, amb això, el tema queda clar, o espero que quedi clar per una temporada, almenys per mi.

Els últims dies, poc abans de l'entrada de les tropes borbòniques a Barcelona, es va donar un ban a la casa de la ciutat, resident en la portalada de Sant Antoni. Es va convocar –a les places de Jonqueres, del Born i a la plaça de Palau– tots els ciutadans hàbils per prendre les armes i aquest ban deia el següent: «Fent l'últim esforç i donant testimoni als venidors que han executat les últimes exhortacions i esforços, protestant de tots mals, ruïnes i desolacions que sobrevinguen a nostra comuna i afligida pàtria, i extermini de tots els honors i privilegis, quedant esclaus amb els «demés» enganyats espanyols, i tots en esclavitud del domini francès..., però com tot se confia que tots, com vertaders fills de la pàtria, amants de la llibertat, acudiran als llocs assenyalats, a fi de «derramar» gloriosament sa sang i vida per son rei, per son honor, per la pàtria i per la llibertat de tot Espanya.» Això és el que van dir ells. Per tant, acabem amb això que la unitat d'Espanya es va aconseguir el 1714 per la força de les armes. Això no és veritat. El 1714 hi va haver una guerra entre dues dinasties, es van enfrontar dues concepcions

d'Espanya. Catalunya tenia una concepció d'Espanya –com a espanyola, tenia una concepció d'Espanya– i va combatre altres espanyols que tenien una altra concepció d'Espanya. I vam perdre. Això és tot. (*Rialles i remor de veus*.) I a partir d'aquí, el que vostès vulguin. (*Rialles*.)

Senyor candidat i imminent president de la Generalitat de Catalunya per quarta vegada, vostè parlava ahir, en un moment del seu discurs –que a mi em va agradar bastant–, vostè deia ahir que Catalunya necessitava un gran projecte de futur i que es presentava davant nostre un esdevenidor ple de reptes, de desafiaments, i que nosaltres havíem de jugar un gran paper i ser dignes d'aquests grans reptes. Absolutament d'acord amb vostè: és un llenguatge amb el qual jo sintonitzo; suposo que altres grups de la cambra... Però per mi i pel nostre Grup ens és particularment..., sintonitzem particularment amb aquest llenguatge. El problema és quin projecte? Quin projecte? És clar, vostè té les mans lliures. Nosaltres, per atacar aquest projecte, l'única cosa que podem fer és –com dic– suggerir, intentar persuadir, convèncer i adoptar les actituds adequades perquè aquesta persuasió i aquesta convicció siguin viables. Però nosaltres creiem que el projecte que Catalunya hauria d'atacar per a aquest futur apassionant que tenim davant és –per dir-ho d'una manera molt simple– protagonitzar i liderar una gran regeneració –i si vostè ho vol, «refundació», per utilitzar la seva paraula, i la paraula «regeneració» també la va utilitzar vostè–, protagonitzar i liderar –des de la seva identitat irrenunciable, des de la seva autonomia i autogovern tan ampli com es vulgui, amb les condicions que he dit abans en la meua intervenció–, aquesta gran regeneració i reconstrucció d'Espanya dintre d'una dimensió europea. Aquest seria el gran projecte. Crec que això, junt amb el que podem fer aquí dintre, que és molt, seria per a nosaltres una projecció de cara al futur a la qual valdria la pena de posar tot l'esforç i tota la passió.

En quatre vessants: a Espanya –i ho va dir vostè– fa falta una regeneració institucional i democràtica molt profunda. La dècada socialista ha afeblit l'equilibri de les institucions i dels poders de l'Estat. La dècada socialista ha representat –no sé si per pròpia voluntat, potser és estructural al socialisme– una invasió perillosa d'aquelles institucions nuclears de la democràcia que fan que la paraula «democràcia» i la paraula «llibertat» siguin sinònims. Això s'ha produït, és un fet objectiu, i moltíssims comentaristes i analistes de gran volada ho han assenyalat com un problema cabdal d'aquesta hora històrica. Jo crec que, per a Catalunya, des de la identitat, l'autonomia i l'autogovern, contribuir a aquesta regeneració institucional i democràtica d'Espanya seria un gran projecte.

En segon lloc, Espanya no és competitiva; les nostres condicions socials i econòmiques de tot ordre no ens posen, en aquests moments, objectivament, en condicions d'estar entre els països capdavaners de la Comunitat. S'ha de fer un canvi radical de polítiques econòmiques i socials, i si vostès continuen abonant el PSOE en problemes i en qüestions que vostès diuen que són d'estat, malament es podrà produir aquest canvi radical de política que Espanya, des del nostre punt de vista, necessita. Crec que Catalunya, per la seva cultura social, econòmica i històrica, conté els elements, el prestigi per liderar i protagonitzar un procés d'aquesta naturalesa a Espanya.

En tercer lloc –i ho va dir vostè–, Espanya necessita un enfortiment moral. El panorama no és engrescador en aquest te-

rreny. Fins i tot, des de les mateixes files del Partit Socialista, persones honestíssimes en la seva trajectòria ho han reconegut. Per tant, estem tots d'acord que el panorama... Miri, i el panorama general, eh?, no..., el panorama general no és tranquil·litzador; fa falta agafar el brou per les banyes. (*Remor de veus.*) Vostè ahir ho va fer, ho va fer amb gran contundència. El bou, el bou... La grip em fa trontollar la gola.

Aleshores, això és indispensable, i vostè ho assenyalava ahir amb valentia i contundència. Aquí tenim un altre camí per contribuir-hi de manera decisiva i, per últim, un tema en el qual Catalunya té tal capacitat d'influir i tal capacitat de parlar en veu alta com és el disseny final de l'estat de les autonomies, que aquí el nostre paper és absolutament essencial. Absolutament essencial. Hem de reformar el Senat; hem de fer que les comunitats participin en les grans decisions de l'Estat; hem de fer que les comunitats estiguin presents en la formulació de la voluntat comunitària; hem d'arreglar el sistema de finançament autonòmic; hem d'encaixar el fet diferencial; hem de construir aquesta Administració única... Tot això s'ha de fer, i crec que Catalunya podria liderar i protagonitzar aquest projecte des d'una lleialtat profunda al conjunt d'Espanya.

Aquest gran projecte espanyol podria tenir una flaire catalana; estem en condicions de fer això, i aquest és el projecte que, des del punt de vista del Partit Popular, valdria la pena que Catalunya fes seu i que vostè, com a líder d'una majoria molt llarga en aquest país, i amb les mans lliures, hauria de tenir molt present. I prengui's això, simplement, com una reflexió, un suggeriment i un desig, perquè, evidentment, les seves mans lliures els facul·ten, a vostè i la seva majoria, per emprendre el camí que considerin més adient; però, si el moment arriba que aquesta decisió hagi de ser presa, serà una decisió que posarà a les seves mans una gran responsabilitat històrica. Vostè, senyor Pujol, ja ha arribat a un moment de la seva llarga, fecunda i molt activa vida política, on comença a parlar una mica amb la història cara a cara. I en el futur, vostè, en els llibres d'història apareixerà, ja no sabem amb quina extensió; el que sí que sabem és que ja no estarà vostè en un peu de pàgina; estarà vostè a les pàgines; però si vostè i la seva majoria es decidissin a emprendre el camí que jo abans assenyalava, estic convençut, senyor Pujol, que vostè, més que una pàgina, tindria un capítol.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras. El molt honorable senyor candidat té la paraula.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors, en la línia meua de no defugir del debat, i de mirar si aquesta sessió, a part de ser un debat d'investidura..., és a dir, si a cavall del debat d'investidura podem reflexionar sobre el país..., en comptes de —cosa que és la meua idea inicial—, doncs, de no tornar a sortir, torno a sortir per precisar uns punts, alguns dels quals són d'una certa importància, ja no política, sinó intel·lectual.

Primer punt. Vull tornar-ho a subratllar: nosaltres millorem respecte a la mitjana i des d'un punt de vista econòmic, i millorem molt; no millorem: millorem molt, respecte a la mitjana, la mitjana espanyola i la mitjana europea. I això, doncs, ara sí que no hi tornaré a entrar, però és tan fàcil de demostrar amb nombres que em permet dir-ho amb aquesta rotunditat.

Segon punt. Jo he fet una referència al tema de la lleialtat constitucional, que sempre ens en parlen i crec que ja no ens

n'haurien de parlar més. Però vull que quedi clara una cosa i aleshores les conseqüències que se'n treuen... He vist, vostè, senyor Vidal-Quadras, són tota una altra sèrie de coses i una sèrie de comentaris que, perdoni'm, molt respectuosament, no tenen res a veure amb aquest debat. Perquè —com jo vaig haver de dir constantment durant la campanya electoral, i ho torno a dir ara—, aquestes eleccions eren unes eleccions no per dir qui ha de manar a Espanya, sinó per dir qui ha de manar a Catalunya. I per dir qui ha de ser... Eren eleccions al Parlament de Catalunya, no unes eleccions per al Govern espanyol. I el que passa és que nosaltres volíem les mans lliures perquè això ens permetia de governar millor, jo crec que més eficaçment, i més positivament, a Catalunya, i després ens permet de fer dues coses més, que també tenim ganes de fer. L'una és negociar els interessos de Catalunya sense començar la negociació —per dir-ho així— amb un deute. És a dir, no devem res a ningú, ningú ens ha de donar res, no esperem res de ningú, no demanem res a ningú, podem prescindir de tothom —en un cert sentit: ningú pot prescindir mai de ningú, però ja m'entenen el que vull dir— i, per tant, la nostra posició és forta. Volíem això. I, després, tenim ganes d'intervenir en la política general de l'Estat, sempre ho hem dit, i també volem poder intervenir-hi amb les mans lliures i sense condicionaments. I aquesta política la vam fer amb UCD —ho repeteixo—, l'estem fent, en certs aspectes, en tot allò que creiem oportú fer amb el PSOE, i, evidentment, en el terreny dels principis no està negat que no es pogués afegir a una altra força política, amb el mateix Partit Popular, òbviament; però aquest, evidentment, no és el tema d'avui. El tema d'avui és el Parlament de Catalunya, el Govern de Catalunya, el que s'ha de fer a Catalunya, com Catalunya defensa els seus interessos en el marc propi, en el marc espanyol i en el marc europeu.

Això de Montesquieu potser ho podríem deixar córrer perquè no crec que sigui gaire decisiu de cara, potser, als problemes polítics més immediats, però em sembla que val la pena que ja que es tracten aquests temes, doncs, siguem capaços de no defugir-los, no?

Tot és contingent, però hi ha coses que són poc contingents, i una d'elles és ser francès, per exemple. Ser francès és contingent però, deu n'hi do com és d'important ser francès!, no tant com ser català, és clar, però... És important! Perdonin la broma i que m'ho perdonin els francesos...

Tot és contingent, però passa el següent: hi ha algú que diu que el món ara s'orienta sota l'impuls del que és —malgrat la seva crisi i incertesa actual— Europa, que, malgrat tot, jo crec que és la gran força, el gran continent més sòlid que hi ha en aquests moments; més que Amèrica del Nord i més que el Japó. S'orienta cap a impulsar que el món s'organitzi, almenys el món desenvolupat o mig desenvolupat o en camí de desenvolupar-se, d'acord amb dos criteris bàsics. Un és l'economia de mercat i l'altre és la democràcia. I jo hi afegiria aquí simplement perquè es tingui en compte sempre en aquesta època —diguem-ne— d'un cert liberalisme exacerbat —i consti que jo sóc un liberal i me n'he declarat sempre—, però que evidentment aquestes coses sempre hi ha d'haver una intervenció dels poders públics, però deixem-ho de banda, això, ara.

Molt bé, l'economia de mercat pot ser cent per cent, mil per cent internacionalista; no necessita —diguem-ne— definicions en àmbits més reduïts. La democràcia probablement sí, perquè l'essència de la democràcia és ser ciutadà, i així com està molt

clar el que és l'IBM i el que és la Coca-cola —això ho sabem molt clar—, i sabem que ni la Coca-cola ni l'IBM necessiten fronteres, ser ciutadà no dic que necessiti fronteres, però necessita definició d'àmbits. Està molt clar el que és l'IBM; no està gens clar el que és un ciutadà del món; no està gens clar. I aquesta és una bella idea —això del ciutadà del món—, però no està gens clar el que és un ciutadà del món.

Els ciutadans són... bé, podem aspirar que hi hagi el ciutadà europeu, però segurament ho serà només —almenys durant moltes generacions— com a traducció d'un d'aquells cercles concèntrics i no pas el més entranyable ni el més directe. Per tant, ser francès és contingent —ho és—, però en tot cas ser francès a part de la... —és molt important—; ser català, també. I si aquests punts de referència es perden, probablement passarà allò que ja deia ahir, no? i que els tractadistes, els analistes, europeus i no europeus, els recomano que llegeixin, per exemple, els últims articles sobre això d'Octavio Paz, ho diuen ben clar, no? Si la gent no salva uns camps comuns de valors i de tradicions i de manera de veure les coses es produeix realment un deixatament d'aquest sentit de ciutadania que, de fet, augura evolucions molt negatives.

Si després a través del debat torna a sortir aquest tema hi insistirem més, ara no em voldria allargar més sobre això.

I l'últim punt que volia tocar també de tipus intel·lectual-històric, però polític, és aquest que vostè diu del 1714, no? Em sembla —dic «em sembla» perquè em podria equivocar i, per tant, no voldria que ningú pensés...— però em sembla que era en unes declaracions que fa pocs dies va fer el pare Batllori a *La Vanguardia* —extraordinàries, per cert—, i si no són aquestes en buscaré d'algú altre també de molt nivell, sosté —i molta gent sosté— que, realment, la unitat espanyola, en el sentit ple de la paraula, no es va fer fins al 1714. Perquè abans, evidentment, existia la Corona d'Espanya que ho relligava tot, i existia un cert sentiment de pertinença evidentment a la Corona d'Espanya, o un clar sentiment de pertinença a la Corona d'Espanya i, en aquest sentit, es podia parlar d'espanyolitat; però un castellà, no a Catalunya, a l'Aragó era un estranger. Un castellà, a l'Aragó, era un estranger. I nosaltres no podíem anar a Amèrica perquè nosaltres, a Amèrica —que era de la Corona de Castella— érem estrangers; està molt clar. I, des d'un punt de vista nacionalista català és absurd que ara nosaltres reivindicuem que havíem d'haver anat a Amèrica al segle XVI, perquè per definició no hi podíem anar; perquè realment hi havia una nació catalana i un cert estat català, millor dit o de la Confederació Catalano-aragonesa i exigia funcionar el Consell d'Aragó, i encara que fos d'una manera disminuïda, d'una manera tronada —si vostè vol— però hi havia una sobirania de la Corona d'Aragó i, dintre la Corona d'Aragó, de Catalunya. I, realment, quan això desapareix, tots aquests elements de sobirania —si vostè vol límits— desapareixen des del 1714, amb en Patiño.

Nosaltres teníem, el 1714, d'una manera si vostè vol —ho repeteixo— una mica trontollant, els tres elements bàsics d'una sobirania, que eren: les competències; allò de competència única, competència única. A Catalunya no hi havia més competència que la de la Generalitat, bàsicament. Evidentment, hi podia haver alguna cosa que depengués directament de la Corona. Per què van fer la Inquisició, els Reis Catòlics? Per què la van fer? Això em recorda alguna d'aquestes lleis quadre que de tant en tant se'ns inventen, no? Com que realment la independència era

clara, van buscar una manera de poder intervenir en els afers de la Corona d'Aragó, i sobre la base del tema religió i de la necessitat de perseguir, de fet, bàsicament i inicialment, els jueus conversos, varen crear alguna cosa supranacional que els permetés intervenir en els afers interns de la Corona d'Aragó. I la primera víctima... —i una sola Inquisició, perquè d'inquisició ja n'hi havia—, i la primera víctima de la nova Inquisició va ser l'inquisidor de la Corona d'Aragó que, naturalment, s'oposava que a base d'aquesta —allò que actualment en dirien una llei marc—, doncs, els donés la competència d'ells també poder jutjar —i de vegades, torturar— els jueus conversos, no?

Bé, fixin-se, doncs, si és clara la diferència que hi havia. Aleshores és quan això passa. Nosaltres teníem els tres elements bàsics que constituïen aquest fet... la sobirania en un cert sentit. Primer, les competències —i aquí ha vingut la digressió de la Inquisició—: el finançament. I després tenim una cosa que no són pròpiament competències, però que són les senyes bàsiques d'identitat indiscutides, que eren: la llengua, el dret... etcètera.

Quan després del 1714..., el que ara en diríem el Govern central suprimeix, de cop, amb una signatura, les dues clàusules que es poden suprimir amb una signatura, que són les competències, entre les quals hi havia la milícia, i, òbviament, l'ordre públic i la policia —el que avui en diríem la policia—; tot; i el finançament: tot. I, després... aquestes dues coses les suprimeix de cop, les altres no les pot suprimir de cop i mira de suprimir la llengua de mica en mica, d'aquella manera que en deien en les circulars internes de Felip V i de Carles III sobretot «*sin que se advierta el cuidado*», «aneu arraconant el català *sin que se advierta el cuidado*». I després també miren —diguem-ne— d'anar arruinant la base del dret civil català; aquesta és una batalla que encara de tant en tant tenim ara.

Però, de fet, nosaltres teníem aquests elements, i ja que vostè ha tret aquest tema i perdonin que ara plantegi una qüestió que no té res a veure amb la investidura, però deixin-me dir que jo sempre he sostingut —i l'altre dia ho vaig dir a Manresa— que un dels errors de fons, de tipus intel·lectual i polític del catalanisme de sempre ha estat no haver plantejat la reivindicació nacional portant-la al 1714, i voler-la situar —diguem-ne— en el marc d'unes idees molt més modernes, evidentment, però en el fons molt menys fortes, perquè no tenien la força de la tradició.

És a dir, els bascos sempre han referit la seva reivindicació nacional als seus drets històrics; per a nosaltres els drets històrics eren el 1714. Això, pel que sigui, no es va fer, no nosaltres, ja no es va fer ni a les Bases de Manresa; hem fet un altre plantejament que té altres aspectes positius i que al final caldria discutir si ho hem fet millor nosaltres o uns altres; si ho hem fet bé o no ho hem fet bé, però, en tot cas és per dir-li: «Fins al 1714 nosaltres tenim molta sobirania.» Tenim la sobirania d'una nació independent, evidentment, condicionada. I no és veritat que el progrés econòmic neixi del 1714, perquè ja que vostè —cosa que li ho agraeixo— és tan seguidor dels meus discursos, li recomano que en llegeixi uns de bons també —també són bons aquests, els pot llegir tranquil— sobre en Narcís Feliu de la Penya i sobre el Fènix de Catalunya, que és del 1683, que marca el que és la recuperació econòmica de Catalunya en el terreny de les idees, que vol dir que quan es defineix en el terreny de les idees ja feia uns quants anys que estava funcionant en el terreny dels fets. Que, evidentment, és un llibre que es fa en castellà,

perquè l'ha d'enviar al Consejo de Aragón —ell escrivia en català sempre, en Narcís Feliu de la Penya, però aquest el fa en castellà— perquè l'ha d'enviar al Consejo de Aragón perquè, òbviament —i aquí ve el tema del condicionament que dèiem—, era difícil fer algunes de les coses que volia fer, atesa —diguem-ne— la força *de facto* que tenia la Corona en determinades decisions, i ho havia de vehicular a través d'aquest Consejo de Aragón.

Bé, perdoni que m'hagi deixat temptar per aquesta qüestió, però de tota manera quan parlem de refundació de l'Estat i ara venim avui, volem dir que hem de recuperar amb plenitud les competències, el finançament i totes les senyes d'identitat; és a dir, el que teníem l'any 1714 en un marc que ja era unitari, però no unitari en aquest sentit d'unitat estricta, tal com avui s'ha entès.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor candidat. Li puc donar cinc minuts només, eh, que és el que el Reglament... Ara, tingui present vostè: en referir-se al candidat ha dit que seria «de forma imminent president», però si vostè continua allargant-se en els temes no ho serà tan imminentment. (Rialles.)

El Sr. VIDAL-QUADRAS: El concepte del temps és relatiu, senyor president del Parlament; no és el mateix cinc minuts parlant amb el senyor Pujol que cinc minuts assegut sobre un foc, per exemple. Bé, senyor..., vull dir que una cosa és un ple i una altra..., o sia, el temps és relatiu.

Jo voldria abusar de la indulgència de la cambra i esgotar aquests cinc minuts que em dona el Reglament per fer una última precisió, que em sembla necessària.

Vostè, senyor candidat, diu allò —com altres de les seves frases que ja són clàssiques— que «avui això toca, avui no toca». Vostè m'ha dit que no tocava parlar de segons què, perquè aquí només estem per parlar de qüestions d'àmbit estrictament català. Si recordem el seu discurs d'ahir, això és contradictori amb el seu discurs, perquè si vostè ahir feia una crida a construir un gran projecte de futur per a Catalunya, aquest projecte no pot estar restringit als àmbits estrictes de Catalunya, ha de tenir arrel i contingut català, però ha de tenir dimensió espanyola i ha de tenir dimensió europea. I quan vostè parla dels cercles concèntrics i vostè parla que hi ha coses contingents, però que són poc contingents, també té raó. I si hi ha una cosa que és menys contingent —i jo quasi gosaria dir que no n'és, de contingent— per damunt de tots els cercles concèntrics i per damunt de totes les contingències és la defensa de determinats valors i conceptes fonamentals, i un d'ells és el de les llibertats.

I jo crec, senyor candidat, que si l'enfocament del seu projecte —i alguna cosa m'ha semblat veure insinuada en la seva rèplica ara— és restringir-se a l'àmbit estricte de Catalunya de manera deliberada i veure la dimensió espanyola com un àmbit on Catalunya —el seu Govern, aquest Parlament— s'acosta a veure què en treu, és a dir, si la seva visió de la dimensió espanyola del nostre eventual projecte té un to —i no s'ho prengui malament— estrictament comercial, aleshores, senyor Pujol, en això hi hauria, entre el nostre Grup i la majoria, una discrepància cordial i democràtica, però de gran calibre.

El que jo he intentat dir-li —no sé si he arribat a ser prou entenedor— amb la meua intervenció anterior, és que aquest projecte, del qual vostè ens parlava i que, en certs moments, va aconseguir suscitar en el nostre Grup esperances i expectatives,

aquest projecte ha de ser que Catalunya protagonitzi i lideri un gran projecte de reconstrucció i regeneració catalana, però també protagonitzi i lideri un gran projecte de reconstrucció i regeneració espanyola.

Si aquest és el projecte, com que vostè té les mans lliures, si aquest segon fos el projecte, vostè tindria el recolzament del nostre Grup. Si el projecte fos de dimensions més reduïdes i d'ambicions menors, aleshores, senyor Pujol, nosaltres no podríem participar-hi. Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras.

Per al Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya té la paraula l'il·lustre diputat senyor Rafel Ribó.

El Sr. RIBÓ: Senyor president, senyores diputades, senyors diputats, un discurs d'investidura semblaria que és un discurs per fer un programa de govern a quatre anys amb un compromís de legislatura. Nosaltres volem fer la nostra aportació i interpretació d'aquest moment polític en aquest debat amb aquell objectiu: un triple emplaçament. Un emplaçament democràtic, que el candidat va tocar en part en parlar de la moral i de la participació; un emplaçament nacional, que va ser objecte també del discurs d'investidura, amb tota la temàtica d'autogovern, i un emplaçament de societat, d'un país concret, immers en un procés molt important, que és el de la construcció d'Europa.

No ens serà fàcil situar-nos en aquest terreny d'un discurs d'investidura després d'haver sentit una proposta, senyor Pujol, amb tota modèstia, molt prepotent, una proposta políticament triomfalista; una proposta que, amb una ironia molt senzilla, algú, «cap pensant» de Catalunya, ahir deia: «Sembla que Catalunya és Hollywood.»

Vostè fa una interpretació esbiaixada de la realitat. Cita xifres, en silenci d'altres. La realitat és més complexa, senyor Pujol. Anem a relativitzar-la. I ho faré molt ràpidament, abans d'entrar al triple emplaçament, perquè és necessari que vostè abandoni aquest exercici tan fàcil de..., —disposant de recursos tan importants, segur que fan obres, segur que hi han realitzacions— però de donar un quadre diferent del que seria més acurat.

Li citaré exemples com el desequilibri territorial, la dependència exterior, les infraestructures o el mateix atur. Senyor president, per exemple, vostè ha parlat en el seu discurs tres vegades de forma solemne que a Catalunya ja hi ha un equilibri territorial, que Catalunya és un país equilibrat. No és aquesta la nostra percepció. No és aquesta la percepció de la majoria d'estudis sobre la política territorial. No és aquesta la percepció del Departament d'Economia i Finances, que porta el senyor Alavedra, quan publica estudis el mes de desembre del 91, on diu textualment que a Catalunya hi ha un desequilibri territorial que porta com a conseqüència una distribució fortament agreujant per a la població dels recursos, que porta com a conseqüència que hi hagin comarques que estan constantment perdent posicions. «A quinze comarques» —diu textualment l'estudi— «s'ha agreujat seriosament la situació en els anys més recents», que el divorci entre la més rica i la més pobre ha anat incrementant-se. Nosaltres propugnem un pla territorial, el propugna aquest Parlament; vostès fa dotze anys que l'ignoren.

Relativitzem altres aspectes. L'economia catalana, senyor Pujol, està cada vegada més dependent d'unes dades que vostè amaga. La taxa de cobertura d'exportacions i importacions de l'economia catalana està en davallada. L'any 85 era del 67% en

general, el 88% respecte a Europa; l'any 90 és del 49% i el 55%, respectivament. Anem perdent taxa de cobertura i, a més, anem incrementant exportacions cap al mercat espanyol. Depenem un 89,4% dels nostres productes de venda al mercat espanyol. Comprem més a l'exterior; venem més al mercat espanyol. Pensem-hi una mica, fredament, en aquestes xifres, que complementen les que vostè va donar.

Relativitzem també altres aspectes, fins i tot de la boca d'observadors exteriors. Vostè ha citat *The Economist* i Fuentes Quintana —en parlarem, de Fuentes Quintana—, però permeti'ns citar-li un estudi de la Universitat de Lovaina, on es diu que en les regions europees de tradició industrial, si fem una escala segons el grau d'accessibilitat d'aquestes regions i posem el número 1 a les Açores i 18,7 al Gran Londres, Catalunya està a 3,6 —més a prop de les Açores que del Gran Londres—, o un estudi de la Comunitat Europea de l'any 86, que ens diu que progressivament les regions europees..., nosaltres estem molt per sota del valor del que són infraestructures productives.

Senyor president, vostè dona xifres i en silenci altres per treure les seves interpretacions. Potser la més flagrant, en aquest sentit, és la que fa servir respecte a Espanya. Parlem de l'atur i diu: «Catalunya està cinc punts per sota la mitjana espanyola.» El que no diu és que Aragó, Balears, La Rioja, Navarra estan per sota la mitjana catalana. El que no diu és que Madrid, Castella-La Manxa i altres per l'estil estan pràcticament com a Catalunya, i que, evidentment, Andalusia, Extremadura estan a xifres escandaloses d'atur que provoquen l'alça a la mitjana espanyola. Això s'ho calla.

Vostè diu, quan compara el producte interior brut per habitant, ens diu també com estem molt per sobre de la mitjana espanyola. Vostè no diu que l'any 89 Balears estava per davant de Catalunya. L'any 90 ja ens va passar, també, Madrid —Balears i Madrid—; l'any 91 ens va passar Aragó. Anem perdent posicions; o sigui, el creixement no és exactament a Catalunya, és a l'àrea mediterrània i a la vall de l'Ebre, i nosaltres no estem, com es vol deduir simplistament de les xifres que dona el president, els primers en aquestes mitjanes.

En general, senyor president, el seu discurs és un exercici flagrant de triomfalisme. No ho diu mai explícitament, però és un gran mag a deixar la impressió que vostè s'apunta tots els mèrits amagant una descripció acurada i punyent de la realitat catalana, com per exemple seria el tema de la desindustrialització. És cert que la indústria moderna va perdent nombre de treballadors, però què amaga vostè? És cert que ha augmentat la població activa a Catalunya i és cert que ha augmentat d'una forma escandalosa la «precarització» al mercat laboral, l'angoixa de milers i milers de persones joves i grans que s'ha acabat el treball fix, que només un 4% dels contractes de l'any 91 eren contractes estables. Que diferent és veure l'increment de la taxa d'activitat amb un prisma o amb un altre, senyor Pujol!

Vostè sap perfectament que hem perdut pes industrial respecte a l'Estat espanyol. Sap que pel que fa al valor afegit brut a sectors industrials Catalunya-Espanya, l'any 79 era el 25,76% —Catalunya respecte a Espanya, el 25,76%—, l'any 89 és el 20%. Hem perdut cinc punts de valor afegit brut en el producte industrial.

Li podria parlar de crisis sectorials que hi ha avui a Catalunya, crisis sectorials d'empreses com la Hispano Olivetti, que possiblement desaparegui, o com la Iveco-Enasa, senyor president,

que vostè podria haver estat informat pel seu portaveu del que ens varen dir els treballadors d'Iveco-Enasa presentant-nos xifres de com una part, més de la meitat de la plantilla, segurament van a restructuració.

Senyor president, ni triomfalismes ni catastrofismes! Vivim un moment excepcional —en parlaré molt a bastament en el meu discurs—: la convergència econòmica europea. Tenim reptes importantíssims, però no anem amb aquestes prepotències, per més seguretats electorals que hi hagin darrere, parlant d'una societat que les desmenteixen planerament quan passen aquestes portes.

Un emplaçament, en primer lloc, democràtic. Ens amoïna seriosament, senyor president —senyor candidat, millor dit; imminent president, com deia el senyor Vidal-Quadras—, el 45,2% d'abstenció a les darreres eleccions. I ens amoïna, senyor Pujol, perquè en som responsables, perquè Iniciativa per Catalunya ha assumit, de forma transparent, la part de responsabilitat que tenim en no haver sabut mobilitzar sectors de l'electorat per anar a votar, perquè l'abstenció també és una font de deslegitimació. Un 52% d'abstenció al Baix Llobregat o un 60% a Sant Adrià o que els nous votants de divuit anys, el seu primer partit sigui l'abstenció —no és Convergència i Unió el seu primer partit; és l'abstenció.

Hem de tractar serenament aquest problema que és complex, i no és un tractament serè, sinó que és un tractament lleuger, que vostè, senyor Pujol, l'any 91 digués que l'abstenció ens posava a índexs europeus —eleccions municipals—, que a la campanya del 92 digués que qui no vota menysprea Catalunya i que la nit electoral referint-se a l'abstenció digués que els països els fan la gent que hi creu; o sigui, els que no han votat no hi creuen?

Senyor president, la sociologia a l'abstenció a les eleccions autonòmiques del 92 demostra clarament que el mapa abstencionista està en els sectors menys decantats per la qüestió nacional, els sectors més colpejats, socialment parlant. Explicacions n'hi ha moltes; comença a haver-ne, i de científiques. Hi ha enquestes que parlen que els abstencionistes creuen que el seu vot no serveix o que votaria si li agradés un partit o que la política no li interessa o que un 69% votaria si els polítics fossin honestos. Hi ha factors de fons, però també hi ha característiques específiques catalanes que expliquen l'abstenció.

La campanya del 92, creiem nosaltres que ha estat una campanya molt poc motivadora, sense credibilitat en l'alternativa, sense contrastació ni pràcticament debat. Un sol debat entre tots dos candidats. Una campanya immersa, també, en valors dominants que influeixen en el joc polític, com és l'individualisme, com és l'«espavila't pel teu compte», com és el diner fàcil. Valors que prevalen sobre el valor «comunitat»; per què anar a votar, aleshores?

I m'agradaria entrar a debatre aquests valors, senyor president —senyor candidat—, quan parla d'Europa: m'agradaria. M'agradaria parlar de la caiguda o retrocés d'Achille Occhetto a Itàlia o de la Democràcia Cristiana, del triomf de propostes simplistes, de l'avenç de l'extrema dreta a Alemanya federal, i crec que ho anirem fent. Només voldria subratllar en aquests moments, per manca de temps, que junt amb aquells valors que vostè va treure com a importants en la societat, caldria afegir valors col·lectius com la solidaritat, la justícia o la igualtat.

Senyor president, un tercer motiu de l'abstenció seria l'erosió a la credibilitat democràtica, l'allunyament de les institu-

cions. El Parlament de Catalunya és, possiblement, un desconegut per l'opinió pública de Catalunya i podríem connectar amb aquella explicació que donen els abstencionistes del poc pes del seu vot.

I una quarta raó per a l'abstenció —que també està en les enquestes dels abstencionistes— són les irregularitats, les confusions, les corrupteles. I aquí va donar vostè un claríssim exemple de divorci entre paraules i fets proper a la hipocresia, en el seu discurs. Un discurs —dic textualment el terme que vostè va utilitzar— de moralitat.

Paraules i fets, senyor Pujol. Quins valors hi ha darrere sèries que han estat produïdes per a la televisió pública de Catalunya, on s'ha predicat l'agressivitat, el masclisme i la violència, com és el *Quan es fa fosc*? Quins valors dominants hi ha en campanya electoral quan vostè diu que a Catalunya si un pobre treballa es pot fer ric, o quan diu que el més gran de trenta anys que no tingui feina és pràcticament un defraudador? Quins valors de participació hi ha darrere actuacions en anteriors legislatures, quan s'ha negat reiteradament —pel vot de Convergència i Unió, especialment— que aquesta cambra legislés el que hi ha a l'Estatut, la iniciativa legislativa popular, de participació, com acaba de demanar la Confederació d'Associacions de Veïns? O quan han negat vostès el Consell Econòmic i Social? O quan han negat les peticions del Consell Nacional de Juventut de Catalunya d'estar presents al Consell Assessor de l'Habitatge? O quan no fan funcionar el Consell Català de Funció Pública?, etcètera. És que ara canviarà, això? Ens n'alegraríem molt. Ara canviarà? Portem dotze anys amb aquest estil de govern.

Quins valors hi han darrere l'ús partidista de les institucions i el diner públic, com és l'aclaparadora publicitat institucional que varen fer abans de les eleccions, o com és portar nens al Palau Sant Jordi perquè escoltin un candidat a la presidència de la Generalitat? Quins valors hi han darrere, amb autoritat moral, davant de les respostes quan hi ha hagut irregularitats i corrupteles, senyor Pujol? Amb autoritat moral, com deia vostè. Parlem-ne. Iniciativa per Catalunya en parlarà de forma transparent, amb el cap ben alt, sense cap desqualificació. No és el nostre estil; nosaltres no entrem en la desqualificació personal. Quan nosaltres fèiem la tasca democràtica d'oposició i control, un portaveu de Convergència i Unió, que avui és conseller, va intentar empastifar personalment un parlamentari del nostre Grup Parlamentari. No és aquest l'estil d'Iniciativa per Catalunya. Nosaltres anem als tribunals amb les proves de què podem disposar i als parlaments a exigir responsabilitats parlamentàries, com es fa a altres democràcies i es fa en plena campanya electoral, també. Ara el seu Grup proposa una comissió d'investigació sobre el cas Casinos, limitant-li de principi qui pot declarar i sobre què pot declarar. Això és en contra de la transparència; sembla un simulacre, com si es volguessin rentar la cara, purament i simplement. El pitjor de tot el que passa respecte a la moralitat política, senyor Pujol, no és que hi hagin casos de corrupció; el pitjor és que s'intentin tapar, que no es vulgui facilitar la informació al respecte. I vostès encara no han respost preguntes elementals que van quedar a l'aire sobre aquesta temàtica.

Nosaltres proposem en aquest camp un conjunt de compromisos per a la propera legislatura; compromisos reals per combatre l'abstenció; per combatre aquesta manca de moralitat, que

coincidim molt amb el diagnòstic que ha fet el candidat, existent parcialment en el nostre panorama polític, que el primer compromís hauria de ser prestigiar aquest Parlament de Catalunya.

Senyor candidat, vostè pot ser una nova vegada més, i ho serà, el president de la Generalitat de Catalunya, i serà la més alta representació de la Generalitat, però no obliidi una altra vegada, per quatre anys, que el Parlament representa el poble de Catalunya, no la Generalitat, el poble de Catalunya. I no ho obliidi, si pot ser, amb una major presència i participació en els treballs parlamentaris, que serà també president de Govern. No ho oblidem quan es tracti de millorar el nostre Reglament o de fer avançar mesures que hi ha a l'Estatut, com la iniciativa legislativa popular; o no ho oblidem quan es tracti de dialogar amb entitats socials que estan interessades en la tasca del Parlament; o no ho oblidem quan es tracti de respectar el pluralisme d'aquesta cambra, que el furtarien vostès si neguessin un senador a Esquerra Republicana en les properes decisions que prengui aquest Parlament.

Pluralisme i comunicació ajudaria molt en aquest combat que proposem a tots els grups parlamentaris per a aquesta legislatura. Com seria un estatut professional per als professionals dels mitjans: la clàusula de consciència; com seria la presència dels partits polítics normalitzada en els mitjans de comunicació públics, amb espais fixos per als partits, amb informatius en proporció als resultats electorals, amb debats sovintejats sobre temes interessants. Reduiríem despesa electoral si féssim servir un mitjà tan important com la televisió per interessar la ciutadania sobre problemes que nosaltres podem decidir i que a vegades ignoren, i després s'enduen les sorpreses, com va succeir amb el rebut de l'aigua.

Proposem mesures que afecten el finançament de les opcions polítiques perquè ens creiem el que diu la Constitució: que els partits polítics expressen el pluralisme, la voluntat popular, i són l'instrument fonamental per a la participació; ens ho creiem. Però això vol dir propostes públiques —i som l'únic grup parlamentari que ha fet una proposta pública de finançament de partits polítics—; vol dir adequació d'aquesta proposta al marc autonòmic català —que es pot; al País Basc existeix, i es podria fer aquí, a Catalunya—, i vol dir anar de debò aleshores a la reducció de la despesa electoral. I recordo a aquesta cambra que l'únic grup parlamentari que ha fet públics, abans i després de les eleccions, al detall, ingressos i despeses electorals es diu Iniciativa per Catalunya.

Un segon emplaçament el faig a l'emplaçament nacional. La qüestió nacional és un dels temes més importants d'aquest país. No és l'únic: no es pot deslligar d'altres, com ara la construcció d'Europa; com ara la inserció de Catalunya en aquesta Europa; com ara l'ús social de l'autogovern. Ens podem embarcar ara en una nova polèmica sobre la catalanització dels Jocs Olímpics. Fins i tot el senyor Samaranch ara diu que «el autogobierno de Cataluña no alcanza las cotas que muchos deseáramos» —cito en castellà perquè està citat en declaracions en castellà. Calen uns bons jocs i nostres, i cal la projecció de Catalunya, i cal la presència de Catalunya en els esdeveniments olímpics; caldria també aprofitar per fer un altre tipus de política de formació esportiva a les escoles, la gran ventafocs d'aquest país.

Però també caldria, potser, catalanitzar la justícia o els mitjans de comunicació. Senyors de Convergència i Unió, dotze

anys governant: facin un balanç dels mitjans de comunicació en català; facin un balanç del que significa invertir poc diner públic en mitjans de comunicació —això sí, diner privat, supermillionari, proper a Convergència i Unió, en un mitjà de comunicació en castellà. Cal catalanitzar el cinema? Repassin vostès quines possibilitats hi ha avui de cinema en català. Cal catalanitzar l'edició? Li podria llegir, si tingués més temps, i si vol en la rèplica li ho faré, l'informe que acaba de publicar l'Associació de Literatura Catalana al respecte i què diuen sobre com està davallant l'edició i com estem perdent la capitalitat en qüestions editorials i, fins i tot, estem davallant en edició en català, si no fos per acció editorial supletòria de publicacions institucionals, com hi hauria un fort desequilibri en aquest sector. I podem parlar com estem a punt d'assistir a la desaparició de Ràdio 4 o de Televisió Espanyola a Sant Cugat. I jo li demanaria un compromís com a futur president de la Generalitat perquè en aquestes negociacions amb el Govern espanyol anés a aconseguir que no perdéssim aquest espai comunicatiu i informatiu per al que és l'opinió pública a Catalunya.

Volem ser molt precisos quan parlem de la qüestió nacional; volem exigir compromisos que, encara que ens diguin que són reiteratius, estem farts que una majoria que es diu catalanista i nacionalista hagi deixat a la cuneta durant tants anys en legislatures anteriors. Catalunya ha de ser una nacionalitat d'Europa, però no anem a la sublimació de conceptes; hi ha un autodeterminisme en el buit. Aquest mateix debat, fa una estona, ha perdut més de mitja hora parlant de 1714. Aquest és el terreny Pujol, senyor Vidal-Quadras; li ho he dit moltes vegades. No el de la qüestió nacional, no: allunyar-se de 1992; allunyar-se del que passa al carrer; allunyar-se de l'exigència de responsabilitats d'una obra de govern en què hi ha milers de milions de pessetes al darrere. Nosaltres també en el camp nacional volem compromisos que no s'allunyin d'aquest carrer. No volem ni una sublimació autodeterminista en el buit, ni un pragmatisme estèril que els porta a firmar reiterats compromisos de finançament que després han de ser protestats.

Senyors de la majoria, dotze anys d'autogovern: els darrers vuit anys, després d'haver desplegat l'Estatut, en què hem avançat a Catalunya? M'ho volen respondre? Quin tema substancial de l'autonomia de Catalunya s'ha aconseguit els darrers vuit anys? Un de sol, que me'l citin. Vuit anys de paraules buides, d'ús partidista de la institució, de crear la imatge que són els únics intèrprets de Catalunya i de no precisar, fins i tot quan s'aproximen a una definició, què és el que volen per autogovern. Com arribarem a l'Administració única a Catalunya? No ho ha dit mai el senyor Pujol, ni com a president, ni com a president en funcions, ni com a candidat.

Proposem un programa precís d'acord, de bases fermes, per anar cap a aquest autogovern; mesures de voluntat política immediata com seria simplificar l'Administració perquè a Catalunya només hi haguessin l'Administració autonòmica i l'Administració local, senyor candidat. Els ajuntaments. Recordi-ho: una altra vegada li ho dirà molta gent; una altra vegada s'ha oblidat dels ajuntaments; la importància del poder local, ajuntaments i consells comarcals, com l'altra columna bàsica de l'edifici de la sobirania de Catalunya.

La descentralització de la Generalitat. Qui està oblidant les vegueries i les regions? Per què no es descentralitza el poder de Catalunya? Qui és el màxim responsable d'aquest tema, de fa

tants i tants anys? Nosaltres l'any 88 vàrem plantejar una proposició no de llei al respecte perquè es complís una llei. La supressió dels governadors civils, com vàrem plantejar nosaltres l'any 88; les transferències fetes que havien de ser acabades en calendari en dos anys i en dotze anys no estan acabades, i en podríem afegir d'altres; el comanament únic de les forces d'ordre públic. El nostre antecessor, el Grup Parlamentari del PSUC, en aquesta cambra va plantejar una proposició no de llei l'any 86, aprovada per unanimitat i que demanava aquestes transferències i aquest comanament. El finançament que des de l'any 86 venim denunciant amb molta més responsabilitat que vostès, que practiquen el doble joc de firmar amb una mà i de protestar l'endemà amb l'altra. El Pla d'integració a les Comunitats Europees, que des de l'any 86 el senyor Alavedra negociava amb el senyor Pons, aleshores ministre. Això són coses precises.

Les reformes legislatives necessàries. Anar cap a la província única: el 27 de febrer de 1985 el nostre Grup Parlamentari va entrar en aquesta cambra la Proposició de llei de la província única; fa set anys. La reforma de les lleis de bases que avui limiten l'autonomia. Les transferències necessàries per l'article 150 de la Constitució, com podria ser transports públics, indústria, els que vostè va citar —els temes industrials— al seu discurs. I, evidentment, en l'horitzó la necessària reforma d'institucions estatals, com el Senat, que fos una autèntica cambra de nacionalitats per a l'acció i per a competències.

Però, això, inserit en un procés molt més important: la construcció d'Europa. Ja no es pot parlar de la qüestió nacional i de l'autogovern només que en referència a l'Estat espanyol; s'ha de parlar en referència a Europa, i el futur de la societat catalana està a Europa. I permeti'm que aquí m'estengui perquè crec que aquest és el gran forat del seu discurs triomfalista. Quina Europa? Europa avança cap a una construcció política, econòmica o social? I on es situa Catalunya en aquesta construcció? Quin paper ens hi guarden i quin reclamem? Serà veritat que, com diuen molts informes, ja ens anuncia que acabarem essent només que la societat de serveis per a Europa, subalterna? Discutim-ho, això, senyor Pujol. Europa té un cost; un cost superior al que s'ha explicat; un cost diferent al que s'ha proposat; un cost econòmic i social.

En un seminari que s'acaba de celebrar a Brussel·les aquest darrer cap de setmana sota la presidència de Jacques Delors s'ha dit que la convergència econòmica europea suposarà empenyer més cap a l'exclusió social. Curiós concepte: l'exclusió social. Ens demanem —com feien els que participaven en el seminari— com és possible que una Europa cada vegada més rica exclogui un major nombre de ciutadans del fruit del progrés. I si volen els llegeixo les conclusions d'aquest seminari —me les estalvio; si de cas després en podríem parlar. I concreten línies de política efectives, de política econòmica i de política social en alguns camps en què vostès són plenament competents i no n'hem sentit res per part del que era un avenç —i ha dit vostè «evidentment no exhaustiu», i ho entenem— del que podien ser els compromisos per a quatre anys. Aquest serà el tema central per als propers quatre anys. Recordin el que diu el Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya: aquest és el tema central de tots els neguits polítics, socials i econòmics d'aquest país per als propers quatre anys. Depèn com es faci la convergència econòmica europea tot l'altre quedarà en una direcció o en una al-

tra: té efectes greus per a la societat catalana i per a les nostres aspiracions nacionals.

Per avançar cap a la convergència econòmica europea el Govern espanyol ja ha definit un programa. Davant la baixa taxa d'activitats i l'alta taxa de desocupació, davant un baix nivell de prestacions socials que hi ha a nivell d'Estat i una creixent precarització del mercat laboral, fixin-se vostès —i ho saben perfectament—, es proposa disminuir les prestacions per als aturats, congelar les despeses sanitàries i un etcètera que, entre altres efectes, genera que augmentaran aquells que el senyor candidat acostuma a dir-ne «els que no segueixen», els sectors marginals.

A part d'un altre capítol que evidentment no interessa tant entrar-hi de forma directa, com és la restricció de llibertats anunciada en alguna llei, que vostès també en són corresponsables. Però això té uns forts efectes sobre Catalunya: pot anar a la reducció del dèficit a través de la reducció del finançament de les comunitats autònomes i del poder local; es pot anar a una retallada d'inversions socials que afectarà els dispositius que podrà fer efectius el Govern de Catalunya; s'agreujarà la dualitat social. Vostès —li ho pregunto, senyor Pujol—, se'n corresponsabilitzen, d'això? Vostè diu —va dir ahir— que no tindrien tanta dèria per reduir el dèficit tan ràpid. Però, jo li pregunto: d'aquest programa de convergència econòmica presentat pel Govern espanyol que va a la disminució de prestacions i a la congelació de despeses socials, se'n corresponsabilitzen? Vostè no en parla, aquí, i ho amaga, i una vegada més instrumentalitzen, com si fossin dos mons, el món de les polítiques assumides a nivell d'Estat i el Govern de Catalunya.

Una perla és la que hem trobat en la reforma educativa en aquest sentit. És sorprenent que es digui ara per part del Govern de Catalunya en funcions: «No s'avança en la reforma educativa.» Entre d'altres motius, diu el senyor conseller, perquè no hi ha finançament. S'acaba de firmar un acord de finançament autonòmic, i ja ens diuen que no hi ha finançament. I al mateix temps accepten un pla de convergència econòmica amb Europa que retalla aspectes socials, i, per partida doble —doble bufetada—, accepten que no hi ha finançament. Això és de nou el doble llenguatge.

Nosaltres diríem, molt suaument: senyor Pujol, ja n'hi ha prou, de dualitat; ja n'hi ha prou del «vostès» i del «altres-govern del PSOE», «bons i dolents», «Catalunya agredida i Catalunya incompresa». Li puc citar una llarguíssima llista de coincidències profundes, molt profundes, que han tingut vostès amb la política estatal, que l'han fet seva. A Catalunya caldria agafar seriosament i caldria anar a un debat amb totes les previsions parlamentàries sobre la convergència econòmica europea. Caldria anar a la transferència de mecanismes que ajudessin a fer front a aquells efectes; caldria un marc autonòmic de relacions laborals; empènyer acords ja presos en salut i condicions de treball; encetar de debò un autèntic diàleg entre els sindicats i la Generalitat.

I un tercer emplaçament, senyor Pujol, després dels emplaçaments democràtic i nacional, li volem fer sobre el tema societat. És evident que vostè no ha fet un discurs exhaustiu de programa, i no li hem demanat, i entenem perfectament per què no ho ha fet. Tampoc nosaltres ens veiem en l'obligació d'explicar-li exhaustivament tot un programa. Sí que voldríem deixar-li molt clar quins són els eixos programàtics sobre els quals

nosaltres considerem que prioritàriament s'hauria de dedicar el futur Govern de Catalunya. Les opcions prioritàries, per nosaltres, són el medi, el territori, les polítiques socials i la igualtat de drets. I, telegràficament, m'hi vaig a referir.

Parlar del medi i el territori és partir d'una premissa que vostè ha amagat en el seu discurs: Catalunya, un país fortament desequilibrat. Amb efectes en col·lectius específics, com és la mateixa pagesia, pagesia vista no només com un sector de producció, sinó també com un sector de població que és bàsic per conservar el país i per conservar aquell territori. Amb manca de polítiques concretes amb efectes territorials en el transport, en l'energia, en l'habitatge... Senyor candidat, vostès els darrers quatre anys no han fet res en habitatge de promoció directa! Escolti'm, perquè soni més clar que no pas una paraula, li vaig a llegir les xifres que la Conselleria va distribuir als grups parlamentaris. L'any 85 hi havia 15.000 habitatges de promoció privada lliure i 2.000 de promoció pública. L'any 90, 32.000 de promoció privada lliure —el doble—, 600 de promoció pública. I és una caiguda en picat! No han fet res en habitatge de promoció pública. I, és clar, ara ens diu que el Govern en funcions n'ha fet molt. Continuin en funcions! Tant de bo! Aquest període «en funcions» és tan fructífer que si continuessin potser ho arreglarien! Quatre anys on les xifres de vostès, del Govern, demostren de forma aclaparadora una caiguda en picat de la política en tema d'habitatge.

Però per nosaltres seria fonamental una prioritat sobre el medi ambient, l'eix central per a aquests quatre anys. Vostè hi va dedicar vint segons. Un medi ambient que continua essent agredit. Recordi els casos —llargs en citar— que passen pels deltes —ja són en plural—, que passen per zones volcàniques, per parcs naturals, per espais humits... Recordin que vostès tenen el Pla d'espais d'interès natural en algun calaix i, com diu el president del Consell de la Natura, l'han retirat per pressions dels propietaris. Són cites textuais del president del Consell de Protecció de la Natura. Recordin vostès que creen una conselleria a la qual encara —i van dir que era una qüestió de mesos— no han transferit les competències pròpies del medi ambient. Recordin vostès que fa falta un pla territorial a Catalunya, una política d'educació mediambiental, un impuls del sanejament, una autèntica política de residus i una atenció especial al litoral català.

Política social: no m'hi estendré. Hi ha dos grans camps que podrien ser prioritaris aquests quatre anys: la reforma escolar, des dels zero als sis anys, tan oblidada per aquest Govern, fins a l'última part de la piràmide, i la sanitat, amb una autèntica política d'unitats bàsiques.

I un tercer eix prioritari per nosaltres és el dels drets, el dels drets de les persones. El de la política d'equiparació dels homes i les dones a Catalunya, quant als seus drets; els dels joves que avui a Catalunya estan en una situació una mica diferent de la que vostè pintava quan ens volia engrescar pel futur nacional. I escolti els joves que avui estan demanant un dret d'accessibilitat per igual al mercat laboral i a la formació. De drets respecte a aquests nous contingents d'immigració que vénen a Catalunya a guanyar-se el pa, no a altra cosa, i a ser —com haurien de ser— ciutadans com nosaltres.

En aquest tema, senyor candidat, hi ha una dimensió que a mi em fa fins i tot vergonya ciutadana esmentar-la. Vostè deixa mitja Catalunya, les seves dones, sempre de banda. En un programa molt ben editat que jo vaig rebre a casa com a elector, el

programa de Convergència i Unió, no hi ha ni una sola referència a la política per a les dones. En el seu discurs d'ahir, una vegada més —ens hi té acostumats—, no hi va haver una sola referència per a la política respecte a les dones. Si es fixa vostè en les taxes d'atur, veurà que les dones són les que van al davant, de les taxes d'atur. Vostè deu saber quina és la situació precària de les dones treballant avui a Catalunya; deu saber el nombre d'hores treballades en jornades superiors a quaranta; deu saber com la convergència econòmica europea pot ser especialment negativa amb les dones, el darrer sector d'accés al mercat laboral; que augmentarà la seva precarietat, que no es prioritzarà l'adequació en la formació professional, que augmentarà la diferència quant a sous percebuts i que es retallaran les prestacions socials. En aquest camp, caldria anar a una percepció individual de prestacions. Caldria anar a resoldre un tema que a Catalunya està pendent, que és totes les qüestions de prestacions a efectes de matrimoni i de les seves situacions civils; caldria anar a crear un autèntic fons de pensions, i caldria anar a uns equipaments socials que facilitessin la incorporació de les dones al mercat laboral.

M'hauria agradat, senyor president en funcions, llegir-li un text que les dones d'aquesta cambra han distribuït —perdó, les dones d'aquesta cambra, amb l'excepció de les diputades del Grup Parlamentari de Convergència i Unió— a tots els membres del Parlament, recordant-nos dues esplèndides cites clàssiques del que hauria de ser aquesta igualtat; és una assignatura importantíssima que té pendent el Govern de Catalunya i, per tant, no s'exclamin: si la té pendent el Govern de Catalunya, la té pendent aquesta cambra.

Senyor candidat, acabo dient-li de forma molt clara que el Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya estarà amatent, disposat amb totes les seves forces a col·laborar amb aquest Parlament, a col·laborar en l'obra de govern a Catalunya, a col·laborar en el compliment d'aquest triple emplaçament: el democràtic, el nacional i el de societat. I en aquest sentit li fem dues darreres demandes: és cert, com vostè ha manifestat, que no hi haurà cap canvi de Govern fins d'aquí a tres mesos? Ens podria dir, en un debat d'investidura, si això és cert o no? I si ho és, a què és degut? Semblaria un bon moment. No li estem demanant la composició del Govern, que sabem perfectament que no és tema del debat d'investidura. Sí que si hem vist unes declaracions —que no sabem si són certes—, prou manifestes per part seva, que no hi haurà canvis en la composició del Govern fins d'aquí a tres mesos, a què és degut, i quines són les raons polítiques.

I un darrer prec, senyor candidat, futur nou president de la Generalitat de Catalunya: li agrairé que en el debat sempre respongui de forma selectiva a cada grup parlamentari, com no es fa en altres debats. Però, senyor candidat, sovintegi la seva presència en aquesta cambra i en aquesta tribuna; faci un debat sobre els temes que afecten la població de Catalunya, de forma més sovint, amb els seus representants, i, a ser possible, contribuïm entre tots —agafant unes paraules del seu discurs— a fer un autèntic exercici de moralitat respecte a la vida política. El senyor president del Parlament ens va dir en la sessió constitutiva que teníem tots un deure afegit, com a diputades i diputats... Vull entendre, senyor president, que «tots» es refereix a diputades, diputats, futur president i futurs consellers.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ribó. El molt honorable senyor candidat té la paraula.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Bé. Senyores i senyors diputats, senyor president, sembla que ha quedat clar que el que seria un bon candidat a la presidència de la Generalitat és el senyor Ribó, perquè faria un discurs d'investidura en el qual ho diria tot. I jo, evidentment, no ho penso contestar tot, perquè no puc. I perquè potser no cal, tampoc.

Però primer voldria fer un comentari. Home, vostè, senyor Ribó, diu: «És que vostès s'allunyen del carrer. Vostès s'allunyen del carrer; vostès no parlen de les coses que interessin al carrer; vostès no es preocupen de les coses que interessin al carrer.» Home, n'està segur, d'això? I vostè, concretament, sobre tot vostè, n'està segur, d'això? (*Remor de veus.*)

És a dir, vostè fa moltes propostes i molt brillants, i es queixa que no li'n fan gaire cas. Per què no es pregunta per què no li'n fan cas? No solament al Parlament i al Govern, sinó al carrer. Perquè les propostes, per brillants que siguin, necessiten fer-se en un marc polític adequat i amb un plantejament global adequat i creïble. I vostè analitzi's, vostè pensi, vostè reflexioni. Jo no voldria ser cruel amb vostè, però vostè reflexioni. Sobre qui s'acosta al carrer i qui no s'hi acosta, i qui parla un llenguatge entenedor al carrer i qui parla un llenguatge brillant però inintelligible.

Equilibri territorial. Miri, les comarques de Catalunya... Home, és clar que a Catalunya no hi ha equilibri territorial! És el nostre objectiu tenir-ne, i lluitem tant com podem. I no hi ha cap comarca de Catalunya que no estigui creixent; no n'hi ha cap. La que ha crescut menys —i ja sabem quina és— és la Terra Alta, i ha crescut, en els últims..., les dades que tenim són una mica endarrerides, és veritat, acaben el 87, però havia crescut en quatre anys un 23,11%. I entre aquest 23,11% en quatre anys, que vol dir un creixement de més d'un 5% anyal, que no és dolent, però que evidentment el deixa darrere..., darrere de qui? Bé, ja deixo de banda la Vall d'Aran, que és un fet insòlit, que va créixer el 76,92, i em situo a la segona, que és la Cerdanya, que és el 49,80, i en general totes les comarques turístiques tenen un creixement molt alt. Però no hi ha una sola comarca de Catalunya que no creixi, i que no creixi d'una manera forta. El que passa és que, evidentment, els passa a totes les comarques de Catalunya el que ens passa a tots: que després les comparem amb la comarca del costat, que creix més. El Pallars creix, però la Vall d'Aran creix més. I aleshores hi pot haver, de vegades, una certa sensació de greuge en la comarca que creix menys, encara que creix més que no havia crescut mai, almenys d'ençà de fa moltes i moltes dècades.

I el treball perquè hi hagi reequilibri a Catalunya s'està fent i amb resultat, i una de les dades que ho demostra és l'evolució de la població. Vostè ha dit: «Hi ha quinze comarques de Catalunya que reculen.» I és veritat; però és que abans n'hi havia moltes més. A part que la comarca que recula més de Catalunya, la comarca —de molt— que recula més de Catalunya és el Barcelonès, i això no es pot considerar, això és un altre fenomen que no té res a veure..., no significa, de cap manera tampoc, que hi hagi una decadència, en absolut, del Barcelonès. És un altre tema.

Però el conjunt de les comarques de Catalunya progressa, d'habitants, i algunes que no progressen d'habitants no cal

fer..., no cal ser demògraf per entendre que, en realitat, han iniciat la recuperació, però són comarques molt superenvellides, perquè durant trenta, quaranta o cinquanta anys han perdut molts habitants, n'han perdut en el passat. I ara, doncs, trigarem més d'un padró i més de dos, segurament, a notar la reacció que ja hi ha. És, per exemple, el cas dels Pallars, no?, en què hi ha una reacció claríssima i, en canvi, en unes comarques tan superenvellides com aquestes, amb una mortalitat, per tant, molt alta, amb unes generacions en edat de reproducció relativament petites, trigarem molt temps que això en els números estrictament es noti, si no és que es produeixi una cosa que es produeix en part, però encara no amb prou força, que és una immigració.

Però ho torno a repetir: vostès tornin-se a mirar aquestes dades i veuran que hi ha una recuperació encara incompleta des del punt de vista d'allò..., de les dues coses que determinen si hi ha o no hi ha creixement, si hi ha o no hi ha recuperació, que són la renda, per una banda i, per l'altra, la població.

Ha parlat de la flexibilitat. La flexibilitat laboral ha representat creació de llocs de treball; de fet va ser un encert que el Govern —el Govern central en aquest cas— introduís aquest concepte, perquè amb la legislació laboral que hi havia, aplicada de la manera que s'aplicava, en realitat s'arribava a una situació contrària al que es volia fer, que era la protecció del treballador. De vegades si es vol protegir molt una cosa, un estament, una persona, s'acaba desprotegint-lo; i això és el que passava en aquest cas. La flexibilitat, concretament, va crear..., ha ajudat a crear llocs de treball.

Però vull fer un incís; vostè ha dit una cosa que m'hauria de dir —i no cal que m'ho digui ara, si m'ho diu ara, m'ho diu ara— quan la vaig dir, que és que diu que vaig dir que: «Tota persona de més de trenta que no treballava era un defraudador.» Jo li agrairia moltíssim, entre altres coses, perquè si m'ho demostra jo m'he d'excusar d'haver dit això, però és que jo no recordo mai, mai, mai, mai, haver dit això. Vostè m'ho busca, i si m'ho diu ja li avanço des d'ara que me n'excusaré.

El que sí que vaig dir és allò que: «Catalunya és un poble en el qual un pobre es pot fer ric.» Això sí que em recordo que ho vaig dir i se'n va fer molta escudella, sobre això, se'n va parlar molt i es va discutir molt. De fet era una manera —en un míting, que sempre saben que les expressions són més tallants— de dir una cosa que suposo que dita d'una altra manera m'hauria acceptat tothom, i és que Catalunya és un país amb un alt grau de mobilitat social. Era això. I, a més, dir que a Catalunya, més que molts d'altres indrets i també molts dels altres indrets de l'Estat, un pobre es pot fer ric, això és veritat! Molt més! I, a més, volem que sigui així. Perquè això ho vaig dir com un elogi de Catalunya, i com un elogi del model social que reclamem per a Catalunya; model en què hi hagi mobilitat social, en què gent que comença, per naixement o pel que sigui, molt avall, al cap d'uns anys hagi pogut pujar. I al revés també passa, oi? La mobilitat social és en doble direcció; Catalunya també és un país que té molta gent que ara fa deu anys, quinze anys, vint anys, era algú i que avui és poca cosa.

Bé, això és el que volem dir i no costava gaire entendre el que es volia dir; i, evidentment, els puc ben assegurar que les persones que s'haurien pogut sentir ofeses per això no se'n van sentir; els puc ben assegurar que com que això es feia en campanya electoral vaig trobar molta gent que em deia: escolti, vostè té tota la raó. Per què? I aleshores, això sí, vaig haver

d'aguantar moltes històries —totes exemplars i boniques— de gent que havia fet, precisament, aquesta promoció.

Més ben dit, més mal dit, els motius, els que vostès vulguin; la paraula «pobre» havia de ser «modest», potser, doncs, «modest», però, en realitat, això és així i això volem que sigui així i farem tot el possible perquè sigui així.

Ara bé, fet aquest petit incís, jo voldria dir-li una altra cosa respecte a aquest tema laboral que vostè ha tocat abans. Ahir, en un sopar que es va fer per donar uns premis a algunes empreses, es va donar un premi a la Volkswagen, Seat-Volkswagen; suposo que ningú no dubtarà que ha estat molt bo per a l'economia de Catalunya que Volkswagen comprés Seat, i que això ha representat un gran benefici; directe: aquest any passat han creat quatre mil llocs de treball i, molt més indirecte, indirecte també en la creació de llocs de treball. I vaig a explicar una anècdota. Dic, quan s'anava a fer aquesta operació hi va haver una manifestació també aquí, davant el Parlament, i va pujar un diputat a la tribuna que va dir que ens veníem el país, que això era un desastre, que això anava contra la classe obrera... Aquest diputat era vostè, i va fer un discurs brillantíssim, brillantíssim; estic segur que l'endemà tothom va dir que era el millor discurs, però era un discurs fonamentalment equivocat, perquè va ser un encert que el Govern espanyol es vengués la Seat a la Volkswagen, que a més hi va afegir 400.000 milions de pessetes pel seu compte —i això sempre ho hem reconegut i ho hem agraït— i va ser una sort que la Volkswagen vingués i no va ser vendre's res sinó, simplement, salvar molts llocs de treball i moltes empreses catalanes. Perquè vostè, que no es vol allunyar de la realitat, vagi al polígon de Sant Ermengol, a Abrera, i vegi què passa en el polígon de Sant Ermengol d'Abrera; a veure què passa en tota la zona d'Esparreguera i d'Olesa i a veure quines fàbriques s'hi posen i per què s'hi posen, i n'hi ha una pila amb molts llocs de treball que són la conseqüència d'aquella decisió de la qual el més dur crític va ser vostè, amb un discurs brillant, agressiu, enèrgic, tot el que vostè vulgui, en el qual vostè es devia pensar que, realment, defensava els interessos de la gent. Doncs, no! Afortunadament no se'n va fer cas, de vostè, ni el Govern central li va fer cas, ni nosaltres, ni la Volkswagen, ni probablement els treballadors en el fons del fons no li volien fer cas perquè sabien que la seva salvació estava en aquesta operació. Bé, i ara diu el mateix d'Iveco. Bé, ja passarà; sempre ha dit vostè aquest argument, sempre amb gran brillantor i sempre equivocat.

Bé. Sobre el tema de la industrialització li torno a dir el que he dit abans, i suposo que ja no ho hauré de repetir més, després del que he dit al senyor Vidal-Quadras i a vostès: totes les dades que no són nostres, que bàsicament són del Ministeri —bàsicament són del Ministeri—, són o positives o relativament positives en el context; les nostres exportacions pugen més que la mitjana espanyola, evidentment, i són exportacions que no són ni de taronges ni de musclos, ni de marisc, ni de ferro, ni de volfram; són de producte manufacturat; pugen d'un 11,9, el conjunt espanyol ha pujat d'un 10,3; durant els últims cinc anys el producte industrial brut ha augmentat sensiblement més que el que ha augmentat en el conjunt espanyol.

El que deia abans del consum d'energia elèctrica ha pujat del 89 al 91 d'un 9,3% —consum industrial d'energia elèctrica—; en alguns sectors especialment brillants com el químic d'un 10,7; l'alimentari, d'un 22,7; la confecció, el tèxtil, d'un 8; les

arts gràfiques, d'un 33; els transformats plàstics, d'un 42... I com això, podria anar-li dient moltes altres dades i xifres, però em sembla que aquestes són suficients.

Repeteixo el que ja he dit abans: no es pot parlar de desindustrialització —no se'n pot parlar— si el producte industrial no baixa.

I també m'agradaria..., i si vostè té paciència i em permet que ho busqui, la llegiré, o si no li diré que hi ha allò que se'n diu la desindustrialització positiva. És a dir: la desindustrialització que és la conseqüència d'una major complexitat en els serveis lligats a la producció i a la distribució —ja ho vaig dir amb altres paraules, això— i que fa que s'estimuli la creació d'empreses especialitzades i l'«externalització» de determinats tipus de serveis per part de les empreses industrials, que deixen d'aparèixer com a serveis, quan en realitat estan al servei de la indústria. Les dades, en aquest sentit, són clares. Si vostè em diu: estem molt endarrere de Llombardia? Sí, senyor, estem molt endarrere de Llombardia. Jo he permès, jo mateix que he estat un dels impulsors principals d'aquesta idea dels quatre motors..., de quatre motors, no «dels», sinó de quatre motors d'Europa, sé perfectament —i ho dic— que, quan jo vaig amb aquests quatre senyors, el pobre de la colla sóc jo. És a dir que, evidentment, si algun d'aquests països —Llombardia, Rhône-Alpes, Baden-Württemberg, Catalunya— està més endarrere que els altres, som nosaltres. I nosaltres vam triar aquests companys, aquests, precisament, perquè estan per sobre nostre —precisament, perquè estan bastant per sobre nostre— i perquè, tant per tant, representen per a nosaltres un estímul i representen la senyalització d'un camí o del camí que hem de seguir nosaltres si volem arribar a aquell nivell que dèiem ahir molt per sobre de la mitjana europea.

Jo li vull dir una cosa: l'única majoria parlamentària que ha votat la constitució d'una comissió d'investigació d'una cosa que la podia afectar a ella és la de Convergència i Unió; l'única, l'única. Si n'hi ha alguna altra, vostè m'ho recorda; ara no la tinc present. Però, en tot cas, ben poques n'hi deu haver, i que consti que jo sóc dels que crec —i ho torno a dir ara— que aquestes..., que la comissió parlamentària no és el lloc per substantiar aquests afers. En absolut. I si ho he fet és només per la seguretat que tinc en el tema per part nostre, i, a més, perquè pugui servir d'exemplaritat, no per repetir-ho, sinó per dir el que nosaltres, en un cas que ens podia afectar o que la gent podia pensar que ens podia afectar, nosaltres, amb la nostra majoria absoluta, varem fer constituir la Comissió. I torno a dir-li —i torno a dir-li-ho— que això no ho ha fet ningú més, suposo; en tot cas no ho fa el Govern socialista a Madrid, que té majoria absoluta, també. En fi, en tot cas, ja em replicaran després, si cal. Però nosaltres, això, ho hem constituït sense, pròpiament, tenir-ne una estricta necessitat.

I l'última cosa que li vull dir és la següent: vostè cita Delors quan l'interessa per una cosa i quan l'interessa el cita per una altra. Deixi'm fer-li una pregunta a vostè i al seu partit: vostès estan amb els acords de Maastricht, sí o no? Vostès volen que realment s'apliqui el que ha estat la decisió de Maastricht, sí o no? Perquè si és que sí podran entrar a discutir certs aspectes de la política de convergència que proposa el Govern central; i fins i tot —si vostès volen— aspectes substancials, i nosaltres entrarem a discutir-ne alguns de molts substancials, sobretot un: el volum de la reducció del dèficit públic. Però ho hauran d'ac-

ceptar, com fan tots els partits que tenen voluntat de govern a Europa.

Jo no li vull fer... No ho agafi de cap manera, perquè res del meu ànim està que es puguin interpretar les meves paraules d'una manera ofensiva; però aquí a Europa —a Europa— i aquí també hi ha uns partits que són..., per exemple, posem el cas alemany, uns partits que estan d'acord amb aquest criteri. Totes les crítiques i preocupacions que vostès vulguin. A Alemanya, quins són? Bé, els partits que, realment, tenen una vocació de govern: Partit Demòcrata Cristià i el Partit Socialista. Després hi ha els partits que saben que mai, ni per casualitat, governaran, i que, d'una certa manera o una altra, estan en una situació, de vegades hi ha una certa vocació de marginalitat, i aquests sí, aquests es permeten tota mena de crítiques. No és comparar, eh? Però això és el senyor Le Pen, no són els republicans alemanys, aquests hi estan en contra; aquests saben que no manaran mai —ho saben— i aquests, evidentment, doncs, faran tota l'agitació que puguin sobre aquest tema i sobre tot el malestar que pugui produir la unitat europea. És clar que en produeix la unitat europea, de problemes! Vostè diu la pagesia, és clar, la catalana, no? Mirin la televisió de fa tres dies, la manifestació a Estrasburg dels pagesos davant el Parlament Europeu. El tèxtil nostre està preocupat? El tèxtil nostre no està preocupat! Els duaners, estan preocupats els duaners? És clar que estan preocupats els nostres i els de tot Europa. I molta gent. Però, de fet, si volem la unitat europea haurem de fer un esforç i entre les altres coses hi passa aquest: els acords de Maastricht.

Vostès diguin-me, només: hi estem a favor o hi estem en contra? I si hi estem en contra, aleshores, diguin... Si hi estem en contra queda molt clar, queda molt clar fins a quin punt vostès es posen fora del que és el gran context polític europeu. I si hi estan a dintre i volen fer algunes esmenes les fan aquí i, evidentment, bàsicament, aleshores, les hauran de fer a Madrid.

I res més. Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor candidat. Senyor Ribó, vol intervenir en torn de rèplica? Té la paraula. 18 minuts 45 segons.

El Sr. RIBÓ: Senyor president, senyores diputades, senyors diputats; els que porten unes quantes legislatures en aquesta cambra —com el senyor Pujol i jo mateix, ell sempre amb la mateixa funció i jo amb funcions diferents— fa molts anys que han entès o han vist un estil de respondre el debat parlamentari d'entrada, de bell antuvi, amb la desqualificació.

Senyor Pujol, vostè representa el 25,2% de l'electorat català i nosaltres el 3,5%. Hi ha una proporció d'1 a 7; però hi ha una proporció de 7 a 13 entre vostès i els que no han votat; hi ha una proporció de 8 a 14 entre vostès i nosaltres i els que no han votat.

El Parlament ja està constituït amb les majories i les minories parlamentàries i és una norma elemental de democràcia parlamentària entrar en debat sobre els arguments que s'expressen al Parlament, perquè, per més minsa que sigui la representació d'algú, és una expressió d'una part de la ciutadania de Catalunya que no admet cap desqualificació quant a la seva legitimitat de representació. I aquest és un tema que a mi..., és quasi per posar-se els colors a la cara haver-ho de retreure a un candidat a la presidència per quarta vegada que encara no ha entès que això és la representació del poble de Catalunya i que s'ha de debatre sobre arguments.

Sobre arguments, senyor Pujol, és vostè i no Iniciativa per Catalunya qui diu en el seu discurs tres vegades que Catalunya és un país equilibrat. I ara ens diu que aquest és un objectiu. Jo li podria citar una «rastellada» —utilitzant una expressió que li agrada molt a vostè— d'estudis i estudis que demostren... —«rastellera», té raó senyor Alavedra— que demostren el que són en aquests moments els índexs de desequilibris territorials a Catalunya, però li vaig a citar dues informacions que vostè ha de conèixer millor que nosaltres. La Terra Alta, com a distribució comarcal de renda familiar, l'any 83 estava l'índex a 75,8; l'any 87, a 70,3, i continua la davallada —xifres proporcionades pel Departament d'Economia i Finances. Permeti'm que li puntualitzi, doncs, que no totes van endavant, i la Terra Alta és una de les disset comarques que ens diu el mateix informe que l'evolució positiva però minsa del creixement natural de la població catalana l'any 88 amaga importants diferències a nivell territorial.

Disset comarques presenten un creixement natural negatiu. A excepció del Priorat i la Terra Alta, que han tingut taxes de creixement vegetatiu negatives de manera quasi crònica durant un llarg període de temps, a les altres quinze comarques s'ha agreujat seriosament la situació en els anys més recents —informe publicat el desembre del 91 per part del Departament d'Economia i Finances.

Però també és propi del seu estil parlamentari que les objeccions, preguntes de major entitat que li fan els grups de l'oposició, si no hi ha resposta, es queden a la paperera. Té alguna cosa a veure o no amb el Pla territorial, senyor Pujol, parlar de política territorial i reequilibri? Li hem de fer una altra vegada —creient que vostè és sord en aquest tema— la pregunta sobre què pensa el futur Govern de Catalunya sobre el Pla territorial que incompleix des de l'any 83?, o no mereix la seva atenció aquesta qüestió? Sembla que té alguna proporció amb els temes d'equilibri territorial?

És paradoxal que avui vostè ens citi els desequilibris del Barcelonès, perquè en molts debats, de forma reiterada, diversos grups d'aquesta cambra li han tret el tema dels desequilibris interns a comarques de l'àrea metropolitana. Vostè sempre havia defugit aquesta qüestió, i parlant de política territorial, li torno, també, a demanar —sembla que el que no interessa no va a la tribuna— què passa amb el Pla d'espais d'interès natural? Té raó o no té raó el senyor Ramon Folch quan diu que el Govern de Convergència no s'atreveix a tirar-lo endavant per les pressions ferotges de propietaris de terrenys susceptibles de ser protegits? No sé si té raó o no té raó, però el Pla no va endavant! És un tema menor, també, és una dèria de brillant explicació a la tribuna i que va així, a la brillantor, abandonant les coses que interessin? No interessa el Pla d'espais d'interès natural? Millor dit, no interessa tallar d'una vegada les agressions reiterades que amb la connivència del Govern de Catalunya s'estan fent al territori de Catalunya?

Es pot construir un port amb mil amarradors a l'entrada d'una reserva d'espais humits protegida per sentència i declarada per normativa europea? És lògic? És molt normal arribar a signar un protocol per construir mil amarradors esportius en un port a l'entrada d'una reserva de zona humida? És aquesta la filosofia? I criticar-la és brillantor inútil o amoïnar-se, malgrat la minsa representació electoral, pel futur d'un bé que no és ni de vostès ni de nosaltres, és de tot el poble de Catalunya: el seu territori.

Un govern que palmàriament no té política mediambiental, com és que despatxa en un discurs d'investidura amb el silenci o amb vint segons aquesta temàtica? Quan li transferirà al senyor Vilalta —si és que continua al Govern, qüestió que... no m'ha respost una legítima pregunta d'un parlamentari, sobre quan hi haurà Govern—, li transferirà a Medi Ambient les competències que avui estan a Agricultura, a Medi Natural, les competències... —el conseller de Medi Ambient; perdó, senyor Alavedra, aquesta vegada tinc raó jo—, les competències que estan a Agricultura, de Medi Natural i de parcs, que serien pròpies de Medi Ambient? Li pensen transferir o no? Era qüestió de mesos, senyor Vilalta, se'n recorda?

Permeti'm un apartat de puntualitzacions. Vostè, en unes declaracions en campanya va dir —i no les tinc aquí i, evidentment, no li ho puc citar textualment— que tota persona més gran de trenta anys que no tenia treball era perquè, pràcticament, estava utilitzant el que jo en dic la... pràcticament, un defraudador, perquè deia: «es comprèn que un jove no tingui treball» —afegia— «però, una persona més gran de trenta anys...», volent dir que tenia moltes més oportunitats.

I en aquest ordre de puntualitzacions, senyor candidat, és rotundament fals, i li demano que si no ho és m'ho rebati amb el document concret, que en un debat parlamentari el que li parla li critiqué de forma —com vostè ha dit— radical, etcètera, que no es podia vendre SEAT a Volkswagen. Vostè no recorda que li vàrem criticar dues coses: que el Govern de la Generalitat havia assistit passivament a un procés de venda del sector públic al sector privat, que és molt diferent, com li podem recordar Iveco-Enasa —després parlarem d'Iveco-Enasa, ja que sento riure al banc del Govern—... És molt diferent això que la crítica que vostè ha expressat; valen les puntualitzacions. I li vam afegir que els representants dels treballadors de SEAT —ja Volkswagen— no coneixien cap dels extrems del contracte de la compra venda d'aquella empresa.

Estarem equivocats o no estarem equivocats, senyor Pujol, però, per què no parlem d'Iveco-Enasa? Que l'informi el senyor Escudé i li puntualitzi el que vostè ha dit aquest matí, aquest matí ho ha dit. Expliqui-li-ho, senyor Escudé, abans que pugi a la tribuna en torn de rèplica; li pot dir què és, quina és la perspectiva dels treballadors a Iveco-Enasa, explicada a tots els grups parlamentaris? Jo crec que la vam sentir tots i que no es tracta de fer cap mena de demagògia sobre aquest fet, sinó posar-lo —cadascú en la mesura de les seves possibilitats i responsabilitats— a la pràctica en el treball parlamentari. Encara més en un apartat que vostè deriva cap a la desqualificació.

L'any 80, senyor Pujol, l'any 80, en debat d'investidura, vostè, entre d'altres coses, com l'eix transversal que era prioritari —1980—, l'eix transversal era prioritari per a Convergència i Unió; clar, segurament és una crítica brillant, excessiva, etcètera, que fa Iniciativa per Catalunya; l'any 80 es va comprometre a enfortir el sector públic català i a crear un sector creditici públic català! Imagini-s'ho, l'any 80! Potser vostè també s'equivoca algunes vegades i amb una mica més de solemnitat quan ho fa en una presentació del programa d'investidura.

Vostè no ha respost les xifres, les preguntes, les cites més concretes del carrer sobre el que passa a Catalunya quan li volem relativitzar el seu triomfalisme.

Senyor Pujol, som o no més dependents, avui? Han incrementat o no les compres a Europa i ha baixat la taxa de cobertu-

ra? I han incrementat o no les vendes del mercat espanyol? Amb un corollari que estan dient els experts que, a mesura que no hi hagi barreres perquè els nostres compradors espanyols comprin a Europa, per què ens han de comprar a nosaltres, si el producte europeu pot ser de millor qualitat i a un altre preu? Fixin-se vostès quin panorama: cada vegada baixa la taxa de cobertura en el Mercat Comú i estan pujant les exportacions cap al mercat espanyol, amb aquest efecte —que no assenyala Iniciativa, sinó que el coneix molt bé el senyor candidat, perquè està en estudis claríssims a aquest respecte— d'una possible desviació si varia la conjuntura. Perdem o no posicions d'escala espanyola sobre el producte interior brut?

Senyor candidat, m'agradaria que contrastéssim les seves xifres amb les que dona el senyor Fuentes Quintana, tan citat en aquest debat —si m'ho permet, després li ho llegiré—, en els darrers estudis acabats de publicar per la fundació que ell presideix. Potser s'equivoca el senyor Fuentes Quintana, però jo creia que tenia prou autoritat com per ser citat en aquest debat. Xifres facilitades en un estudi publicat sota la direcció del senyor Fuentes Quintana: l'any 89 ja no anàvem els primers, ens anaven passant pel davant, el 91 anem els quarts. Hi han o no comunitats autònomes per davant nostre amb taxes d'atur inferiors, perdem o no pes al valor afegit brut industrial?

Molt ràpidament, tres qüestions: sobre el tema de la pretesa corrupció o irregularitats, suposo que el seu portaveu li haurà anunciat què han demanat vostès en aquest Parlament de Catalunya; en quins termes demanen la investigació, i una persona amb un mínim de coneixements sap que sobre aquest tema, si només podem citar el que planteja Convergència i Unió, no cal que ens hi esmercem molt. Sap perfectament que en qualsevol democràcia parlamentària d'arreu la investigació no té límits, si és que es vol donar moralitat, informació, transparència.

Per què li han posat límits a la comissió d'investigació, senyor candidat, m'ho vol contestar? Per què han fet una petició a la comissió d'investigació handicapada ja de bon començament? Ja que vol lluir tant de ser tan avançat en la presentació de propostes per a les investigacions, i aquesta és molt recent, està acabada d'ingressar, i estic convençudíssim que el president en funcions la coneix, senyor Escudé.

No es deriva d'aquesta proposta una gran voluntat d'anar a la transparència d'informació sobre el cas; i, senyor Pujol, Maastricht, els seus eurodiputats li podrien informar de què fan els nostres representants al Parlament d'Estrasburg.

Tenir voluntat de govern és, en primer lloc, estar informat, i és una votació bastant important, la de Maastricht. O sigui que és fàcil desqualificar indirectament que no es té voluntat de govern i no saber ni què va succeir entre els grups parlamentaris europeus sobre el tema de Maastricht. O és un recurs oratori per desqualificar o és una manca claríssima d'informació del que passa al Parlament d'Estrasburg. És que no sap el que es proposa des de la Comissió de Política Regional del Parlament Europeu, presidida pel senyor Antoni Gutiérrez Díaz, perquè és l'aplicació territorial i regional dels acords de Maastricht, vostè que no la sovinteja gaire, però que és vice-president de l'Assemblea Regional Europea? Miri quina manca d'informació i quina voluntat de govern sobre un tema que queda molt allunyat d'aquest país!

Nosaltres ens hem pronunciat inequívocament sobre Maastricht; i vostè ho sap —i vostè ho sap. Sap perfectament que no

altres varem demanar, com molts altres grups parlamentaris, que es cobrés el dèficit democràtic de la Comunitat —que no s'ha cobert—; que s'avancés en la Unió Federal Europea —que s'hi ha fet una passa tímida—; que varem votar favorablement tot el procés d'unió monetària i d'unió econòmica; sap perfectament que vam reclamar major cohesió social —ho sap perfectament. Això no l'eximeix, a vostè —i si no ho sap, li ho repeteixo; és un ignorant de quelcom molt important—, de no parlar-nos de quin és el programa del Govern de Catalunya per aplicar tota la seva acció davant el que ens ve al damunt, que és la convergència econòmica europea. Aquest és el tema. No què va fer un o altre eurodiputat a Estrasburg! I d'això continua no parlant-ne: del que s'ha dit el cap de setmana passat a Brussel·les; del que estan dient els informes de la Comissió; dels sectors no productius que ens assenyalen; de com pot incrementar la «precarització», especialment per a dones i joves; de les febleses del teixit industrial català... D'això no en parlem; no toca, avui! És una investidura per a quatre anys, ve la convergència econòmica europea, i no toca. Aquest és el tema central per a Catalunya en els propers quatre anys. Això sí que m'agradarà molt que quedi en el *Diari de Sessions*, perquè en parlarem en properes conteses i debats en aquest Parlament sobre qui va ser el grup que va maldar a portar aquest debat, no al 1714, sinó a la convergència econòmica europea i als seus efectes per a Catalunya.

I, per últim —una vegada més—, m'ha utilitzat l'argument que no pot agafar compromisos perquè té altres responsabilitats que no pas els qui som tan petits. Li expliquem amb precisió i amb dates quan, en aquesta cambra, s'ha intentat aprofundir l'autogovern; quan Convergència i Unió ha rebutjat amb els seus vots aquesta proposta d'enfortiment d'autogovern; quan vostès, a Madrid, adquireixen compromisos que restringeixen l'autogovern. Que n'és d'hipòcrita dir que s'està per la desaparició dels governadors civils i votar la Llei Corcuera, que reforça el governador civil! O no?

I quan se li demana, amb precisions, com es va més enllà en l'autogovern?, ens diu: «No, és que vostès no tenen la responsabilitat que tenim nosaltres.» Quan vostès eren un minso grup parlamentari a les Corts Generals de Madrid, i nosaltres també, i junts ens vam oposar a la LOAPA, hauríem acceptat aquest argument? «Que poca raó tenen vostès, perquè no tenen la raó al carrer d'oposar-se a la LOAPA?» Era un argument parlamentari, aquest? Desqualificar, per les dimensions del grup, les argumentacions? Repassin, senyores i senyors diputats nous en aquesta cambra, els diari de sessions que he volgut citar telegràficament, sobre quins grups estaven proposant mesures concretes i reals per fer avançar l'autogovern, i preguntin-se per què el Grup majoritari no les vol desenvolupar.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ribó. El molt honorable senyor candidat té la paraula.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: La primera cosa que voldria fer és rectificar una cosa que he dit, i és en el sentit que no hi ha hagut cap altre grup parlamentari que, tenint majoria absoluta, hagués votat la constitució d'una comissió per analitzar coses que el podien afectar directament; el Partit Socialista ho ha fet: rectificat.

No vull retreure-li res, senyor Ribó. Simplement, com que vostè em parla sempre que ens allunyem del carrer, jo simple-

ment li dic que el que s'allunya del carrer és vostè. Vull dir, vostè ho creu així; jo ho crec d'una altra manera, i hi ha una pila de gent que creu el que creu. A mi ja m'està bé, eh?, que vostè vagi per aquest camí; a mi ja m'està bé, o sigui que, endavant.

Nou Govern. La constitució del nou Govern és responsabilitat del president de la Generalitat; i el president de la Generalitat creu que, en aquests moments, el millor que es pot fer tant des del punt de vista tècnic com polític és continuar amb el Govern que hi ha. *(Pausa.)*

L'acció d'equilibri territorial ha estat sempre una preocupació màxima nostra. Vostè sap que més aviat algunes vegades ens han criticat que diu que fem..., que diu que som un partit ruralista perquè diuen que només ens preocupem de les comarques de l'interior de Catalunya, no?, la qual cosa no és certa, però, de tota manera, aquesta acció hi ha estat sempre. Que haguem arribat a una bona situació d'equilibri no ho hem dit mai; hem dit, en tot cas, que jo crec que Catalunya és un país equilibrat en el sentit que aconseguim mantenir... —i això sí que ho torno a dir ara—, que té uns elements suficients, fins i tot objectius, per mantenir, diguem-ne, la seva cohesió interna d'una manera clara.

Si comparem amb altres països que tenen també, per exemple, una gran capital i una gran àrea metropolitana, veurem que això no ho aconseguen; molts països d'Espanya mateix. En canvi, nosaltres sí. Perquè a tot el país hi ha vitalitat, a tot el país hi ha iniciativa, a tot el país hi ha... —evidentment, en uns llocs més que en altres, i uns creixen més que altres, i els que ja he dit abans, que si creixen menys, es queixen, i es comprèn, però no vol dir que no creixin— però a tot arreu hi ha creixement.

L'acció d'equilibri s'ha fet, sempre en aquestes tres grans línies que hem dit: comunicacions, equipaments i creació de fonts de riquesa, política d'industrialització difosa, portada d'aigua, regadius, turisme, etcètera; s'ha fet i seguirà essent una de les nostres prioritats.

Voldria fer-li una pregunta, quan vostè ara diu que han vingut els treballadors d'Iveco. Pregunti'ls si Iveco no compra Enasa, quin futur té, Enasa?: si Iveco no compra Enasa, quin futur té Enasa? I, per altra banda, li vull dir que no és veritat que hi hagi hagut passivitat en aquestes operacions, ni amb la de SEAT. El que passa és que, evidentment, els 400.000 milions de pessetes els havia de posar el Govern central i, per tant, aquí, hi havia un protagonisme que ningú no li podia discutir. Nosaltres teníem el protagonisme que teníem, que evidentment era més limitat. Però mai, ni amb l'Iveco... I li puc dir que la gran desesperació, també dels treballadors, quan es va malaguanyar, quan es va perdre l'operació de Mercedes —perquè vostè sap que Iveco va estar a punt de ser comprada per Mercedes—, doncs, és perquè saben que o van a una operació d'aquest tipus o Enasa està perduda. I que això pugui representar una reestructuració, potser sí, però és que tota la indústria del país —i tota l'economia del país, d'aquí i de tot arreu— s'està reestructurant. El problema és que siguem capaços, al mateix temps, de crear nous llocs de treball.

I... gairebé res més. Ah, sí! Escolti, no, això de Fuentes Quintana, citem-lo. Les dades que jo tinc no diuen —ni aquestes, ni d'altres que li'n podria citar— que hi hagi una reculada de Catalunya. Per exemple, pel que fa al producte interior brut, nosal-

tres, del 89 al 91, creixem. N'hi ha que creixen més que nosaltres, sí, oh, és clar! És clar! Extremadura; Extremadura creix més que nosaltres! Es vol canviar per Extremadura, que creix més que nosaltres? *(Rialles.)* És clar que creix més que nosaltres! Per mica que creixi Extremadura, creixerà més que nosaltres! I després creix més que nosaltres Madrid. Sí, Madrid creix més que nosaltres. I creix més que nosaltres Múrcia. Múrcia creix més que nosaltres. I ningú més no creix més que nosaltres. Ningú més —a part d'Extremadura i Múrcia i Madrid, que sempre és un fenomen, en un cert sentit, diferent— creix més que nosaltres. Aquestes són les dades.

És a dir, que aquests països que tenen una competència més directa amb nosaltres, com puguin ser per la seva estructura el País Valencià, el País Basc, creixen menys, sensiblement menys. I en un altre terreny, que és el de la situació relativa de les comunitats autònomes, diuen: «Oh, les Balears estan més endavant.» Sí, les Balears estan més endavant. És que sempre hi ha algú que està més endavant. I, miri, hi ha una cosa que tampoc no es pot fer gaire, sap? No es vulgui comparar sempre amb els altres, perquè això sempre el farà infeliç, perquè sempre n'hi ha un que està més endavant. I si no el fa infeliç el farà petulant, perquè sempre hi ha algú que està més endarrere. Per tant, no es compari tant. El cas és que nosaltres creixem, i molt. I per sobre nostre hi ha les Balears i, amb unes dècimes, Madrid. Però és que es pot comparar l'economia catalana amb la balear? És que el fet que les Balears, aprofitant el *boom* turístic, tinguin el creixement que tenen, es pot comparar quant a magnitud econòmica i quant, fins i tot, a magnitud de país en el seu conjunt, a Catalunya? Oi que no? Són comparances que no es poden fer. Madrid té unes dècimes més que nosaltres, després venim nosaltres, i els altres vénen bastant més endarrere. Això són les dades.

I, finalment, dues coses més. La propietat forestal no està en contra del PEIN, com està redactat en aquest moment i pendent d'aprovació del Consell Executiu, sinó que el recolza totalment.

I, després, l'última cosa que li volia dir: jo li he demanat només si vostè estava d'acord amb el que es va decidir a Maastricht. Si vostè em diu: «Vam demanar que hi hagués més control democràtic...» Molt bé. «Vam demanar això, vam demanar allò... Nosaltres vam demanar una sèrie de coses que no ens van donar; vam demanar la lluna i no ens la van donar.» Molt bé. Però jo el que li demano és si els acords de Maastricht, els que es van firmar a Maastricht, i que l'Estat espanyol té l'obligació d'aplicar —i és veritat que té l'obligació d'aplicar—, dintre, evidentment, d'una certa flexibilitat, i això sí que ho podem discutir —i fins i tot molt—, però aquests acords... són aquests els acords que jo li demanava. No cal que m'ho contesti, de tota manera, si no ho vol, però, en tot cas, el que vostès demanaven i el que nosaltres demanàvem ja ho sabem, però no és aquest el tema.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor candidat. Cinc minuts, senyor Ribó.

El Sr. RIBÓ: Senyor president, senyores diputades, senyor Pujol. Ahir es va votar al Parlament Europeu la Moció de suport a Maastricht; el nostre Grup Parlamentari la va votar a favor i el senyor Gasòliba es va abstenir. Ahir, al Parlament Europeu, el senyor Gasòliba, que representa una part d'aquest Grup Parlamentari que tinc al davant, es va abstenir! *(Remor de veus.)* Em sobren tot tipus de comentaris sobre Maastricht, senyor

president, excepte un: quan vindrà al Parlament de Catalunya el programa del Govern de Catalunya sobre la convergència econòmica? Quan en parlarem? Per què es vol defugir un tema que vostès estan assumint al Congrés dels Diputats de forma vergonyant?, de forma vergonyant pels seus compromisos, amb una altra opció partidista, i no els volen traduir en compromisos a Catalunya! Quan parlarem dels efectes de les congelacions d'inversions socials i de les disminucions de prestacions d'atur en aquest Parlament? O no és tema per parlar-ne, senyors de la majoria?

Nosaltres, senyor Pujol, li tornem a demanar què passa amb el Pla territorial de Catalunya? Any 1983! Ja no és debat si estem desequilibrats o no! Compromisos parlamentaris presos per aquest Govern! El tornarem a ajornar? És o no és un instrument de què ens hem de dotar per afrontar això de què tots, comunament, parlem? I una precisió, senyor Pujol, sobre el PEIN. El senyor Folch no parla dels propietaris forestals —agraeix la precisió—; parla en genèric dels propietaris, ja li demanarem a quins es referia... El que és un fet, digui el que digui el senyor Folch, digui el que digui el senyor Pujol, digui el que digui el senyor Ribó, és que el PEIN està fora de circulació. Aquest és el fet! I fa anys. I fa anys! I saben vostès què és el PEIN? Repassin quines minses normatives de protecció preveu el PEIN! Una acció, allò, «comencem la protecció». Ni això podem fer! El fet és que no hi és.

Senyor candidat, nosaltres li hem preguntat i li tornarem a preguntar si és cert que vostè ha anunciat que d'aquí a tres mesos i passats els Jocs Olímpics —encara que les dues cites no coincideixen cronològicament— pensa fer canvis al Govern. La raó és, per què?

Ens pot tornar a respondre el mateix que diu el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* quan vostè canvia un conseller. Ara, això i participació, i moralitzar, i engrescar i tot allò que ens va dir ahir són com un ou i una castanya. Si en el debat d'investidura tot el que es mereix un portaveu d'un grup parlamentari quan planteja una pregunta sobre el futur Govern arran d'unes declaracions del candidat que diu que esperem que passin els Jocs Olímpics és: «És competència del Govern», i punt, no ens vingui a parlar —i ni ens ha escoltat— que volem en aquesta legislatura fer un impuls autèntic, com vostè deia al seu discurs d'ahir, d'activació democràtica, d'activació d'aquest Parlament, d'impuls de l'acció de control del Consell Executiu.

Dues darreres qüestions: Iveco-Enasa. Sap vostè perfectament —el senyor Escudé veig que encara no l'ha informat— que no es respecten les condicions previstes en la venda d'Enasa a Iveco: ni s'assegura la producció integral, ni s'assegura el manteniment dels llocs de treball. Em pot contestar, com em va contestar un dia un conseller del seu Govern: «Què hi farem, la multinacional mana!» Però, què fan vostès? Què fan vostès per interessar-se sobre aquesta qüestió? I és o no un símptoma de reestructuració, com ha dit vostè, i de desindustrialització? O és que no n'hi ha?

I per últim, si vol ara mateix li faré una fotocòpia de la Fundación Fondo para la Investigación Económica y Social, que, com vostè sap perfectament, presideix el senyor Fuentes Quintana i on hi han totes les xifres, sobre com anem endarrere en el PIB respecte a altres comunitats.

I miri, tot això que m'ha dit, moralment i amb la seva cordialitat irònica, que no es compari amb altres. Miri, aquí tinc el

discurs del senyor Pujol, ahir, i les quatre primeres pàgines són tot comparacions. Apliqui-s'ho, si us plau. Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ribó. Pel Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya té la paraula l'il·lustre diputat senyor Àngel Colom.

El Sr. COLOM: Molt honorable president, senyores diputades i senyors diputats, malgrat que és tard, doncs, em prenc la responsabilitat en nom del meu Grup d'expressar les nostres propostes, les nostres valoracions sobre el debat que es pot crear a partir de la intervenció del candidat a la presidència, el senyor Pujol, feta ahir, i les nostres propostes alternatives a la seva pròpia intervenció.

Passaré per alt les obsessions històrico-olímpico-colombòfiles del representant de la dreta espanyolista d'aquesta cambra, que a primera hora del bon matí, doncs, m'ha dedicat —ens ha dedicat. Deixem, doncs, brometes a banda i anem a fer política, però abans voldria remarcar que aquests diputats que hem acatat la Constitució per imperatiu legal són encara pocs, és cert, però són força més —força més—, senyor representant de la dreta espanyolista d'aquesta cambra, que aquells que representen el nacionalisme espanyol més tronat, a qui feliçment el veredicte inapel·lable de les urnes ja ha situat democràticament on li correspon: al darrer lloc de la representació popular d'aquesta cambra.

Un debat d'investidura esperàvem que s'iniciés amb la presentació, per part del candidat a la presidència, d'un programa de les grans mesures que el futur president vol prendre en els propers quatre anys. Esperàvem, per exemple, un compromís del senyor Pujol —uns compromisos del senyor Pujol— a l'entorn del Pla general territorial de Catalunya. Quan el portarà a aquesta Cambra? A l'entorn de la província única. A l'entorn d'una llei, de la Llei electoral de Catalunya. A l'entorn del Pla d'espais d'interès natural, que ja ha estat citat. A l'entorn de la iniciativa legislativa popular: l'última de les últimes comunitats autònomes que encara no han legislat sobre la iniciativa legislativa popular. I li recordo, senyor candidat, que hi ha un compromís d'aquesta cambra, d'aquest Ple en l'última legislatura, que abans que acabés la legislatura s'hauria creat, si més no, la ponència, s'hauria fet, s'hauria avançat en aquest tema.

Esperàvem, també, per exemple, un compromís sobre si hi haurà o no una nova llei de normalització lingüística, l'actualització, l'adequació o no d'aquesta Llei de normalització lingüística. O, si més no, també, ens demanàvem si hi hauria en aquest debat d'investidura, si hi hauria notícia per part de la majoria, per part del candidat senyor Pujol, a l'entorn d'un bloc de mesures per a l'aprofundiment de l'autogovern, si enfocaríem ja un conveni tributari propi o, en tot cas, com pensen acabar de negociar la corresponsabilització fiscal d'aquí fins al dia 30 de juny. Exactament si és que hi ha noves notícies i fins on pensen arribar en la negociació, perquè és un tema cabdal per a Catalunya: absolutament cabdal i on ens hi juguem un futur —segur—; el futur dels propers quatre anys, ben segur.

Esperàvem també si... Bé, confiàvem sentir notícies en el sentit de si reclamaríem o no, en aquesta quarta legislatura, si reclamaríem o no noves competències. Per exemple, competències..., jo no dic ja en el traspàs de la Renfe. Clar que ho dic, però almenys de tot el que serien els trens de rodalies, que van fatal, i que aquests sí que podríem intentar aconseguir-los en

aquesta quarta legislatura, ampliant les competències en ferrocarrils; o amb la telefònica o amb els correus; sobre els ports, els aeroports... Tot això que és important; són infraestructures importants de serveis i de comunicació per als ciutadans de Catalunya —o no?— i que no ho tenim. Encara són competències espanyoles. Que no podem governar sobre tots aquests grans elements de poder polític i de poder econòmic per a Catalunya.

Esperàvem saber si, d'acord amb un acord d'aquesta mateixa Cambra sense cap vot en contra de la passada legislatura, en aquesta quarta legislatura el Govern assumiria el control sobre l'ordre públic; el Govern assumiria el comandament sobre les forces de seguretat i el Govern faria el desplegament definitiu, fort, territorial dels Mossos.

Esperàvem també d'aquest debat d'investidura, senyor Pujol, si el seu Govern —el seu futur Govern, actual Govern en funcions— pensa i com pensa encarar els reptes de Maastricht. N'han parlat molt, ara. I el nostre partit i el nostre Grup Parlamentari també hi és favorable, als acords Maastricht, i plantejem la proposta d'independència del nostre país, perfectament compatible amb els acords de Maastricht. I esperem almenys saber —ja no parlo de la independència— quines són les seves línies en relació amb com afectarà Catalunya i com pensen vostès defensar Catalunya o enfocar els reptes de Maastricht de la unió europea des de Catalunya.

S'ha parlat també i esperàvem, també, haver sentit molt més la convergència econòmica amb Europa i, per tant, com Catalunya s'hi mourà. Com farem front als reptes europeus i com farem front als reptes del senyor Solchaga? I a les intencions del senyor Solchaga? I tampoc hem sentit quasi res sobre tots aquests temes.

El nostre Grup Parlamentari, senyor Pujol, no havia volgut decidir el vot fins a sentir-ho. De debò. Els periodistes ens ho preguntaven: «Què votaran, vostès?» I no ho havíem dit. No ho havíem dit, perquè teníem la secreta confiança que a la millor votè, en aquest debat d'investidura, fruit del resultat d'unes eleccions que han donat guanyadores les forces catalanistes —siguin les autonomistes, vostès, o les independentistes, nosaltres—, esperàvem sentir, doncs, això: alguns d'aquests passos que ens haurien permès, si hi haguessin hagut compromisos en ferm, ens haurien permès, potser, de donar-los suport en aquest debat d'investidura a la seva presidència.

Malgrat —i estigui tranquil, senyor Obiols, per les manifestacions que ha fet avui a algun mitjà de comunicació—, malgrat que això no hagués representat res més que això: la voluntat d'aprofundir en l'autogovern. Que la tenim i que estem disposats a col·laborar amb qui sigui. Per aprofundir l'autogovern de Catalunya, escolti'm, amb qui sigui. I això no representava, senyor Obiols, cap obertura cap a la dreta per part d'Esquerra Republicana, com vostè afirma avui. En tot cas, jo li demano que es qüestionin si no és el seu partit, vostè —bé vostè, el seu partit aquí, i el partit a Madrid—, quan de fa temps s'estan obrint a la dreta, i estan col·laborant i estan votant junts amb els senyors de Convergència i Unió a Madrid, quasi un 70% de les propostes que fa el seu partit, vol dir que en alguna cosa s'acosten. En alguns elements s'estan acostant vostès cap a la dreta, que aquí a Catalunya la lidera el senyor Pujol.

Senyor Pujol, els diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya, ahir vam acceptar el seu discurs com una invitació a la reflexió. Jo em penso que ho era, el seu discurs una invitació

a la reflexió; de fet ho va dir. I ho vam fer, com ho solem fer, però ens vam quedar una mica amb les ganes, amb la sensació que va ser un discurs preàmbul, un bon preàmbul per a un discurs d'investidura, això li ho ben asseguro, en molts aspectes positius, fins i tot en aspectes enormement engrescadors. Aquelles crides a la societat civil, o la crida a la joventut —també la fem nosaltres, aquesta crida a la joventut—, que sigui valenta, que sigui agosarada, que no tingui por, que no estigui traumatitzada com part de la societat catalana està traumatitzada per la transició, per la reforma, transició i posttransició.

Compartim aquestes reflexions que ens va fer ahir, però a tall de preàmbul, perquè aleshores ens hem quedat sense discurs d'investidura en el sentit que no sabem cap on anem ni com hi anem. No ens ho ha dit en el seu discurs, i de vegades tenim la sensació que ens ho proposa vostè com un cert joc de pistes, tot això, al llarg d'aquests dotze últims anys. I encara, doncs, hi ha noves pistes i no sabem on arribarem.

El debat d'investidura inicia realment aquesta legislatura i, per tant, avui no només elegim el president de la Generalitat, sinó que també escollim l'orientació que proposarem al poble de Catalunya en els propers quatre anys.

«El Parlament representa el poble de Catalunya» diu l'article 30.1 de l'Estatut. Aquesta és la més alta representació del Principat de Catalunya —aquest Parlament— i atorga a aquesta cambra una alta responsabilitat històrica, perquè no hi ha cap altra institució que pugui representar el nostre poble, perquè a diferència de l'Estatut de 1932, en què el president assumia la representació de Catalunya, segons l'Estatut vigent el president de la Generalitat té la més alta representació de la mateixa Generalitat, però la Cambra catalana té la representació del poble de Catalunya. Cada un dels diputats i diputades, per tant, d'aquesta Cambra hem de sentir la gran transcendència que tenen cada un dels nostres actes com a membres de l'òrgan de sobirania nacional catalana i hem de ser gelosos defensors del paper que la voluntat del poble català ens ha atorgat, i no abdicar en altres per comoditat les nostres responsabilitats històriques i les nostres obligacions.

L'article 31.3 estableix que els diputats no estaran sotmesos a mandat imperatiu. Hem estat elegits, doncs, no com a mandataris sinó com a persones lliures amb intel·ligència i amb voluntat; no estem aquí com en una convenció presidencial nord-americana en la qual els compromissaris tenen un mandat estricte dels electors per elegir un determinat mandat del president.

Durant quatre anys tindrem, com a persones lliures que som, la representació del poble de Catalunya per tal de marcar els camins que trobem més convenients per a la nostra nació. Hem de tenir present la nostra responsabilitat personal de cada un de nosaltres. Actuem, doncs, amb consciència perquè la història ens passarà comptes a tots i a cadascun dels diputats i diputades de la cambra.

Assistim a una de les més grans transformacions de la humanitat, actualment. Per primera vegada uns canvis espectaculars de fronteres, que afecten el que era la segona potència nuclear del món, han estat realitzats, essencialment, de forma pacífica —essencialment. Centenars de milions de persones han recobrat la llibertat individual, la llibertat social, la llibertat com a poble.

Les dificultats econòmiques greus que pateixen les noves democràcies són —segur— passatgeres i mínimes, comparades

amb els estralls d'una guerra i fins i tot amb l'agonia lenta del poder despòtic de les burocràcies opressores. Estem convençuts que els pobles lliures retrobaran, en poc temps, un benestar civil i material que mai haurien pogut assolir com a pobles esclaus.

Dintre d'una dècada Eslovènia, Croàcia, Lituània, Ucraïna, etcètera, seran nacions normalitzades, que recordaran com un malson els temps de l'opressió nacional. Transformacions que ara s'acosten a l'Europa occidental; indicis clars en les últimes eleccions a Itàlia. Indicis molt clars que estan canviant coses també a Occident. (*Remor de veus.*) Indicis, segur, molt clars, i els llegirem demà als diaris, del que pot passar en les eleccions d'avui al Regne Unit, i concretament a Escòcia. Segur, demà llegirem que entre el vot als laboristes i el vot a l'Scottish National Party s'albira un futur diferent per a Escòcia, possiblement. Això està passant en aquests moments no a l'Europa de l'est ni a l'Europa central, està passant ja dins de la Comunitat Europea. I fins i tot —permeti'm aquesta broma— el qui va ser l'agent secret més famós de sa graciosa majestat ja s'hi ha apuntat, al carro de la independència d'Escòcia, li ha fallat, a la reina.

Jo voldria que totes les diputades i els diputats compartissin amb nosaltres la transcendència històrica dels esdeveniments i volguessin sumar-se al món nou que albirem, un món nou sense amenaces de guerres nuclears, un món nou amb el triomf de la llibertat i del dret a l'autodeterminació, i fessin els passos necessaris per incorporar la nació catalana a la comunitat dels pobles lliures.

Se'ns ofereixen dos grans camins, senyor Pujol: un és el camí de l'acomodació i l'altre jo en dic el de la fermesa. Al camí de l'acomodació el nostre poble ha estat repetidament derrotat militarment en els darrers segles i ha penetrat aquest fet en el fons de la psicologia col·lectiva, l'autoodi o l'acomplexament, la moral de derrota, de la qual parlava Carles Cardó, està present de manera subconscient en els plantejaments polítics al nostre país i, per tant, de la majoria de la societat i de les forces majoritàries.

De manera espontània, quan s'examina una proposta política, hom no discuteix si és encertada o no és encertada, si és realitzable tècnicament, si té efectes contraproductius, no previstos, sinó que es diu: «això mai ens ho deixaran fer», i se sol afegir: «Això, a Madrid, no ens ho deixaran fer mai.» I això ho hem sentit dir tots moltes vegades. És aquest acomplexament de país, és aquest autoodi, que a vegades és massa incorporat o està massa incorporat a la nostra vida. És la manifestació d'una por difusa a una reacció del Govern central, o del Govern espanyol, als anomenats poders fàctics; és la manifestació de la psicologia d'un poble vençut.

Però hi ha un altre camí, que és el de la fermesa. És un camí difícil perquè representa remar contracorrent en una societat que remuga i murmura, però que finalment es deixa portar per les situacions establertes en la inèrcia. Tanmateix el poble català ha començat a vèncer la por, i això penso que és molt important: tanmateix, el poble català ha començat a vèncer la por, sobretot quan arriben al protagonisme polític noves generacions, les generacions demogràficament més plenes de la nostra història, les nascudes a finals dels anys seixanta i primers dels setanta. Aquesta generació no ha nascut amb l'estigma d'un poble vençut. En tenim un exemple en el diputat més jove de la

cambra, en el company de Grup, el diputat Joan Puigcercós, que, segurament, és el primer diputat que ha fet tot l'ensenyament, des del parvulari, en la nostra llengua des de la Guerra Civil, i que els esforços dels pares i mestres per refer l'escola catalana donen avui una generació més conscient nacionalment, més desacomplexada i, a més, en aquesta generació els problemes del passat i de les diferents comunitats d'origen s'eclipsen, tendeixen a eclipsar-se davant el futur, i això és esperançador. Vivim una època de grans canvis, que és, alhora, plena d'esperances i d'incerteses; nosaltres ens aferrem a les esperances i voldríem que tota la ciutadania participés de la nostra confiança en les nostres pròpies forces.

Perquè la fermesa significa, sobretot, confiança en les conviccions i en les pròpies capacitats per triomfar; tanmateix l'anàlisi de la realitat ens fa constatar els perills que ens amenacen a nivell polític, a nivell econòmic i a nivell cultural. La nació catalana travessa els canvis més importants dels seus mil anys d'història: en trenta anys hem passat de tres milions d'habitants a sis; d'un Estat espanyol que no arribava gairebé més enllà de les seves casernes i oficines per penetrar a totes les llars catalanes, gràcies a la televisió en aquests moments hi penetra. Hem passat, doncs, o l'Estat passa a dominar el 40% del producte interior brut; passem d'estar relativament aïllats en els nostres costums i tradicions, amb el nostre tarannà i el nostre caràcter transmès de generació en generació, a entrar en la voràgina de la societat de consum, sota l'impacte constant dels mitjans publicitaris, d'una població escampada de manera bastant harmònica per totes les comarques, passem a concentrar prop de quatre milions al voltant de Barcelona.

Davant d'aquests canvis la política d'acomodació representa una agonia lenta. Senyor Pujol, la política de l'acomodació, davant d'aquests canvis, pot ser un suïcidi per a Catalunya; un suïcidi per a la personalitat nacional de Catalunya. No és cap exageració. Examinem només el procés de pèrdua de poder econòmic dels catalans en els darrers anys: sectors econòmics sencers, abans en mans catalanes, han passat o bé a empreses multinacionals o bé a empreses espanyoles. Les repercussions, a llarg termini, d'aquesta pèrdua de capacitat de decisió són incalculables; només l'establiment d'un estat propi podrà compensar —entenem nosaltres— aquesta pèrdua de sobirania.

Nosaltres ens hem presentat a la ciutadania amb una clara opció de fermesa i hem proposat al poble català un camí potser llarg —potser llarg— i costerut —jo espero que no—, però, en tot cas, amb possibilitat de ser llarg i costerut, però amb un final clar, segur, bo i estable per a Catalunya, que és la independència del nostre país.

Tornar a tenir un estat que no sigui enemic nostre, sinó que estigui al nostre servei i a punt per defensar-nos; un estat que permeti adaptar la nostra economia al repte europeu, que comparteixi els nostres valors i el nostre caràcter a l'hora d'administrar els diners de tots.

Aquest objectiu, senyor Pujol, no és un somni frustrant —no és un somni frustrant—; encara que no li agradi de sentir-ho és un projecte polític que entenem realitzable, més que realitzable és urgent, diria jo, perquè estem ja en un món nou d'una competència implacable que amenaça la majoria dels sectors econòmics del país si no recuperem recursos econòmics, recursos polítics, recursos de política social, si no recuperem, en definitiva, competitivitat internacional.

Hem aconseguit un primer objectiu: remoure les plàcides aigües on es movia la plàcida política catalana; jo penso que aquest sí que l'hem aconseguit. Sotragar la consciència nacional d'una part del nostre poble, també ho hem aconseguit amb la voluntat que sigui tot el nostre poble qui prengui consciència nacional, president, no només una minoria, tot el nostre poble: aquesta també és —vostè ho ha dit, nosaltres també— la nostra voluntat.

Som conscients que proposem un canvi profund, que exigeix una transformació de la mentalitat col·lectiva, que demana un temps de maduració; en som conscients, de tot això. Als ciutadans de Catalunya no els hem pas proposat la independència immediata, sinó l'inici del camí cap a la independència, i això sí que és un horitzó, senyor Pujol, això sí que és un horitzó, i no aquell horitzó indefinit que dèieu vós en el debat de política general del setembre passat —si no ho recordo malament. I cap a aquest horitzó proposem ara, a l'inici d'aquesta quarta legislatura, pujar un graó en el camí de la recuperació de les llibertats nacionals. Creiem que ara es donen les circumstàncies internes i externes per fer un gran pas endavant en l'autogovern de Catalunya; és el pas que en el discurs d'ahir detectem que no us atreviu a fer. És el que nosaltres anomenem un pacte de mínims o, si voleu, un pacte per a la sobirania.

La coalició que us dona suport, senyor Pujol, ha repetit una i una altra vegada més la lectura restrictiva de la Constitució i de l'Estatut, que aquests mateixos textos donen molta més llibertat a les institucions catalanes. El Partit dels Socialistes defensa que és possible una interpretació federal de l'ordenament bàsic. Iniciativa per Catalunya ha proposat un acord nacional per a l'autogovern, en moltes ocasions. Si aquestes repetides afirmacions d'uns i d'altres són sinceres, que no ho dubto, deixeu-me, si us plau, o deixeu, sisplau, de parlar-ne; deixem, sisplau, de parlar-ne, i convertim-ho en projectes concrets. Apleguem el conjunt de mesures que augmentin les nostres cotes de sobirania i convertim-les en proposicions de llei o bé en una proposta global de reforma de l'Estatut i que el Parlament de Catalunya ho presenti davant la Mesa del Congrés dels Diputats a Espanya, tal com preveu l'actual marc legal. Jo m'ofereixo, al costat del president de la Generalitat i de les altres forces en l'oposició, per anar a defensar aquestes proposicions de llei o la proposta d'una reforma global de l'Estatut al Congrés espanyol, tal com preveu en el cas de les proposicions de llei l'article 34 del mateix Estatut.

Per damunt dels interessos legítims de tots els partits hi ha uns mínims de país que segur que la majoria del nostre poble voldria per a aquest moment. I aquesta és la reflexió que jo m'atreveixo molt humilment a fer a tots els diputats i diputades de la cambra. Per damunt dels interessos legítims dels partits i les diferents opcions polítiques aquí representades, hi ha uns mínims nacionals que avui no funcionen, que avui no estan al servei del benestar social, de la millora de les condicions de vida per a tots els ciutadans, i que podríem assolir en aquesta quarta legislatura i que només depèn de si som capaços de sumar i no de restar, i de ser una mica fermes i coratjosos en aquesta defensa.

Jo voldria presentar tot un conjunt de mesures d'aquest pacte de mínims o pacte per a la sobirania, però se me n'està anant molt el temps i, en tot cas, ho faré resumit en una altra de les parts.

En canvi, en canvi, voldria comentar alguns dels aspectes del discurs d'ahir, del vostre discurs d'ahir, que no ens podem estar de comentar perquè van ser grans mancances —entenem nosaltres. Vàreu enllestir en quatre paraules, dient «ja en parlarem més endavant», tot allò referent al medi ambient, al turisme, al comerç o a la pesca. I aquests tres últims sectors representen, president, globalment, un 20% de la població activa. I, pràcticament, no vàreu parlar de l'ordre públic, de com negociariem el nou sistema de finançament, de la reforma de l'ensenyament, de la normalització lingüística, de cultura, de sanitat, de serveis socials: pràcticament no en vau parlar.

I d'alguna d'aquestes qüestions punyents sí que en vull dir alguna cosa, i deixaré per a un segon terme les altres. Voldria parlar, en primer lloc, de medi ambient. Vós deveu pensar que el tema del medi ambient és un tema secundari, en el qual fent una política pedacera n'hi ha prou i de sobres. No pas, senyor Pujol. Amb el medi ambient, amb l'entorn natural, amb la biosfera, no s'hi juga. Actualment a tot el món desenvolupat s'estan qüestionant profundament els models de creixement que es basen en l'explotació dels recursos sense mesura i dels processos productius que són altament contaminants, com molts dels nostres, tot i que vós afirmeu que voleu portar Catalunya a ser capdavantera de les regions europees desenvolupades, no en vàreu dir pràcticament ni un mot.

Què s'està fent, senyor Pujol, per fer competitives mediamambientalment les empreses catalanes? A partir de l'any vinent les empreses europees que respectin les normatives de protecció ambiental podran denunciar aquelles que no les compleixin per competència deslleial. Per tant, s'ha de treballar en el sentit que les empreses del nostre país siguin competitives mediamambientalment. Què s'està fent per incentivar les energies alternatives a Catalunya de manera decisiva? O, per exemple, per promoure els biocarburants com a combustibles alternatius als tradicionals? Què s'està fent per incentivar la recollida selectiva dels residus sòlids urbans i industrials, que és el pas previ i imprescindible per poder estendre el reciclatge? Què s'està fent per canviar l'actual sistema d'explotació de masses boscoses per un de menys antropocèntric, per un de més respectuós amb el sistema natural? O què s'està fent perquè s'apliqui la legislació que ja existeix sobre l'aïllament d'edificis, i que implicaria una disminució del malversament energètic? O bé, què esperen per aplicar el PEIN, com ja s'ha dit abans? O bé, què s'està fent per reduir les emissions de CO₂ a l'atmosfera, que és el màxim responsable del preocupant efecte hivernacle? O bé, com es poden permetre, senyor Pujol, atemptats ecològics flagrants com els que s'estan produint als aiguamolls de Pals, al delta del Llobregat o el gravíssim que pot representar per al delta de l'Ebre el maxitransvasament? I així podria omplir-ne molts més, d'exemples.

De la greu situació de la pagesia en vàreu parlar el temps just perquè no es pogués dir que no en parlàveu, i avui comencen —i suposo que en sou conscient, senyor Pujol, tot i que us veig molt atrafegat, al llarg d'aquesta intervenció, amb altres comentaris— tres dies de mobilitzacions pageses a tot l'Estat. Fa una estona hi teníem representants, treballadors dels hospitals concertats —en parlarem un moment—, i aquesta tarda ens han dit que tindríem davant del Parlament mobilització de pagesos, una de les mobilitzacions de pagesos. Escolteu, això és bo; és bo, que vinguin al Parlament. Això vol dir que en aquest Parla-

ment s'hi està treballant de debò. Aquí vol dir que hi ha, almenys, poder, una mica de poder. Ara, si vénen aquí vol dir també que representen sectors que no són tan feliços ni viuen al país de les meravelles que ahir ens vàreu proposar. Vol dir que hi ha problemes reals, en aquests moments, que fan que milers de ciutadans vinguin aquí a fer sentir les seves veus. De la pagesia, voldríem saber què fareu per als pagesos de Catalunya els propers anys, i per als diferents sectors? Què fareu per al sector del vi? Què fareu per al sector de l'oli, per al sector de la fruita seca, per al sector de la llet, per al del porquí, per a l'hortícola, per al sector de les flors i de les plantes, per al boví, l'oví i el cabrum, per a l'aviram, (*remor de veus*) per als ous i per als conills, per al sector apícola, per al sector de l'agricultura ecològica, per al cereal i d'altres, i per als farratges? I jo no crec que faci tanta gràcia, senyores diputades i senyors diputats. Segur que als pagesos que a hores d'ara ens estan sentint i veient no els fa gens de gràcia que les il·lustres diputades de la majoria i diputats de la majoria de Convergència i Unió, bàsicament, es riguin dels diferents sectors de producció agrícola. (*Fora remor de veus.*)

Quan...

El Sr. PRESIDENT: Torni a la qüestió, senyor...

El Sr. COLOM: Ho han fet. Sí, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Torni a la qüestió.

El Sr. COLOM: ERC proposa, Esquerra Republicana de Catalunya proposa que la Generalitat s'abstingui d'intentar enquadrar els pagesos a través de l'associacionisme públic corporativista de les cambres agràries. President, ahir parlàveu de l'autorganització: deixeu que els pagesos s'autorganitzin; deixeu que els pagesos s'autorganitzin, que hi hagi eleccions al camp, ja. Que no ho veieu, que és la principal reivindicació que us estan fent al llarg dels últims anys? Que es negociï la reestructuració del sector de les cooperatives agràries per fer-lo competitiu; que es creï un banc o fons de terres; que es negociï l'impost de transmissions patrimonials; que es creï una mútua d'assegurances, etcètera. Són punts d'una plataforma reivindicativa dels pagesos de Catalunya que avui vindran a fer-ho evident davant del Parlament.

D'indústria en va parlar, però molt, molt em penso que als industrials de Catalunya —petits, mitjans i grans— els va deixar amb la mateixa intranquillitat que abans. No és tant si vivim o no un procés de desindustrialització com quines mesures pràctiques preveu el vostre Govern per a aquests propers quatre anys per fer competitiva la indústria del nostre país davant el repte europeu. El que sí que és cert és que el nostre país s'està «terceritzant» de forma accelerada i excessiva, i com deia l'economista, el senyor Serra Ramoneda, per aquest camí, «Catalunya es convertirà només en un país d'advocats, de cambrers i de paletes», i són professions totes elles per les quals tinc un gran respecte, però un país que vol progressar ha de produir, ha de generar riquesa, ha d'exportar, ha d'innovar, ha d'investigar.

Esquerra Republicana defensarà i proposarà tot un pla de mesures, al llarg de la legislatura, per garantir la competitivitat de la petita i mitjana empresa de Catalunya i per ajudar-la davant del repte europeu. La nostra economia no pot dependre de les fluctuacions tan aleatòries del turisme o d'altres serveis tan importants com són i necessaris, però que en una economia avançada són sempre serveis complementaris.

Només uns minuts més, breument, per parlar de la llengua i de la cultura, i una breu conclusió —i estic convençut que el pre-

sident serà també generós amb mi com ho ha estat amb els altres que m'han precedit.

El Sr. PRESIDENT: Però no més, eh?

El Sr. COLOM: Però no més, no més. (*Rialles.*) Gràcies, president. Ja veu que he anat passant temes que tenia previstos, però els deixarem per a la rèplica.

Quant a la situació de la llengua catalana, hem avançat en algunes àrees, i això és cert i no tenim cap inconvenient a dir-ho, però som ben conscients que en algunes àrees determinades les coses van de mal en pitjor, o no van tan bé com haurien d'anar.

Nosaltres ja fa més d'un any que reclamem una nova llei de normalització lingüística que tingui els instruments necessaris per avançar i per acabar el procés de normalització lingüística. Una nova llei, o l'actualització o la modificació de l'actual, a partir d'un estudi elaborat per vostès mateixos —que entenc, o que sabem que ja està fet, però que no ha estat entrat en aquesta cambra, però està fet, l'estudi. Què esperem, per entrar-lo a la cambra? Què esperem per entrar en el Parlament el Pla general d'ordenació, i altres coses que he avançat?

No puc acabar aquest discurs sense fer una referència a una de les frases del vostre discurs d'ahir. Senyor Pujol, ja heu intentat altres vegades fer-vos vostra la figura del president Francesc Macià. (*Remor de veus.*) I és legítim. Per cert, que va dir, textualment, ahir: «Fer un país com el que el president Macià somniava.» «Somniava», va dir. I ho dèieu adherint-vos-hi, o sigui que no deu ser tan dolent això de somniar en un futur millor, oi, president? Ai del poble que no somnia, perquè és un poble que no té futur! Ai d'un poble que no té horitzons, perquè és un poble que no té futur!

De fet, ahir, vós també semblava que somniàveu una mica quan us vàreu posar transcendent en parlar als joves o cridant la societat civil perquè es mobilitzi, i va fer bé, perquè també ho fem nosaltres, i també ho volem nosaltres. Però els somnis que té una nació, els seus dirigents han de procurar realitzar-los, i el president Macià, almenys, ho va intentar; vós, entenc que no, o no almenys de la manera com ho va intentar el president Macià.

Senyor Pujol, parleu de Macià, però actueu ni més ni menys que com Cambó, i és legítim també. Francesc Macià, efectivament, deia tot sovint: «Volem una Catalunya econòmicament pròspera, socialment justa, políticament lliure i espiritualment gloriosa». I dèieu ahir que això, encara que no disposem de totes les eines necessàries, en bona part ja ho podem fer.

Senyor Pujol, una Catalunya «econòmicament pròspera», deia el president Macià. Avui tenim un país descapitalitzat, anyalment, per prop d'un bilió de pessetes. Crisi en molts sectors de la pagesia i de la pesca; problemes importants de competitivitat en la petita i mitjana empresa; pèrdua de poder financer de Catalunya. Econòmicament pròspera? Econòmicament pròspera?, pregunto.

Senyor Pujol, una Catalunya «socialment justa», deia Macià. Després de dotze anys de govern, 750.000 ciutadans de Catalunya viuen amb uns ingressos inferiors a mig milió de pessetes/any, molta gent gran, gent jove, aturats crònics, gent sense feina. 75.000 dels quals en situació de pobresa absoluta, i només uns quants milers dels quals tenen dret a accedir a la renda mínima d'inserció que, òbviament, encara continua essent pilot. Prop de la meitat de les comarques desequilibrades estan en recessió econòmica en els darrers anys, i moltes despoblant-se o empobrint-se, i amb pensió de jubilació com a primera font de finançament familiar. Socialment justa, senyor Pujol?

Una Catalunya «políticament lliure», deia el president Macià. Dotze anys que manen vostès i no han aconseguit —per posar un sol exemple— el que Macià va fer amb poques hores: fer desaparèixer les diputacions provincials de Catalunya. I obvio referir-me a les eines del nostre poder polític. Escolti-ho: un estatut escarransit, que no ens permet que els diners de Catalunya es quedin a Catalunya; que d'alguna manera generi consum, riquesa, i que no es permet que la Generalitat mani les forces d'ordre públic, que no se'ns permet de fer acords amb altres Països Catalans, etcètera; «políticament lliure»?

Senyor Pujol, i una Catalunya «espiritualment gloriosa». Després de dotze anys de govern de Convergència i Unió tenim una Catalunya globalment desmotivada, tot i que encara té trumfos i —permeteu-me l'expressió— encara té trempera, malgrat el destrempament que genera la vostra política. I si parlem d'una Catalunya espiritual, senyor Pujol, cada vegada que els bisbes han parlat darrerament, la vostra política no n'ha sortit precisament ben parada; no n'ha sortit precisament ben parada. O hem de recordar, no pas encíclics, sinó modestos però dignes fulls parroquials sobre la disbaixa de la propaganda institucional, l'ètica o l'autocomplaença en el cofoisme i la covardia d'encarar el futur. Això han estat fulls parroquials modestos, però molt dignes d'aquests últims temps.

Citar encíclics no crec que ens faci més amics dels cristians o ens faci menys amics dels cristians, siguin catòlics o protestants —que de tot hi ha a la vinya del Senyor i a Catalunya.

No vull acabar en clau pessimista perquè no en sóc; per manera de ser sóc més aviat optimista i crec que, malgrat tot, encara Catalunya té globalment molts trumfos per avançar i per guanyar aquest somni del president Macià, aquest somni que el seu partit, l'Esquerra Republicana de Catalunya, avui té encara i que procurarà fer-lo realitat en la línia d'unes noves Bases de Manresa, que espero que vós i la coalició que us dona suport acceptareu quan entrin properament en aquesta cambra.

Esquerra Republicana de Catalunya, tota la seva realitat popular i institucional i el seu Grup Parlamentari en particular, es compromet en la voluntat del que fou un dels nostres insignes fundadors, el Molt Honorable President, el senyor Francesc Macià i Llussà, president de la Generalitat de Catalunya. Volem, Esquerra Republicana de Catalunya vol una Catalunya econòmicament pròspera, una Catalunya socialment justa, una Catalunya políticament lliure i una Catalunya espiritualment gloriosa.

Moltes gràcies, senyores diputades, moltes gràcies senyors diputats; gràcies per la seva generositat, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Colom. *(El Sr. Vidal-Quadras demana per parlar.)* Digui, el senyor Aleix Vidal-Quadras? Per què demana la paraula?

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Demano la paraula en virtut de l'article 65.1, perquè, si la presidència ho jutja escaient, disposi dels tres minuts que em dona el Reglament per respondre una al·lusió. M'he sentit al·ludit per unes paraules —per cert, poc amables...

El Sr. PRESIDENT: S'ha sentit al·ludit, però no ha estat al·ludit, perquè ser al·ludit... En tot cas, en el seu partit polític, però no en la seva persona ni en la seva conducta, que és precisament el que diu l'article aquest sobre les al·lusions.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Sí, però...

El Sr. PRESIDENT: De manera que la presidència no entén que hagi estat al·ludit, i no li concedeix la paraula.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Em permet, senyor president, raonar la meua petició? Senyor President, la seva paraula en aquestemicicle assenta jurisprudència, i hi ha un precedent, senyor president, i els precedents tenen força jurídica. A la legislatura anterior, per una al·lusió similar, li va ser concedida la paraula al senyor Raimon Obiols, i vam tenir un intercanvi d'al·lusió i rèplica molt civilitzat, que després es va resoldre amb la cavallerositat que caracteritza el senyor Obiols i, per tant, en virtut d'aquest precedent, senyor president, i en virtut de la jurisprudència que vostè mateix ha assentat, li demano aquests tres minuts.

El Sr. PRESIDENT: Jo no recordo aquesta jurisprudència que vostè invoca. De tota manera, la jurisprudència necessita dues resolucions perquè sigui jurisprudència... *(Rialles.)* I vostè només me'n cita una, però com que la presidència és molt generosa, li concedeix un minut.

El Sr. VIDAL-QUADRAS: Gràcies, senyor president.

Senyor Colom, vostè s'ha referit a mi i a aquest Grup com a «dreta espanyolista tronada». Jo, quan he parlat, les al·lusions que he fet han sigut de l'ordre d'«entremaliat», «volador» i si «Catalunya té ales». Una cosa és fer referències cordials i, fins i tot, simpàtiques, i una altra és utilitzar un to desqualificador.

D'altra banda, senyor Colom, els termes «dreta» i «esquerra», com vostè sap, avui dia són força esquemàtics i són insuficients per expressar la complexitat de la vida política i social moderna. Nosaltres no som espanyolistes; nosaltres som catalans com vostè, i venim d'una tradició catalana molt llarga i molt antiga diferent a la seva, tan catalana com la seva; una tradició en la qual sempre ha sigut possible ser alhora català, intentant ser un bon català, espanyol i europeu.

I quant a —ja ja acabo— la seva sensació que està vostè oprimat i vençut, l'única cosa que li puc dir és que s'ho faci mirar, perquè jo, últimament, el que li veig —cosa de la qual m'alegro i el felicito— és un aspecte cada dia més juvenívol, més lluent i més pròsper.

Moltes gràcies. *(Rialles.)*

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vidal-Quadras. Digui, el senyor Colom...

(El Sr. Carod-Rovira demana per parlar.)

Carod-Rovira?

El Sr. CAROD-ROVIRA: No, no; senyor president que, òbviament, d'acord amb el mateix procediment que ha estat esmentat aquí, entenem que tenim dret als mateixos segons de què ha disposat, en aquests moments, el senyor Vidal-Quadras.

El Sr. PRESIDENT: Un minut, però que no serveixi de precedent. *(Rialles.)*

El Sr. COLOM: Segur, senyor President, seré molt més breu. Senyor Vidal-Quadras, no vegi en les meves paraules cap ofensa cap a la seva persona o cap al seu Grup; he expressat una convicció del que em semblava i em sembla a l'hora de definir el seu Grup Parlamentari. En tot cas, només una qüestió última: a vegades els més nacionalistes són aquells que ni tan sols s'adonen que ho són.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Colom. Té la paraula el molt honorable senyor candidat.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors, honorable senyor president, em

sembla que a vostè i a mi, senyor Colom, a tots dos ens interessa aclarir una cosa en aquest Parlament que abans havia d'haver aclarit, quan he contestat el senyor Vidal-Quadras. Efectivament, el senyor... -ho dic perquè el senyor Vidal-Quadras va dir: «si és que els altres són diferents que vostè», etcètera, i no és així. El que va passar és que el senyor Colom em va demanar una entrevista, em va demanar una entrevista i jo la hi vaig concedir. Ningú més me l'ha demanada i no la hi concediré a ningú més, naturalment, però, el cas és aquest; simplement és aquest. I l'únic que m'estranya és que el senyor Colom digui que mantenia la secreta confiança que jo li explicaria no sé què, perquè jo el que volia..., ja quedava bastant clar per on anàvem. Vam dir que nosaltres mantindríem la nostra política i que després de les eleccions ens trobaríem més justificats que mai per mantenir la línia política que seguïem i per no canviar-la en el sentit de la línia política que ell ens proposava o ens proposa.

Bé, dit això, el senyor Colom diu: «bé, és que no veiem el programa.» Ja vaig explicar ahir que l'explicaria sense entrar en massa detalls, i vaig explicar el perquè, però de tota manera, de programa, n'hi havia en el meu discurs d'ahir, el que passa és que no és el seu, senyor Colom.

Òbviament, nosaltres, des del punt de vista de la política nacional, ja la tenim definida de fa temps i jo, concretament, crec que la vaig definir amb bastant de precisió en el debat de política general del mes de setembre i seguim aquella mateixa política. I aleshores nosaltres ens proposàvem quatre coses: una, i la principal, i és la que ara..., bé, sense pagar drets d'autor, però recollint la frase d'un altre polític, doncs, hem utilitzat en això de l'administració única la idea que el Govern de Catalunya ha de ser fonamentalíssimament el Govern català. Les coses que s'han de resoldre a Catalunya i de cara als ciutadans de Catalunya les ha de resoldre el poder polític català; amb el temps ha de ser així, des de les competències econòmiques fins a la policia; això que ara en diem, però que és el mateix, administració única. El Govern a Catalunya amb molt poques excepcions ha de ser el Govern de la Generalitat. I el poder l'ha d'exercir el Govern de Catalunya, punt número 1.

Això comporta, punt número 2, doncs, una política d'ampliació progressiva de les nostres competències. Òbviament, comporta trobar una solució bona per al tema del finançament, que ja estem discutint i que no explicaré ara què fem perquè ja ho he explicat moltes vegades: doncs, estem negociant en la mateixa línia que hem negociat aquests últims temps, tant en sanitat com en finançament general. Només he de dir -i sento haver-ho de dir- que les impressions últimes sobre el tema del finançament sanitari no són bones i que estem arribant a un punt d'autèntica confrontació en el sentit més, diguem-ne, pacífic de la paraula, òbviament, però de confrontació amb l'Administració central respecte a les propostes que ens fan quant al finançament sanitari. Però, en fi, la nostra línia en aquest sentit està definida.

I el quart punt era, doncs, donar cada cop més relleu a aquelles senyes d'identitat catalana; aquelles senyes que configuren la identitat catalana, especialment en el camp de la llengua i en tot el que fa referència, lògicament, al camp de la cultura.

Jo penso, per si això pot ser-li... Naturalment davant d'una afirmació d'aquest tipus ens trobem sempre amb dos tipus de recel, el de vostè, que pot dir: «Home, anirem poc lluny en això.» Nosaltres creiem que aquesta política practicada amb

constància i amb força, amb el màxim possible de força a Catalunya, i, evidentment, també amb força fora de Catalunya, amb capacitat de negociar amb força fora de Catalunya, pot arribar a portar una situació en la qual ens trobarem finalment en un Estat molt diferent del que teníem i el que tenim. Ara ja n'és, de diferent -després faré referència a un punt concret-, més que de l'Estat, de les conseqüències de la situació que s'ha anat produint, que vostè ha citat, per demostrar fins a quin punt ja les coses, malgrat tot, són diferents. El que passa és que com que passen dia a dia, això és com una criatura que creix, que no ens adonem que creix, però després, al cap d'un temps, resulta que ha crescut. I ara hi ha hagut ja canvis importants, que per a mi són insuficients, però que no podem negar que han estat importants.

Hi ha altra gent, en canvi, que quan jo faig aquesta afirmació i dic: «El Govern de Catalunya l'haurà d'exercir el poder català, el Parlament de Catalunya i l'Executiu català», s'espanten molt des d'una altra perspectiva, no?, però la veritat és que, tal com està evolucionant Europa -i ho vaig intentar explicar en una digressió que em va treure temps, en canvi, per explicar coses concretes, però em va semblar que valia la pena d'establir una certa doctrina sobre això-, tal com estan evolucionant les coses jo penso que no ha de costar que amb el temps els estats i la Comunitat puguin establir uns marcs econòmics, macroeconòmics i d'estructura política que establint, diguem-ne, el que és l'estabilitat general del sistema -sistema que ja no serà d'estat, sinó continental, almenys de l'Europa occidental- ens permeti, en canvi, doncs, per dintre, com explicava ahir, un gran, gran marge de llibertat.

Primer de tot, això que estem dient no és res tan estrany. He de dir, en realitat, en aquests moments, que un cantó suís té un grau de poder polític i de poder econòmic i de capacitat de decisió molt important, però molt! I la veritat és que nosaltres fa pocs anys encara, probablement, de debó, de debó, no pensàvem que nosaltres podríem arribar a una situació un dia similar a la d'un cantó suís. I avui això és una perspectiva que s'albira en l'horitzó com a possible. I sense anar tan lluny, a Alemanya ens trobem que en un sistema molt ben travat, des d'un punt de vista macroeconòmic i des d'un punt de vista de les grans estructures de l'Estat, però que el marge de llibertat és molt gran. És a dir, nosaltres no ens n'adonem perquè no hi ha a Alemanya cap fet diferencial com el nostre, basat en llengua i cultura i història nacional pròpies, però de fet, si mirem el que representa que un *land* alemany controli la policia, que controli la cultura, que tingui competència total en cultura -a Alemanya no hi ha Ministeri de Cultura- o que controli plenament l'ensenyament -ensenyament, cultura, policia, totalment-, ens adonem fins a quin punt, sense entrar en cap terreny, diguem-ne, de plantejaments d'una gran radicalitat, plantejaments que són absolutament acceptats en el nostre món europeu occidental, es pot anar molt més lluny d'on som ara. I, òbviament, aquest sí que ha de ser el nostre objectiu i el nostre horitzó. Ho repeteixo: policia, ensenyament i cultura, fins al punt que no hi ha Ministeri de Cultura i això que a Alemanya, com deia abans, no hi ha cap *land* que tingui una personalitat cultural diferenciada i lingüística diferenciada com, per exemple, tenim a Catalunya. Bé, nosaltres tenim aquesta línia, senyor Colom, que ja sé que no és la seva, però, en fi, aprofito l'avinentsa per tornar-ho a exposar.

Vostè em diu: «Vostès ens han d'explicar què faran quant a aplicació a Catalunya dels acords de Maastricht.» Bé, alguns aspectes d'aquests acords no els podem discutir aquí, els hauríem de discutir a nivell d'Estat. I aquí —ja ho vaig explicar ahir— hi ha una cosa que és fonamental, després n'hi pot haver moltes d'altres, però la fonamental, la que a nosaltres ens té més preocupats en el sentit que podria representar una allisada, podria representar una amputació dels nostres recursos econòmics és el tema de la reducció del dèficit, i ja vam dir quina era la nostra postura sobre això.

Ara bé, aquí, nosaltres no hi tenim res a dir en aquest sentit. El que hem de fer és que dintre del marc que a través de Brusel·les i a través de l'Estat ens serà marcat, i al qual nosaltres mirarem d'influir —torno a dir-ho— en un sentit positiu per a nosaltres..., dintre d'aquest marc nosaltres hem de fer una política de competitivitat i treballar bàsicament en el que sempre hem treballat, que és en el terreny de la microeconomia, en el terreny de la política econòmica d'oferta, i en el terreny, sobretot, de reforçament de la competitivitat; i no solament de la competitivitat, sinó de tots aquells entorns que fan que una acció econòmica vagi endavant o no. És a dir, un país amb estabilitat política té més possibilitat de progressar econòmicament que un país que no tingui estabilitat política; un país amb una bona relació social, amb una bona relació entre l'empresari i els sindicats és més fàcil que vagi endavant; un país en el qual la mentalitat del país estigui orientada cap a la creació de riquesa és més fàcil que vagi endavant que no pas un país que hagi estat format i hagi estat orientat en un altre sentit; un país que intenti sempre —per dir-ho així— integrar les novetats, estar obert al canvi, convertir en sinèrgia les contradiccions, intentar donar efectes sinèrgics a les contradiccions que tot país té internes, un país que actuï en aquesta línia, doncs, és un país que crea un entorn favorable. Tot això ho hem de fer. Ara, d'una manera més concreta, hem de treballar en la línia de les infraestructures —ja ho vaig dir, ho repeteixo— ho vaig dir ahir, vaig parlar de competitivitat i em vaig referir a infraestructures, a tot el que sigui recerca més desenvolupament, vaig parlar de tota la qüestió universitària i de la CIRIT, de la supercomputació, etcètera, de la formació professional, de la cada vegada més forta tendència que volem que hi hagi en el sentit que la formació professional sigui dual, és a dir, aquesta combinació entre escola i empresa, entre treball i ensenyament; mirem de donar suport a les empreses, és a dir, què podem fer de cara a l'Iveco? Què podem fer de cara a Volkswagen? Doncs, el que estem fent, l'Idiada, és a dir, l'Institut de Desenvolupament de l'Automòbil, que això ho valoren molt, moltíssim, i té un efecte de cara a prendre decisions per part d'ells de primera magnitud. Aquesta és la política que nosaltres hem de fer i en la qual ara no entro, però que ja hem explicat moltes vegades.

Hem d'ajudar a les nostres empreses a projectar-se internacionalment, i té raó vostè en una cosa, senyor Colom, hem de treballar també en una cosa que a vegades no és tan vista i que vostè ha assenyalat ara, i és que —diguem-ne— enderiats moltes vegades, parlant del finançament autonòmic, de no sé quina competència, doncs, resulta que a vegades no ens adonem prou bé tots plegats que hi ha altres llocs on també es decideixen coses que són importants per a l'economia i per al poder econòmic d'un país: quin tracte reben algunes de les nostres empreses, quines condicions es posen per a segons quines fu-

sions, què passa en el moment de discutir on ha d'estar la seu social d'una entitat o d'una altra, totes aquestes pressions del Govern i a vegades d'allò que els italians en diuen el *sottogoverno*, com actuen?

Bé, és veritat; però en tot això ja li puc ben assegurar que durant aquesta legislatura s'hi ha treballat. Aquesta sí que és una feina a vegades poc vista i no sempre hi hem treballat amb èxit, també li dic això: poc vista, però s'ha fet, no sempre amb èxit, però de vegades amb èxit. Això és el que farem.

A part d'això, vostè abans ha dit una cosa que em sembla que posa de manifest que sí que s'ha avançat, vostè ha dit: «Tenim, per primera vegada, un diputat que ha fet tot el seu ensenyament en català.» I després ha explicat algunes quantes coses més, i la conclusió que n'ha tret és: «En realitat ara ens trobem amb una joventut que pot veure les coses d'una altra manera, perquè tota ella, des de la seva infantesa, s'ha mogut en un altre marc; ha rebut un altre tipus d'influència i un altre tipus d'acció.» Doncs, si això és així i si això és el que a vostè li dóna esperança —tenir una esperança que podrem fer unes altres coses perquè teníem una joventut que durant els anys vuitanta ha rebut un altre tipus de tractament—, és que, realment, el canvi que hi ha hagut ha estat positiu; no tan positiu com vostè voldria ni com jo voldria, però prou important perquè vostè cregui que sobre aquest fet es pot muntar una esperança, vostè munta —vostè, personalment— una esperança nova i un objectiu nou que diu, implícitament o explícitament, ve a dir: «Fa uns anys no ho hauríem pogut fer, això, perquè, realment, no teníem els instruments per fer aquesta actuació.» Una manera indirecta, em sembla —és clar, li ho agraeixo—, de fer un reconeixement de la tasca molt positiva que durant aquests anys s'ha fet, no prou suficient, però molt positiva.

Només li voldria dir una cosa: el seu amic Puigcercós ha pogut fer tots aquests estudis no només —com vostè ha dit— gràcies als esforços dels pares i dels mestres. Jo sóc un gran defensor de la societat privada; fa molts i molts anys vaig ser, fins i tot, fundador de Rosa Sensat, per tant, sóc perfectament coneixedor dels esforços que han fet els pares i els mestres; però, evidentment —permeti'm que ara faci una defensa del poder polític i de l'Estat, i com que la Generalitat és Estat—, sense l'Estatut d'Autonomia i sense l'acció del Govern de la Generalitat, sense l'acció de les institucions, els pares i els mestres sols ja sabien —i ho sabem, sobretot, els qui hi treballàvem aleshores— quines eren les seves limitacions. I vostè no hauria pogut fer..., avui no hauria pogut dir que compta amb una nova base, si només hi haguessin hagut els pares i els mestres que, efectivament, té tota la raó, varen fer una feina molt important, però insuficient —com és lògic.

I, per cert, deixi'm dir-li una cosa: sap vostè també per què s'ha pogut fer aquesta gran feina d'ensenyament durant els anys vuitanta? Perquè en el camp de l'ensenyament vostè també veig que té els seus problemes per resoldre. (*Rialles.*) Bé, vull dir, en el camp de l'ensenyament l'Estatut d'Autonomia que tenim és molt més bo que el del 32. Escolti això, si us plau: molt més bo que el del 32. Bé, en això; en altres coses no, però en això sí.

Voldria... Vostè m'ha parlat de medi ambient; jo els comentaré algunes coses centrant-me, bàsicament, en les preguntes que vostè m'ha fet, no? Per exemple, el tema de medi ambient relacionat amb la indústria, que ha estat —com vostès saben— i és un gran tema molt difícil aquí i a tot arreu —aquí i a tot arreu.

Miri, en això, s'hi està treballant molt. Li dic, d'entrada, que estem lluny del que és l'objectiu, aquest objectiu que, per altra banda, no és només una exigència en el sentit, diguem-ne, més estricte o limitat de la paraula —ja sé que la paraula és..., se li pot donar una interpretació molt més àmplia i generosa, estrictament ecologista—, sinó que la competitivitat també requereix una determinada política mediambiental; no la política mediambiental que alguns radicals del medi ambient reclamen, evidentment, però sí una política mediambiental important.

I en aquesta línia, per dir-li algunes coses, per exemple, ara ja estem en condicions de tractar 450.000 tones/any de residus industrials, concretament a tres abocadors, que són Vacarisses, Cerdanyola i Pierola, i d'actuar en el camp de la recuperació dels dissolvents amb 45.000 tones/any, a través de tota una sèrie d'empreses amb les quals col·laborem, o de, també de cara a determinats residus industrials, procedir a la seva incineració, o a la seva inertització 18.000 tones/any; estem en condicions de fer-ho, ja; o bé un tractament físico-químic. Però això són coses que durant aquests últims mesos ja s'han posat a to.

Tenim una sèrie d'acords —alguns ja signats, altres no— per, en determinats sectors industrials, arribar a acords perquè ells, amb la col·laboració de la Generalitat, resolguin el tema de l'eliminació o almenys de la gran disminució dels residus industrials que produïen. En aquesta línia ahir vaig parlar, per exemple, d'aquell concurs de les 70.000 tones/any per olis lubricants, però, a més, hi ha en aquests moments en estudi —alguns ja signats— tota una sèrie d'acords, per exemple, en el ram de la recuperació..., dels industrials que s'ocupen de recuperació-aprofitament de pneumàtics o bé les que tracten —vostè sap fins a quin punt es troben pneumàtics per tot arreu, no?—, o bé, per exemple, tot el tema dels subproductes animals, tots els escorxadors de Catalunya, què han de fer amb els seus residus, o bé la recuperació del crom a partir dels banys galvànics, o bé, per exemple, en el sector dels adobadors, etcètera.

S'està creant la borsa de subproductes que permetrà que un 25%, més o menys, dels residus es transformin en subproductes reciclables a través d'unes actuacions que faran una sèrie d'empreses amb les quals estem en contacte; se subvenciona indústries per tal que elles s'ocupin de resoldre el problema de l'eliminació de residus o de la disminució de residus —la Junta de Residus en aquests moments, ja, només aquests últims mesos, ha donat subvenció per 594 milions de pessetes, que representen una inversió total de 6.800; la Junta de Sanejament, també, per altra banda, fa la mateixa política. En tot cas, en aquest moment hi ha 211 empreses que reben subvenció del Departament de Medi Ambient per un total de 2.400 milions i que això representa una inversió en instal·lacions de 14.200.

Bé, podríem seguir, també, doncs, en un altre terreny; concretament ara no en empreses sinó en gremis, el Gremi de Metal·laris, l'Associació d'Empresaris del Suro, l'Organització Empresarial de la Unió d'Adobadors, l'Associació d'Indústries d'Acabats de Superfície, etcètera. Tot això s'està duent a terme.

O bé, també, tota la sèrie d'expedients que s'han posat a indústries, iniciats per la Junta de Sanejament a fi d'evitar, a fi de fer veure que cal que les empreses facin un esforç en aquest sentit, s'han posat 363 expedients a la conca del Besòs, 116 a la conca del Fluvià, 87 a la conca del Francolí i 60 a la resta del territori. Bé, no m'entretinc més en això. De tota manera, crec

que d'això vostè té una idea que, efectivament, hi ha una voluntat, una voluntat efectiva d'atacar aquest tema amb eficàcia.

Vostè ha parlat de la pagesia. Jo li voldria dir que nosaltres no ens hem rigut dels problemes dels pagesos, no ens hem rigut de ningú; hem somrigut de vostè. Vostè ens ha fet somriure, vostè; en fi, sí, vostè. Però, vull dir, amistosament, cordialment perquè ens ha fet gràcia el que deia, però el que deia per la manera com ho deia vostè, no pas perquè..., —la qual cosa també és bonic, com deia abans el senyor Vidal-Quadras, és bonic veure un home, doncs, tan ple de satisfacció que ens l'encomana a tots— (*rialles*) però, evidentment, no..., però, evidentment, ningú en aquesta cambra ni enlloc no hauria rigut sobre els problemes de la pagesia. Voldria que quedés clar i, fins i tot, lamento una mica que vostè hagi volgut aprofitar això —suposo que pensant en la televisió—; no m'ha semblat del tot correcte.

Però bé, dit això, miri, el problema de la pagesia és un problema seriós i greu, que, a més, parlant seriosament, sabem que ens serà a tots molt difícil de resoldre d'una manera prou satisfactòria. El problema de la pagesia no és un problema català ni és un problema espanyol, és un problema europeu —torno a dir que quan hi va haver els cèlebres acords de Maastricht, no solament abans-d'ahir a Estrasburg en els cèlebres acords de Maastricht, la policia holandesa va haver de tancar la ciutat perquè la ciutat anava a ser invadida pels tractoristes alemanys, belgues i holandesos; i que consti que l'agricultura, sobretot l'holandesa, és amb tota seguretat la més progressiva i la més competitiva que hi ha, potser, en el món. O sigui: hi ha un problema general. Nosaltres en tenim més. Per què? Perquè durant una pila d'anys... Vull dir, perdonin una mica de digressió que faig sobre això però, és clar, a base de dir: «Les avellanes van barates; les ametlles això; ha glaçat allà...» Escolti, analitzem la profunditat del problema, que és... Després d'analitzar tot això encara quedarem més preocupats; però sapiguem què passa, no?

Ha passat que durant una pila d'anys la Comunitat Econòmica Europea ha posat l'accent en el tema agrícola, fins al punt que durant molts anys el pressupost comunitari en un setanta, setanta-cinc o un vuitanta per cent, no?, era el pressupost dels ajuts agrícoles. I després un bon dia van decidir que això s'havia acabat, que no podia ser, i que ho havien de reduir. Això era insostenible; insostenible internament i insostenible de cara al món, i només cal que els recordi tota la complexió de les negociacions amb el GATT, que es presenta a vegades com un enfrontament entre Amèrica del Nord i Europa, i no és veritat; és un enfrontament d'Europa amb tot el món, la Comunitat amb tot el món i per això se'ns fa la posició, als europeus, molt insostenible.

Però, aleshores va passar que nosaltres vam arribar a la Comunitat just al moment que havien tancat l'aixeta; és a dir, just al moment que van dir: «Escolteu, no podem desdinerar-nos tant amb els ajuts a l'agricultura»; vam arribar nosaltres. Això és com si et conviden a dinar, però arribes al moment que desapareix la taula. Diu: «Miri, escolti, estàvem traient les estovalles.» Nosaltres hem arribat en aquest moment.

I, per tant, els francesos, els italians, els alemanys i els holandesos s'han aprofitat molt durant una pila d'anys d'aquest subsidi, d'aquestes subvencions i nosaltres hi arribem tard. Vam tenir una mala negociació —com que ho havia dit sempre quan era ministre, i ho dic en públic—, vam tenir un mal ministre d'agricultura, vam tenir la mala sort de tenir un mal ministre

d'agricultura, a més, i per la raó que fos, doncs, aquest és un tema que probablement tampoc no es va negociar bé; encara que s'hagués negociat bé tindríem problemes perquè si en tenen els holandesos, també en tindríem nosaltres, però, naturalment, els tindríem..., podríem controlar-los millor.

Aquesta és la situació que hi ha. Jo ja sé que vostè diu que si hi ha independència les avellanes aniran cares —ho deia almenys un espot publicitari. Bé, doncs..., vostè no ho diu. Aquell espot publicitari... Em va molt bé que no ho digui vostè, no ho diu vostè? No, no. És que si no ho diu vostè, podré dir que allò és una immensa bajanada. Com que no ho diu vostè, li puc dir que dir que les avellanes aniran cares si hi ha la independència és una immensa bajanada, perquè no insulto a ningú i, sobretot, en tot cas, algú molt desconegut que deu ser un publicitari que no se n'assabentarà. Però dir que amb la independència les avellanes aniran cares és enganyar els pagesos; com que vostè no ho va dir, aquell espot que vostè no..., sembla que no hi té res a veure, enganyava els pagesos. Com enganyava els pescadors, parlant-los de la sardina de Seta.

Escolti, si és que hem d'entrar en els detalls, la sardina i el seitó... —ja hi podem entrar i saber des del terreny en el qual jo em moc, diguem-ne, amb tranquil·litat i amb satisfacció i amb goig—, la sardina i el seitó de Seta, que ens estaven envaint i que, precisament, ara nosaltres establim tota una sèrie de controls també d'això i..., poden somriure de mi, no? Els pagesos, també dels ous, perquè, realment, tenim unes importacions d'ous —que probablement no són correctes— de la Comunitat.

Però bé, això és de molt difícil resoldre i evidentment no es resol amb fórmules polítiques com la que vostès han plantejat. Vostès han plantejat que va per un altre camí, però jo no hi entro; el nostre camí és un altre; no entro a discutir-li-ho, però no serveix per resoldre el tema de la pagesia; que quedi clar. No serveix per res el plantejament que vostès fan d'independència —que jo els respecto totalment—, però no serveix per res resoldre ni mig problema de la pagesia. Que això quedi clar. Bé, després m'explicarà com ho resolen.

Ara, nosaltres, què hem fet? Home, doncs, és clar, «no!, fem el que podem!»; sí senyor, fem el que podem. Tota la gent que té responsabilitat fa el que pot, naturalment; amb les competències, amb els diners que tenim i sobretot en el context en què ens movem, que és aquest que li estava explicant, aquest context europeu que li estava explicant, no?, i que, a més, hi hem arribat quan desaparaven la taula.

I nosaltres ho vam demanar, per cert, i ho seguirem demanant encara que algú diu que això és demanar la lluna, però ho demanarem perquè sabem que, a més, a Madrid, aquest argument nostre hi ha gent que se l'escolta, que hi hagi una certa renegociació del tema agrícola. I tenim manera de demanar-ho. Explicaré, per exemple, per què ho podem demanar.

La democràcia es va instaurar a Espanya —quan vulgui— el 77 o el 75, és igual; (pausa) el 77. I el 77 el primer que va fer el Govern Suárez és demanar l'adhesió al Mercat Comú.

El primer. Va enviar el senyor Oreja, ministre d'Afers Estrangers, a demanar l'adhesió.

Hi vam entrar el 86. Vam estar nou anys. Ara hi ha gent a la Comunitat que té molta pressa, sobretot els alemanys. I consti que jo comprenc la posició alemanya; jo, per una sèrie de raons, probablement sóc dels que estic més en condicions de comprendre la posició alemanya, però, és clar, la primera que he de

comprendre és la nostra. I ara diuen: «Escolta, Polònia, Txecoslovàquia i Hongria han d'entrar de pressa, perquè si no això serà el daltabaix!» I potser tenen raó —ho repeteixo—, i potser tenen raó. Però nosaltres ens vam esperar nou anys i no vull dir que ells s'hagin d'esperar nou anys, però perquè ells entrin de seguida, també portant en part productes que són competitius amb els nostres, nosaltres tenim dret a demanar una revisió de les nostres condicions, almenys en el camp agrícola.

És per això que els deia que no està del tot desencaminat que seguim insistint en això. Ara, a part d'això, què hem fet? Home, miri, hem fet obres molt importants, que no hi entraré en detall perquè és molt tard, però que si vostè insisteix i comptant amb la paciència del Parlament els ho explicaré. Hem treballat molt en infraestructura rural, hem millorat 26.000 hectàrees de regadius. Jo li deia: «Qui pot dir que no creu la Generalitat en l'agricultura si està fent unes obres de regadiu que no s'havien fet des de fa...?» Bé, no s'havien fet des que es va fer el canal d'Urgell i, potser, tirant molt llarg, els canals de l'Ebre. No s'havien fet mai unes obres d'aquest tipus: l'Algerri-Balaguer, el Segarra-Garrigues, el Garrigues baixes, i més que estem disposats a fer-ne si els pagesos, els pagesos..., els regants corresponents es posen d'acord.

Hem fet aquestes coses. Hem millorat molt l'entorn rural. Vostè em dirà «d'una manera insuficient». Té tota la raó, però l'hem millorat i, és clar, l'agricultura no és només un problema de producció, és un problema de qualitat de vida.

Hem creat 92 agrupacions de defensa vegetal, 227 agrupacions de defensa sanitària i..., no em faci dir quantes, perquè no ho sé i no m'ho posa aquí, però, en fi, moltes agrupacions de defensa forestal. No tinc la dada, però és igual. Precisament, un dels grans èxits durant aquesta legislatura anterior del Govern de la Generalitat ha estat el canvi espectacular que hi ha hagut en el tema dels incendis forestals.

Hem donat impuls a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària. Teníem en el moment de la transferència un laboratori, que és el de Cabriels —si no ho recordo malament—, ara en tenim sis —si no m'equivoco. Hem desenvolupat tot un programa de promoció dels productes agroalimentaris de qualitat, productes de qualitat. Ara ja sé que hi pot haver algú que somrigui —que somrigui de mi, és clar; que això sí que està permès—; em digui que coses tan... doncs, digui que hi ha l'arròs del Delta, les anxoves de l'Escala, les maduixes del Maresme, tot, no... Escolti'm!, això, encara que semblin iniciatives modestes, són iniciatives que per a uns quants centenars de persones tenen un efecte important.

Hem treballat, hem fet... Em sembla que és... —si m'equivoco, ja dic «em sembla que és», però en tot cas és més o menys d'aquest ordre—: una vintena d'escoles professionals agràries, catorze escoles professionals agràries. Aquí la tenim, la llista: sí, catorze escoles professionals agràries.

En el tema de l'avellana, ja que... —no vostè, vostè ja sé que no li preocupa massa però en aquell espot sí que el preocupa—, doncs, bé, naturalment hem fet, sí, hem fet el que hem pogut, i els pagesos poden dir que no és suficient, però hem refinançat els crèdits atorgats per l'Institut Català del Crèdit Agrari; hem fet les bestretes d'una pila de coses, més d'una vegada, de pagaments que havien de fer els pagesos i que anaven endarrerits per mor de la crisi de l'avellana; hem fet els tractaments gratuïts dels arbres; hem creat la denominació d'origen «avellana

de Reus»; hem fet el projecte —ara veurem si es tira endavant— del reg del Francolí-Gaià, en els camps aquests dels conreus d'actuals d'avellanes; als que ens ho han demanat hem ajudat en la reconversió de l'avellana per altres conreus: en part la presa de Margalef té com a finalitat substituir algunes plantacions d'avellaners per plantacions de presseguers. Coses d'aquest tipus.

En el camp de l'ametlla, que vostè no ha citat, però que també és un camp que es nota preocupat, doncs, ja que l'ametlla no és un conreu assegurable, nosaltres, quan hi han hagut gelades, l'any 90 i 91 —i esperem que aquest any no n'hi hagi o no n'hi hagi més de les que ja hi ha hagut, sobretot en algunes comarques del nord de Lleida—, doncs, hem ajudat a superar la crisi econòmica. Això ha provocat incrementar les indemnitzacions compensatòries de muntanya, i en els llocs que no eren de muntanya i que, per tant, no hi podríem aplicar les indemnitzacions compensatòries de muntanya, hem atorgat per vies indirectes subvencions als ajuntaments. Bé. S'ha creat el Centre de la Propietat Forestal... Bé, i així podríem anar seguint amb tot aquest tipus d'actuacions.

Voldria dir-li, per exemple —perquè vegi que ho seguim de prop—, que per una decisió del Govern central que a nosaltres ens sembla molt negativa es va paritzar el Decret, l'aplicació del Decret de modernització d'estructures agràries, el que se'n diu el Decret 808, i això va deixar molts pagesos nostres que havien invertit i que estaven —diguem-ne— endeutats en una situació molt difícil, la Generalitat va avançar el 50% de les subvencions i va ajudar a superar aquesta situació de crisi.

Aquestes són les coses que anem fent que, naturalment, són..., em dirà que són insuficients, que són poc brillants, que els pagesos vindran aquesta tarda a manifestar-se aquí, com s'han manifestat a Estrasburg, com s'han manifestat a Madrid tantes vegades, com s'han manifestat a Maastricht i a Brussel·les cada dos per tres, però de fet això és el que està al nostre abast de fer. Això i, evidentment, anar introduint elements d'equilibri, elements complementaris de creació de riquesa en les àrees més típicament rurals. És a dir, jo ja sé que de vegades hi ha una actitud pagesa que diu: «Jo vull viure d'això, jo vull viure de l'avellana, jo vull viure de la vinya, jo vull viure...» però, és clar, arriba un moment, amb això i amb tot en la vida, en què, de vegades, la gent viu una mica de tot.

Els fabricants de Sabadell i Terrassa que deien: «jo vull viure de la llana», o a la ciutat de Sabadell s'hi deia: «jo vull viure de la llana», sap que avui viu de la llana un 20 o un 25%, però hi viu molt més que abans, això sí; molt més i molt millor que abans; però viu de la llana i d'altres coses. I qui diu això diu el mateix; els industrials que deien que volien viure del suro: «Jo vull viure del suro», n'hi han uns quants que segueixen vivint del suro, però a Gallent també viuen del turisme, i no ha passat res; i això és tota una transformació que hi ha hagut i que hi ha d'haver. Ara —ho repeteixo—, a les comarques rurals de Catalunya volem, com deia ahir, que l'activitat bàsica i la riquesa bàsica segueixi essent l'agricultura i la ramaderia.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor candidat. Vol fer rèplica el senyor Colom? Doncs, té la paraula.

El Sr. COLOM: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, ha començat el senyor Pujol esmentant la reunió que vam fer l'altre dia, i és cert, jo, almenys, la hi vaig demanar

i, per tant, celebro que me la donés abans d'aquest debat d'investidura. Però, en aquella reunió, el que ha dit, doncs, que hi ha..., ha vingut a dir que m'havia deixat clar que no cal que tingués cap esperança, que avui no acceptarien cap de les nostres propostes.

Miri, doncs, jo deuré ser encara molt bona persona perquè jo em vaig creure que vostè reflexionaria, durant els propers dies, sobre tot allò que li havia afirmat, i que, fruit d'aquella reflexió avui, potser, en aquell debat... —bé, ahir, potser—, en el debat d'investidura, vostè ens sorprendia agradablement, no a Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Pujol, sinó al poble de Catalunya, augmentant l'autogovern d'aquest país. Això és el que jo li vaig demanar! Augmentar l'autogovern d'aquest país per, entre altres coses, resoldre el problema de l'avellana, de l'ametlla, de tots els fruits secs i de tot el sector de la pagesia. Hi tornaré després a la pagesia, però deixi'm dir una cosa; a veure, deixi'm-li dir d'entrada, ja que hi ha fet tant d'èmfasi —i jo també n'hi faig, perquè ens preocupa molt—: aquest, com tots els altres sectors de producció del país, tenim o no tenim competències, podem o no podem resoldre els problemes de la fruita seca i dels altres sectors de la pagesia?

Si no podem, vol dir que no tenim competències; vol dir que les hem d'aconseguir, o no? Què fem per aconseguir-les? Va! (*Remor de veus.*) Si no s'aconsegueixen en el marc espanyol hem de batallar a nivell europeu —i després parlaré—, com hem de batallar a nivell europeu? Ja sé que són competències que actualment té la Comunitat, senyor Pujol, però hem d'aconseguir nosaltres disposar dels mecanismes per poder defensar els nostres pagesos. Això és el que hem de poder fer. I si en tenim algunes i vostès no les executen vol dir que llavors el seu Govern té una manca de competència. I això també és el que li volia comentar molt clarament.

Miri, jo, aquestes reflexions generals que ha fet vostè sobre el país, sobre on volem acostar-nos, sobre si el sistema suís, el sistema alemany..., miri, també nosaltres —jo també li ho dic clarament— ja m'agradaria a mi, ja ens agradaria que el tracte futur que tingui Catalunya a nivell europeu fos, per exemple, el tracte que tenen avui els cantons o cada un dels cantons suïssos. Avancem cap a uns estats units d'Europa; queda clar que sí. I el que proposem nosaltres és que en aquesta etapa històrica, que ara podem augmentar el grau de poder polític econòmic del país, això no es faci. En aquesta etapa històrica, Catalunya pot agafar pes, pes financer, pes econòmic, pes polític per poder, en l'Europa del demà, dir quelcom: defensar l'avellana o l'ametlla, defensar el peix o defensar la indústria petita o mitjana, o defensar el comerç o defensar el que faci falta; tot allò que interessi els ciutadans de Catalunya. I això és —aquest i no un altre— el nostre concepte d'autogovern, el nostre concepte d'independència. Ja ho sabem, president, encara que no ho volgueu ni sentir tot sovint, ja ho sabem que en l'Europa del futur els conceptes d'«independència» i d'«estat» són dos conceptes diferents als conceptes d'«independència» o d'«estat» del segle XIX. Que en l'Europa del futur, les fronteres interiors entre els estats desapareixeran i que hi haurà una frontera bàsicament continental. I nosaltres ens apuntem a aquesta proposta de modernitat i creiem que Catalunya s'hauria de posar en aquesta proposta de modernitat.

Maastricht ja sé que ens ha deixat en una posició de no poder decidir moltes de les conseqüències per al nostre país en

aquesta cambra. D'això en sóc conscient, en som conscients tots, perquè és que pràcticament no podem decidir res sobre l'economia del nostre país. Podem fer microeconomia però, senyor Pujol, qui fa microeconomia sovint fa micropolítica després; és l'únic que podem fer, eh? Qui fa microeconomia farà micropolítica, i això és el que nosaltres no volem per a Catalunya.

A veure, en política econòmica pràcticament les competències del nostre Estatut són nul·les i per això demanem una reforma de l'Estatut. Per poder, nosaltres, decidir primer, que tots els recursos de Catalunya, a part de la quota que ens pertoca de solidaritat, com a tot país avançat, tots els diners de Catalunya es quedin a Catalunya i s'inverteixin a Catalunya. Això sap que ho podríem aconseguir reformant l'Estatut i negociant un conveni tributari propi, no anar a negociar amb les mans buides, com farà, fins al dia 30 de juny, a Madrid, on, com a molt, obtindrà un 15% —com a molt— de corresponsabilització fiscal del primer impost —això és veritat— de l'IRPF; però no més que això.

Si ara..., i això li ho vaig dir, senyor president, i permeti'm que ho tregui aquí perquè em va semblar que..., em sembla que és una reflexió que cal fer; això li ho vaig dir en aquella entrevista. Se'n recorda? Al començament. Li vaig dir: «Escolti'm, escolteu-me, almenys; us proposem que des d'ara fins al mes de juny, el Parlament de Catalunya faci, ni que sigui en el tema del finançament, proposi una reforma de l'Estatut i proposi negociar un conveni tributari propi amb Madrid, que ens possibiliti que tots els impostos de Catalunya puguin ser recaptats per Catalunya i els recursos de Catalunya puguin ser invertits a Catalunya. I, accepti o no accepti Madrid aquesta proposta» —us vaig dir— «com a mínim, aquesta és una base per a la negociació abans del dia 30 de juny, que ens permetrà un resultat final molt més superior al resultat final que obtindrem negociant com esteu negociant, el seu Govern, l'actual sistema de finançament.»

A Maastricht, efectivament, no podem nosaltres, en aquests moments, moltes de les qüestions que ens preocupen, però sí que em sembla que l'actuació del Govern de Catalunya ha d'entrar en sintonia —i això és el que us demanàvem— amb aquest Pla de convergència econòmica i en aquest futur que dissenya Maastricht. D'alguna manera o altra, president, ens hi hem d'oposar. Jo volia sentir, nosaltres volíem sentir, si us preocupava, com us preocupava, què pensàveu fer, què li pensàveu dir al senyor Solchaga, genèricament, per defensar el nostre paper dintre d'Europa.

Miri, jo, evidentment, quan hem parlat dels joves, he parlat del nostre col·lega diputat i de la sort que ell ha tingut, que no hem tingut d'altres; he acceptat —i ho he dit públicament— que una part o, bé, que s'havien fet passos positius en l'ensenyament i en la catalanització. Escolti, i si és veritat, ho hem de dir, i ja ho he dit. Ah!, però, el que no he dit però ara dic és que això que ha estat positiu en l'ensenyament primari, per exemple, avui ja no ho és tant en el secundari. I oi que vostè sap que a l'ensenyament secundari encara hi ha enormes llacunes? I oi que vostè sap que encara tenim, a hores d'ara, senyor Alavedra, oi que vostè sap que encara tenim, a hores d'ara, una gran incògnita per saber què passarà amb la reforma de tot l'ensenyament? Si hi haurà diners o no hi haurà diners..., i vostè sap que a l'ensenyament secundari encara falta, de forma reglada —i això proposem que ho facin ja: què esperen, president?—, l'ensenyament de forma reglada de la història de Catalunya en la

secundària! Continguts catalans és el que demanem per a l'ensenyament, no només, no només —que ja és molt important— que sigui en català.

I només faltaria —només faltaria— que sota el comandament de la Generalitat de Catalunya l'ensenyament del nostre país no hagués avançat i hagués anat millor que durant el franquisme! Només faltaria! Com que només faltaria que durant dotze anys de Govern vostè no hagués fet hospitals i carreteres i autopistes... Només faltaria, amb els pressupostos que ha tingut! No venim a dir pas que no ha fet res; venim a dir que hi ha moltes coses per fer que vostè no fa, o que el seu Govern no fa.

En el tema del medi ambient, nosaltres també hi hem ajudat; vostè sap que la nostra intervenció en la Llei de residus industrials, que va aprovar aquesta cambra, i en la seva filosofia hi vam tenir —i el conseller ho sap— un paper destacat. Ja que vostè es posa medalles, deixi posar-nos-en també nosaltres, no?

Campanyes d'educació ambiental. En fan falta més; si no, no anem enlloc. Torno a insistir en la competitivitat de les empreses, en la competitivitat mediambiental de les empreses. Torno a insistir que és molt important.

Una altra proposta: excedents vitivinícoles i agrícoles podrien convertir-se en biocarburants, com en països avançats; això és una altra proposta que haurien de tirar endavant. Torno a insistir en el Pla d'espais d'interès natural, que s'ha d'adoptar ja, i accelerar molt més la neteja dels rius i de lleres contaminades a tot el país.

I, finalment, el tema de la pagesia, finalment del que vostè ha dit; jo, si encara em quedava un moment, després parlaria d'una altra qüestió. Sobre el tema de la pagesia..., miri, senyor Pujol, sobre l'aprofitament de la televisió més val que no en parlem. Més val que no en parlem, perquè em penso que vostè també en podria sortir no gaire ben parat, sobre l'aprofitament de la televisió. Jo en cap moment he pretès aprofitar... Res més que m'ha sabut greu —i li ho dic així de sincerament— que quan he començat a citar els diferents sectors de producció agrícola hi hagi hagut, diguem-ne, des de l'ambient urbà que de vegades té aquest Parlament, de vegades, xoca o fa gràcia, fa riure el que per a molta gent és la seva vida quotidiana, quan es parla del boví, de l'oví, del cabrum, i quan es parla dels ous i de les gallines... Doncs sembla que en el Parlament de Catalunya no es pugui parlar, d'això. És clar que sí! Doncs, per això ho he fet. I per això, doncs, m'ha sabut greu i m'ha molestat els riures que hi ha hagut abans. I punt. Sense que això indiqués cap altra qüestió.

Miri, els problemes són europeus a la pagesia, ho sabem perfectament. El nostre eurodiputat Heribert Barrera, ex-president d'aquesta cambra, i l'eurodiputat del Partit Andalúsista, senyor Pujol i senyor Alavedra —jo tenia els meus problemes allà, vostès tenen els seus aquí, eh?—, doncs, aquests dos eurodiputats són els únics que van —en aquest cas, de l'Estat espanyol— oposar-se a la PAC. Van oposar-se a la PAC. L'Heribert Barrera i el senyor Diego de los Santos. El seu, ja hem vist què ha votat, en una altra ocasió. Doncs, miri, pregunti-li a veure què va votar en aquella ocasió, i llavors no s'exclami dels problemes dels pagesos a nivell europeu i que ens afecten inexorablement, als problemes dels catalans. Almenys nosaltres vam mantenir la nostra posició clara al Parlament europeu, votant contra aquesta mesura, aquest Pla, que entenem que atempta contra els interessos dels pagesos de Catalunya.

I, d'altra banda, també sobre el tema de pagesia... A veure, que els problemes són europeus... I llavors vostè sempre diu: «Problemes, europeus; els mèrits, catalans». Escolti'm, estic convençut, i això el conseller no li ho deu haver dit, estic convençut que l'altre dia, a Reus, quan van xiular i esbrincar el seu conseller d'Agricultura, no devien pas pensar que els problemes són només europeus i els mèrits només catalans. I era el Congrés de la Unió de Pagesos, a Reus, i tothom va veure el que hi va passar.

Celebro que es miri els nostres espots de televisió, i no em negarà que va ser un spot que estava força ben fet i que va cobrir àmpliament els seus objectius —més enllà, possiblement, d'alguns dels altres—, però deixi'm dir que no hi faci bromes, sobre això; em sembla que no se'n poden fer. En tot cas, les permeses, però tampoc més. Miri, en una Catalunya independent l'avellana no aniria més cara, segurament; el peix tindria també —el peix blau— dificultats, i altres sectors del país tindrien dificultats, però, tornant a l'avellana, en una Catalunya independent no em negarà que, almenys, hauríem tingut un ministre que sap el que és una avellana, a l'hora de negociar a Europa. Almenys hauríem pogut negociar nosaltres, encara que arribéssim quan la taula estava desaparant-se! No ens ho hauria fet un altre, i malament, deixant-nos el bunyol que ens ha deixat, no a nosaltres, sinó al conjunt de la pagesia, però també al conjunt del país, perquè els problemes dels pagesos ens els hem de sentir com a problemes de tots els nostres, i jo me'ls sento especialment molt meus, perquè sóc fill de pagesos, i perquè tinc un germà i un nebot, dos nebots, que hi treballen i que en pateixen, i que reben subvencions un any i mig més tard, o dos anys més tard, quan les han rebudes. I això no només la meua família, sinó, per desgràcia, la majoria dels pagesos de Catalunya. Molt sovint. Bé, perquè n'ha parlat vostè, de subvencions, jo no n'havia parlat. Però, ja que n'ha parlat, li ho dic.

Per resoldre els problemes dels pescadors o dels pagesos —com he dit al començament—, jo voldria només saber: si tenim competències, per què no s'exerceixen, i, si no les tenim, escolteu, reclamem les competències. I això és el paper que ha de fer el Parlament de Catalunya, i no un altre, i li demano —i aquesta és, en tot cas, la nostra posició— què faria Esquerra Republicana en una Catalunya independent —voldria dir quan governés Esquerra Republicana, ben segur, senyor president. Doncs, què faríem? Doncs, miri, d'entrada, assumir immediatament la plataforma de vuit punts que ha fet la Unió de Pagesos en aquest darrer Congrés de Reus. Ara. Tota. L'assumiríem tota i començaríem, si més no, i permetríem les eleccions lliures al camp, i tiraríem endavant les iniciatives a nivell de banc o de banc de terres que proposen, o negociaríem la reestructuració del sector de cooperatives agràries, que negociaríem l'impost de transmissions patrimonials... Proposaríem que es creés la mútua d'assegurances agràries... Tot això faríem en una Catalunya independent immediatament. Per tant, no em digui vostè que seria una quimera. Sàpiga, en tot cas, que aquesta seria la nostra posició política; vostè, legítimament, en té una altra.

Abans no havia tocat el tema, i com que vostè tampoc ho ha fet, però jo m'ho he deixat per a la segona part, en vull parlar un moment. Un altre dels temes que aquests dies han sotraguejat l'opinió pública de Catalunya —i no té res a veure, doncs, amb els temes que hem parlat fins ara— és el més gran esdeveniment que tindrem al nostre país enguany i en molts anys, i pot-

ser en dècades: els Jocs Olímpics. El més gran esdeveniment en què Catalunya i Barcelona, la seva capital, apareixeran davant de tot el món. I per això estem preocupats, perquè és la nostra capital i Catalunya la que apareixerà —o no apareixerà, com entenem que hauria d'aparèixer— davant del món. I per això vam fer, immediatament després de les eleccions, una proposta que, si més no, ha tingut el mèrit de tornar a posar sobre la taula un tema que no em negarà que quedava pendent.

No ha estat un foc d'encenalls tot el que s'ha dit, perquè tot el que s'ha dit, el que he dit jo, en nom del meu partit, el que heu dit vós en nom de la coalició que us dona suport, el que ha dit el COOB, el que ha dit el COI, el senyor Samaranch, que es posiciona, i feliçment, i jo ho celebro. A algú sembla que li sàpiga greu; jo celebro que el senyor Samaranch es posi a favor de Catalunya. Escolti'm, tothom té dret a canviar, de savis és rectificar. O no?

Doncs, bé, tot això han sigut posicionaments que van en la línia d'indicar que quelcom no rutlla en els Jocs Olímpics, que el paper de Catalunya, que la nostra bandera, la nostra llengua, el nostre himne, no queda clar que estaran legítimament, que estaran *normalment*, que estaran nacionalment correctes i ben col·locats. Jo celebro també que l'alcalde Maragall i el senyor Abad, en línia de principi general, hagin dit que estan d'acord amb una major catalanització. Ara, però, què ens falta? I això és el que proposarem en aquesta cambra, ja ho avanço: creació de la Comissió de Seguiment —immediatament— dels Jocs, que pugui marcar... Ja hi era, en la passada legislatura, però va decaure, i ara l'haurem de tornar a crear, en tot cas. Jo tinc la sensació que vostès hi estaran d'acord, perquè he llegit en algun lloc que també ho presentaven. Nosaltres també, eh? La comissió de seguiment dels Jocs per poder marcar —i llavors de seguida hi entrarem una proposta, senyor Escudé, de seguida hi entrarem una proposta—, per poder veure si podem arribar a un consens per marcar, el Parlament de Catalunya, els mínims nacionals per a la bandera, per a la llengua, per a l'himne, tant en les proves, diguem-ne, en la inauguració i desfilada, com en totes les proves que hi haurà en tots els Jocs, a la seu i les subseus olímpiques, com també en la cloenda. I després també entrarem en aquesta cambra una proposició no de llei, precisament, que indiqui la nostra proposta de mínims nacionals. I després sabrem la posició, espero, de tots els grups de la cambra, i tant de bo que en un tema com aquest poguéssim arribar a un acord.

Deixi'm dir una cosa: si tots els grups parlamentaris creuen, i el president o el candidat a president creu que aquest tema —i jo ho crec així— és un tema, aquest, com la llengua, en el qual hem d'intentar estar-hi tots d'acord, anar tots a l'una, si creuen això, nosaltres no presentarem aquesta Proposició no de llei, sinó que estem disposats, doncs, tots plegats, a consensuar una única iniciativa, però que arribi finalment al bon port que desitgem: que els Jocs Olímpics de Barcelona siguin tot un èxit, tot un èxit olímpic, tot un èxit per a l'olimpisme, siguin també, però, tot un èxit per a Barcelona i per a Catalunya.

I, per acabar, em permetran que faci dues últimes reflexions. Tots ens lamentem de l'abstenció, i han sortit diferents veus en aquest sentit; però no podem ignorar que hi ha polítiques que generen abstenció i polítiques que, d'alguna manera, seguen vots de l'abstenció i tornen la il·lusió i el protagonisme als ciutadans. Esquerra Republicana, amb una seva proposta clara —i això no ho ha negat ningú i, per tant, escolti'm, a cadascú el

que és seu—, Esquerra Republicana sí que no ha contribuït a l'abstenció, en aquestes eleccions. O sigui, el que és de Déu, de Déu, i del Cèsar, al Cèsar, sense cap voluntat ni de l'un ni de l'altre, senyor Subirà. Doncs, Esquerra Republicana, efectivament, no se li pot pas negar que ha fet un treball d'illusió i engrescar sectors de població i ha tret vot de l'abstenció; hem aconseguit que molts ciutadans que havien deixat de creure en les polítiques que han practicat vostès, s'illusionessin en un altre projecte —i això és bo per a Catalunya. I, per tant, nosaltres reclamem, si més no, la part que ens toca, de lluitar activament contra l'abstenció i, des d'aquesta força moral, els recomanem que en prenguin exemple.

I el poble de Catalunya —l'altra reflexió— ha votat amb claredat nacionalista, senyor Pujol, i nacionalista de distints colors i de distintes intensitats. Per això, senyor Pujol, fóra una estafa moral a l'electorat català, per la seva coalició, i vostè ben particularment, que neguessin a Esquerra Republicana el que entenem que pluralment i democràticament ens pertoca, que és el senador o un dels senadors dels sis senadors d'aquesta cambra. Hi ha tres precedents —perquè hi ha tres legislatures— que han anat tots en el mateix sentit, i no entenem per què ara se'ns ha de tractar d'aquesta manera, o per què ara s'ha de canviar en la forma d'elecció del senador.

Els sis senadors d'aquesta cambra —sempre s'ha dit— representen la pluralitat política i ideològica de la cambra, i a més a més hi ha tres precedents en tres legislatures seguides, que a l'hora de l'elecció s'atribuïa als majors restes. Doncs bé, entenem que, si vostès mateixos que van donar en el seu moment a altres grups amb nou i amb sis diputats allò que ara volen negar-nos amb onze, agrairíem que fos per part seva una reflexió, aquesta que faig davant tota la cambra, aquests propers dies fins al moment que hagin de decidir, tot agraïnt el suport que des del primer moment hem tingut del Grup d'Iniciativa per Catalunya, i que avui ha expressat el seu portaveu, el seu president, en aquesta cambra, el senyor Ribó.

Tornem, per acabar, a Macià. Tothom recorda Macià com aquell patriota audaç i valent, com aquell president respectat i estimat pels ciutadans, que a l'hora de la veritat va fer el gest que calia i va estar a l'alçada de la història. Ha pensat vostè, senyor Pujol, com el recordaran les generacions futures? Forà lamentable que per la seva actuació política l'haguessin de recordar no pas com el president que va retornar la Catalunya a la plenitud de la seva sobirania política, sinó com l'home que va limitar i impedir, o frenar l'accés de Catalunya a la seva independència dins del marc europeu. Res

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores diputades i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Colom. Té la paraula el molt honorable senyor candidat.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors, li vull ben assegurar que no tinc cap interès, ni crec que em correspongui, ni ho he de fer, això que vostè diu: «vostè es vol apropiat d'en Macià». No, home, no! Jo parlo de Macià perquè parlo de totes les persones que en aquest país han estat importants, que han fet feina positiva, no per apropiat-nos-en, sinó simplement perquè sí que volem ser continuadors de les coses bones que han fet de tota mena, de dretes, d'esquerres, creients, no creients.

Vostè sí que veig que en parla molt, d'en Macià. Jo només voldria que em sabés dir de quin Macià em parla, de tota manera...

El Sr. COLOM (*de l'escó estant*): D'en Macià Alavedra!

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: No. Del Macià de Prats de Molló o del Macià sobre el qual es van manifestar molts milers de catalans al crit de: «Macià, traïdor», perquè havia acceptat l'Estatut de Catalunya? Vostè precisi'm si em parla..., de quin em parla. Si em parla del que va acceptar l'Estatut i del que va dir a Companys que anés a fer de ministre de Marina, perquè s'havia d'estar present a la política espanyola, o del Macià de Prats de Molló.

De tota manera, jo li vull dir una cosa. Jo no em puc apropiat d'en Macià, i si ho pretengués tampoc ho podria fer —ni vostè tampoc, és clar—, però en tot cas, jo, personalment, em reconec en tota l'obra d'en Macià globalment, deixant de banda un punt o un altre concret que en la vida dels homes sempre hi ha moments d'actituds diverses. Jo m'hi reconec, m'hi reconec quant al que era aquest objectiu definit d'aquesta manera. La resta ja ens ho precisarà vostè.

Certament, en la línia d'aquest aprofundiment i d'aquest avançament en la reforma de l'Estat i en l'aixecament del sostre autonòmic, no solament competencial en el sentit més estricte de la paraula, sinó del sostre polític, hi figura això a què vostè abans ha fet referència, de veure com és tingut en compte el tema autonòmic —i concretament Catalunya— en el tracte en el tema europeu; és a dir, vostè ha dit: «Ja m'agradaria a mi que Catalunya tingués el tracte que tenen els *länder* quan es tracta dels temes europeus.» Té tota la raó, i òbviament aquest és un dels objectius que hem d'aconseguir, estem molt endarrerits en aquest sentit.

Segona cosa que li vull contestar..., no li'n contestaré gaires, però alguna sí, una: aquesta. Una altra: l'ensenyament secundari. És cert que així com en l'ensenyament primari s'ha avançat molt, quant a l'ús del català, que avui en dia és àmpliament majoritari en el primer ensenyament, en el que fins avui s'ha dit EGB, en l'ensenyament secundari, sobretot pel que fa a formació professional anem més endarrerits, i ara s'hi treballa i s'han pres unes mesures, ja l'any passat, i ara es comencen a aplicar, que ens ajudaran en aquest sentit. Però jo li vull dir una cosa, senyor Colom, nosaltres a vegades anem en aquests temes amb un punt de lentitud, que fàcilment poden ser criticats, però és que jo en aquest tema lingüístic, precisament perquè és bàsic i essencial, no em vull moure si no és amb prudència i sobretot amb molta seguretat que el que farem no ens tornarà a la boca; jo vull tenir la seguretat: primer, que no hi haurà segons quins recursos i, a més, que la cosa que fa que si hi ha un recurs no el guanyaran, els que ens el facin, perquè la transcendència que podria tenir que un dia una mesura d'aquest tipus fos objecte d'un recurs, i el perdéssim, seria molt greu. I això ho dic a tothom, i això ho dic a tothom: la majoria de les lleis saben el que seran i la Constitució serà el que serà, i l'Estatut serà el que serà, però si un dia resultés que, en nom d'aquesta astúcia, aquest Estatut, nosaltres, en comptes d'anar gradualment avançant en el sentit que el català sigui realment la llengua pròpia de Catalunya, en tots sentits, comencéssim a recular, nosaltres —i amb això no s'amenaça res ni ningú—, i si arriba la situació hauríem de replantejar-nos de dalt a baix la nostra posició.

I com que jo prefereixo sincerament el camí de la gradualitat i el camí que anem seguint, tot i que estigui insatisfet en molts

aspectes, doncs, per una banda dic això, que no és cap advertiment, simplement és dir aquest és d'aquests punts en què no podem cedir ni en nom de la Constitució; si fos així hauríem de demanar el canvi de la Constitució, i això és una cosa que dic i que, per altra banda, fa que actuem amb prou prudència i amb prou cautela, i, si cal, amb prou lentitud, perquè una passa endarrere en això és molt greu.

Per tant, jo li admeto el que diu: «Ho podria haver fet més de pressa.» Doncs, miri, aquest Decret que varem fer va fer possible ser més impositius, més constrictius amb el cos d'ensenyants, que no és tan fàcil canviar tot un cos d'ensenyants que tens dintre de casa i que, a més, per altra banda, no controles plenament com es fan els trasllats, no és tan fàcil, però vaig voler que això es fes amb la seguretat —i em sembla que ara la tenim— que aquest és un tema que no ens sortirà el tret per la culata.

Sobre el tema dels Jocs Olímpics, abans ja he contestat i no crec que hagi de dir gran cosa més, però, de tota manera, prenc nota d'un fet que a mi em sembla positiu quan diu vostè: «Home, parlem-ne tots plegats aquí en el Parlament», bé i també prenc nota del que ha estat finalment l'actitud del Comitè Olímpic de Barcelona: «És desitjable i és possible que hi hagi més presència de la simbologia catalana.»

Ja he dit abans que amb tot això s'havia fet una mica una tempesta en un vas d'aigua, que no venia gens justificada pel que havien dit ni en Vilaseca ni jo mateix, però, en fi, les coses han anat per aquí i ara està plantejat d'aquesta manera, i amb sensatesa, doncs, parlem-ne, com d'altra banda ofereix el mateix Comitè Olímpic de Barcelona; l'únic que demana —i hi té tot el dret— és que la cosa es porti, diguem-ne —això que deia abans—, amb sensatesa.

Perquè hi ha dues coses que hem de dir: primera, el que és molt important és que els Jocs surtin bé; segona, de fet —i serà molt bo si ara parlant-ne d'una manera molt pausada i pacífica es pot aconseguir més, i crec que sí que es pot aconseguir més—, però, de tota manera, hi ha una cosa que sí que s'ha de dir i és just dir-ho, i és que amb el que ja estem tots d'acord que s'ha de fer, i que ja s'està fent, és important des del punt de vista de la manifestació externa, internacional, de Catalunya; és a dir, que els panells electrònics siguin en quatre llengües, que la megafonia sigui en les quatre llengües —o sigui, les dues olímpiques i les dues que són oficials a Catalunya—, que els bitlletatges siguin en les quatre llengües; que els impressos ho siguin... Tot això i altres coses, tot això és important de cara al que volem, és a dir, que es trobi la manera que la gent sàpiga que això no es fa simplement en una ciutat que es diu Barcelona, situada a Espanya, tocant a França, sinó que es fa a la capital de Catalunya, i que el català s'utilitzi en els discursos d'obertura, d'inauguració, i que alguna cosa que fa referència a Catalunya sigui abundantment present en els actes d'inauguració.

Tot això ja és molt important, i ho hem de valorar com un fet positiu. Una altra cosa és que probablement —i sense necessitat que ningú es posi nerviós, ni per una banda ni per l'altra, però normalment es pot parlar—, com totes les coses es pot parlar i aconseguir alguna cosa més sense que això trenqui ni cap acord ni tampoc el que en podríem dir que és la manera habitual de fer del Comitè Olímpic Internacional.

I l'última cosa que li vull contestar és aquest tema, el moment de la pàgina per fer una reflexió que jo els demano que

faci vostè i tothom. En primer lloc, jo no he fet broma, els he dit que era una bajanada, la qual cosa no és fer broma. I he dit una cosa més greu, i com que a més vostè m'ha dit que..., m'ha semblat entendre que se'n desmarcava una mica, doncs, per això ho he dit amb tanta tranquil·litat: una bajanada, i una cosa molt més greu, que és un engany.

I ara vull dir una cosa: aquest problema del camp català és dels més seriosos que tenim i dels més greus i, per tant, poca broma en aquest terreny. És a dir, no podem enganyar la gent, i no els podem excitar fent-los creure que amb això ho resol-drem, amb allò ho resoldrem..., no podem. I ara no em dirigeixo a vostè, senyor Colom, em dirigeixo a tothom..., de passada a vostè també, perquè veig que segueix dient que les solucions són fàcils, no? No ho són, de fàcils, i això s'ha de dir; és una exigència d'honestedat que tenim, de dir que el tema del camp a Catalunya i a tot Europa, però, en fi, a Catalunya, concretament, és una problema molt seriós. Que d'això ens en podem sortir? Sí, sí —i nosaltres ho creiem—, i per això torno a dir fem l'Algerri-Balaguer. Quin sentit té fer l'Algerri-Balaguer? Perquè facin més préssecs, si després resulta que nosaltres penséssim que aquests préssecs no es podran vendre? Quin sentit tindria, doncs, fer la política que hem estat fent de sanejament del bestiar, si penséssim que la carn de porc nostra no es podrà vendre?

Sí que ho creiem, però a través d'un esforç..., d'un esforç que també, per part nostra, per part dels polítics també, i dels dirigents pagesos ha de ser d'una certa autodisciplina, perquè aquest és un món —no el món pagès—, el món que s'enfronta amb problemes de fons de difícil solució, que passa com quan un està sotmès molt de temps al fred, no?, que al final el fred se't fica dintre, ja gairebé no en fa, de fred, però el fred s'ha ficat dintre. I aquí, aleshores, el que es pot ficar en qualsevol sector nostre, del camp, de la ciutat, industrial o agrari, que estigui enfrontat a situacions tan difícils és que si és tant aquest fred que vol dir una mena de profunda frustració interior, que després esbotza per alguna banda o altra, estàs una pila d'anys que no es nota, però un bon dia esbotza, i esbotza negativament, i, en tot cas, mentre no esbotza també té un efecte negatiu, perquè en realitat crea una mena —diguem-ne— de retirar-se de la gent i, evidentment, de no prendre iniciatives que puguin salvar el seu sector, la seva zona, la seva comarca, perquè està enderiat en una mena d'objectiu, que en certs aspectes pot ser frustrant, i que no li permet prendre altra tipus d'iniciatives ni veure les coses d'una altra manera.

Aquella exigència de dir les coses tal com són, i posar-hi tot l'esforç, i diners, i el que es vulgui, i molt d'afecte, l'hem de fer, però al mateix temps acompanyat d'aquesta explicació clara de quina és la situació en què ens trobem.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Té cinc minuts, el senyor Colom.

El Sr. COLOM: Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, ja sé que és tard, seré molt estricte i, si puc, no me'ls gastaré, els cinc minuts.

Senyor Pujol, de Macià, tots els Macià; tots els que hi ha hagut són indestriables l'un de l'altre. És indestriable l'home que va voltar pel món defensant Catalunya; és indestriable l'home que va fer Prats de Molló —que el reivindico—; com reivindico l'home que va proclamar la República; com reivindico perquè no podia fer res més i va dir que era el dia més trist de la seva

vida, però va dir que era el dia més trist de la seva vida —cosa que no us ho he escoltat mai a vós— en acceptar l'Estatut. També reivindicava l'home que en aquells moments va estar al servei de les llibertats, de la democràcia i de la República i va acceptar l'Estatut.

Hi ha presidents, en tot cas, que l'únic que han fet ha estat acceptar l'Estatut. Ell si més no va ser a Prats de Molló, amb tot el que això representa, i va proclamar la República. I aquest és el Macià que en aquests moments jo recordo i m'hi reconec, i trobo bé que us hi reconegueu President, trobo bé que us hi reconegueu, però actueu. I si no actueu en aquest sentit, aleshores, no en parleu massa més del president Macià.

Sobre la pagesia només que no hi tomem. A veure, sí, jo no he dit que fos fàcil resoldre els problemes de la pagesia, senyor Pujol. No m'ho posi en boca meua, que no ho he dit, perquè sé que són difícils de resoldre i el marc europeu és el marc que ens constrenyeix fort a intentar trobar una solució.

Les solucions no són fàcils, però jo no veig que vostès n'hi aportin, de solucions per als pagesos. No ho veig, i per això els ho dic. Acceptin les reivindicacions de la Unió de Pagesos i començarem a veure si n'hi aporten o no n'hi aporten. I digui'm públicament què faran en tots aquests terrenys. Ja ho sé que són uns dels temes més seriosos, i amb aquesta reflexió final feta amb el sentit que l'ha fet ho he vist que per a vostè també és un tema seriós, però actui. No n'hi ha prou amb dir que és seriós i que se n'ocupen: actui, com ho exigeixen les organitzacions pageses i tots els pagesos de Catalunya i li demanem des d'Esquerra Republicana. I en aquelles actuacions que vagin en aquest sentit l'ajudarem i impulsarem l'acció de govern. Ara, si no ho fan, si continuen amb aquesta política de carregar el mort sobre uns altres i d'escapolir-se, llavors nosaltres actuarem també al costat d'aquestes organitzacions pageses, a tot el ritme que puguem a nivell parlamentari, a nivell municipal, a nivell popular.

I per acabar el tema dels Jocs, li agraeixo sincerament, de debó, li agraeixo sincerament que prengui nota —i que prenguem nota tots— d'aquest tema aquí al Parlament. Li agraeixo sincerament, doncs, la veu com a candidat a la presidència i segur president de Catalunya en els propers quatre anys que ara, a quatre mesos dels Jocs, doncs, prengui nota que parlarem en consens en aquesta cambra de com aconseguir que la llengua, però també la bandera i també l'himne a la desfilada, el lloc que ocuparà Catalunya a la desfilada i si portarà bandera pròpia o no portarà bandera pròpia, i si el nom de Catalunya hi figurarà o no hi figurarà, i si els noms dels països que participen als Jocs serà també en català o no serà en català. Dependrà tot això d'aquestes qüestions que hauríem de saber. No n'hi ha prou amb les marcadors electrònics. Ja hem sembla bé, però hi ha moltes més qüestions que cal precisar.

És molt important —diu— que els Jocs surtin bé. Per a Esquerra Republicana de Catalunya li garanteixo que és molt important que els Jocs surtin bé, que siguin un gran èxit per al moviment olímpic, un gran èxit per a Barcelona i un gran èxit per a Catalunya. La llengua hi és present, però Catalunya, amb els seus símbols, també hi ha de ser present.

I aquest compromís, penso que per part meua, si més no clou —o cloc amb satisfacció— aquesta intervenció, justament en la línia del que Rovira i Virgili va dir en una ocasió en un article que es titulava *La força de Catalunya* i que l'he triat per a clou-

re aquesta intervenció: «De Catalunya...» —va dir Rovira i Virgili— «De Catalunya forta només n'hi pot haver una: la Catalunya catalana, la Catalunya nacional, la Catalunya que no abdica ni es disfressa, que no s'humilia ni es deixa humiliar.» Fou Rovira i Virgili i és amb aquestes paraules que cloc aquesta intervenció en aquest debat d'investidura.

Gràcies, senyor president, senyores i senyor diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colom. Fins a dos quarts de sis d'aquesta tarda se suspèn la sessió.

(Són dos quarts de quatre de la tarda i cinc minuts.)

La sessió es reprèn a dos quarts de sis de la tarda i deu minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i el lletrat Sr. Sol.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat de tots els consellers en funcions.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

(Pausa.) Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Raimon Obiols.

El Sr. OBIOLS: Molt honorable senyor president, senyores diputades i senyors diputats, pujo a aquesta tribuna amb una certa sensació de perplexitat després d'haver escoltat molt atentament els debats que han tingut lloc aquest matí i, naturalment, també després d'haver escoltat amb molta atenció la intervenció del candidat en aquest debat d'investidura. Perplexitat que deriva d'una certa sensació que hi ha una manca de sintonia entre les coses que han estat abordades i discutides, moltes d'ells, per descomptat, summament interessants, i el que és, almenys en la nostra percepció, la situació actual de Catalunya, el moment actual que està vivint el nostre país.

Perquè, en efecte, si mirem el que han estat aquestes darreres eleccions, ja no el resultat, sinó les característiques d'aquest procés electoral, i escoltem després el discurs del candidat i bona part dels temes que han estat discutits avui aquí, constatem fins a quin punt allò que per a nosaltres és un dels problemes bàsics de la nostra societat des d'una perspectiva de les llibertats dels ciutadans i ciutadanes d'aquest país, des del punt de vista de la convivència en aquest país, des del punt de vista de la plena realització nacional del nostre poble, com és el fet inqüestionable que Catalunya ha batut en aquestes eleccions el rècord de l'Europa occidental en matèria d'abstenció, ha ocupat una part quantitativament molt poc important tant de la intervenció del candidat com del debat posterior. S'hi ha fet, ben entès, referència, s'ha parlat de l'abstenció, però, primer, se n'ha parlat poc; segon, des de la nostra percepció se n'ha parlat des d'una perspectiva que no agafa en tota la seva globalitat, en tota la seva gravetat el problema de l'abstenció.

Perquè què és el que ha passat a Catalunya en els comicis del passat 15 de març? Allò que ha passat es pot descriure molt gràficament de la següent manera: dient, en primer lloc, que van anar a votar un milió i mig de catalans i catalanes i que van deixar d'anar a votar pràcticament una quantitat idèntica, exactament un milió dos-cents mil homes i dones de la nostra terra, de Catalunya. De tal manera que això es podria expressar també gràficament dient que si aquest hemicicle representés exactament el que han estat els resultats, no de la participació electoral, sinó de l'actitud del cos electoral de Catalunya en

aquestes eleccions, la meitat d'aquesta cambra estaria buida en aquests moments; gairebé la meitat dels escons d'aquest hemicycle serien escons sense ocupar. I des d'una perspectiva dels demòcrates i des d'una perspectiva dels nacionalistes, aquest fet, des del meu punt de vista també —per això el col·loco clarament i rotundament al damunt d'aquesta tribuna en l'inici de la meua intervenció—, aquest és el problema essencial del nostre país.

S'enganyaria aquell que interpretés les meves paraules en el sentit de dir: «El líder del Partit dels Socialistes es creu perjudicat electoralment en les darreres eleccions pel fenomen de l'abstenció.» Deixem, en aquest moment, de costat aquesta percepció; deixem de banda, en aquest moment, en aquesta reflexió, el fet de a quines forces polítiques perjudica l'abstenció. Fixem-nos en el que significa aquest fet incontrovertible, no una opinió, un fet concret, el fet que en el nostre país, on desenvolupem d'una manera constant i permanent una discussió sobre el grau major o menor d'autogovern, sobre la plenitud o no plenitud de la nostra identitat nacional, en aquest país que estimem els uns i els altres des dels nostres propis postulats, des de les nostres pròpies idees, en aquest país la meitat —hi insisteixo—, la meitat de la població en edat d'anar a votar, la meitat del cens electoral no s'ha sentit motivada per anar a les urnes en aquestes darreres eleccions.

Per a nosaltres aquest no és simplement un problema d'abstenció, és un problema més greu i més profund, és un problema de bloqueig, de deturada d'un procés que es va desenvolupar en els anys de la dictadura, en el combat contra la dictadura, que va tenir un moment àlgid de brillantor, d'eclosió en la transició democràtica i en els primers anys d'entusiasme de la recuperació de les llibertats democràtiques i del restabliment o del retorn de la Generalitat i del nostre president exiliat, i que després ha quedat deturat, i ha quedat deturat a un nivell dramàtic, que es reflecteix en aquesta simple constatació, en aquest fet escruixidor que la meitat del poble de Catalunya en edat d'anar a votar no ha participat en aquestes eleccions.

I en aquell procés de reconquesta de les nostres llibertats polítiques i nacionals, en aquell procés de transició democràtica, on vam col·locar en el frontispici de la nostra reivindicació, de les nostres exigències, no sols el restabliment de les llibertats polítiques, socials, de les llibertats sindicals, sinó el retorn de l'autogovern, el retorn de la institució nacional, el retorn del president exiliat, en aquell procés es va produir quelcom que ha quedat aturat, quelcom que era essencial, des d'una perspectiva democràtica i des d'una perspectiva nacionalista, que era el procés de fusió, de socialització política, democràtica i nacional del poble de Catalunya.

I ara els comentaré l'altra cara de la moneda, i, des del meu punt de vista, entre una cara i l'altra d'aquesta moneda hi ha una íntima relació, perquè el Govern de Convergència, que ens demana avui la seva continuïtat en el sentit més literal de l'expressió, ha batut també, durant aquests darrers anys, un rècord a l'Europa occidental. I aquest rècord ha estat el rècord de la propaganda institucional, i ha estat el rècord de la confusió deliberada entre allò polític i allò públic, entre el partit i la institució, la instrumentalització a través de la propaganda i de l'ús de tot el dispositiu polític administratiu de la Generalitat de Catalunya d'uns objectius que eren uns objectius ideològics, socials i polítics de partit. De tal manera que probablement podem trobar

una clau explicativa al fenomen d'aquesta..., ja no extensió, sinó automarginació o discriminació passiva de la meitat de la població de la nostra nació en el fet que en la percepció global, en el simbòlic col·lectiu, en l'imaginari del conjunt de la societat, la Generalitat s'identifica avui no com la institució democràtica i nacional de tots els ciutadans i ciutadanes d'aquesta terra, sinó amb una determinada ideologia, amb una determinada força política, amb uns determinats homes.

No vull, a l'hora de fer aquesta valoració, que és la nostra valoració, esmunyir-me de la responsabilitat que com a força política important a Catalunya ens pertoca. Tots som responsables d'aquest procés, per acció o per omissió. A l'hora d'evocar la nostra responsabilitat, de tota manera, deixin-me dir-los, senyores i senyors de la majoria i senyor candidat, que nosaltres, d'una manera conscient, d'una manera deliberada, d'una manera que ha tractat d'assumir totes aquelles responsabilitats que per a nosaltres eren responsabilitats essencials en el terreny de la democràcia i en el terreny de la nostra identitat nacional; nosaltres hem evitat generar una situació de tensió o de conflicte polític o social a Catalunya, que probablement d'una manera indirecta ha generat també un escreix d'estímul a l'abstencionisme.

Per dir-ho d'una manera més simple i més entenedora: nosaltres hauríem pogut escalfar molt més el clima polític, el tensionament entre les forces polítiques de Catalunya i, essencialment, entre les dues forces polítiques fonamentals, de tal manera que probablement n'hauríem extret un determinat benefici electoral. Hauríem pogut fer això. No ho hem volgut fer, i no ho hem volgut fer perquè nosaltres hem col·locat sempre com un dels elements essencials —i en això hem coincidit, en bona part de les discussions d'aquesta cambra— la convivència en el nostre país com el valor més alt. Perquè nosaltres sabem fins a quin punt el nostre país és hereu d'una història tràgica, que no es remunta simplement al 1714, sinó que es remunta a fa ben poques dècades, i que la pau, la convivència, el respecte entre els uns i els altres era un objectiu absolutament essencial a mantenir i a preservar al llarg de la transició democràtica, en la superació dels traumes del passat i en el procés de construcció de la democràcia renovada i de l'autogovern recuperat sobre la base d'un procés de socialització cultural, lingüística i política en el si de la població catalana, i en particular en relació amb el tema bàsic del nostre present i del nostre esdevenidor, que és el tema de la fusió nacional, el tema d'una plena identitat nacional de tots i de cada un dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

D'una manera deliberada, d'una manera clara, rotunda, nosaltres hem tirat endavant una política d'oposició que ha estat molt continguda, que ha estat molt moderada en els seus plantejaments, que no ha contribuït en el més mínim —i si hi ha contribuït no ha estat per la nostra voluntat— a escalfar l'ambient polític i social a Catalunya durant tots aquests anys.

Però això no treu que en la nostra percepció la responsabilitat bàsica, la responsabilitat essencial d'aquest fenomen enormement preocupant des d'una perspectiva democràtica, des d'una perspectiva nacional, correspon a la força política i als homes que han estat al Govern de la Generalitat durant una dotzena d'anys. Durant aquests dotze anys s'ha arribat a una situació..., després la comentaré en altres aspectes, en l'aspecte econòmic i social, però que en l'aspecte polític, en l'aspecte de

la socialització cultural, en l'aspecte de la unitat del país, en l'aspecte de la identificació amb el país ha comportat com a resultat aquesta situació concreta que els he comentat a l'inici de la meua intervenció, al fet incontrovertible que la meitat del poble de Catalunya no ha vingut a votar a les eleccions per a aquest Parlament de Catalunya el passat dia 15 de març.

Jo relaciono molt estretament això amb el procés que s'ha viscut a Catalunya durant aquesta darrera dècada sobre la base de l'establiment d'un procés d'identificació simbòlica i pràctica entre partit i institució, entre partit, Convergència Democràtica de Catalunya, i institució nacional, Generalitat de Catalunya; crec que aquí hi ha el nus de la qüestió o, almenys, un dels elements essencials. Fins que no puguem trencar aquest nus —i aquest nus no podrà ser dissolt si no hi ha un canvi en la majoria actual, i només podrà ser aleshores resolt sobre la base de la substitució d'aquesta majoria per una nova majoria—, fins que no s'arribi a la percepció per part del conjunt de l'opinió pública de Catalunya que a Catalunya tots formem part de la Generalitat, tots estem integrats en un sistema d'autogovern democràtic on l'element de l'alternança es verifica en una situació de simetria, d'equilibri entre els uns i els altres, fins que no tornem a reconciliar en la unitat i en el pluralisme el catalanisme polític d'aquest país, fins que no superem definitivament la línia de separació maniquea que ha estat artificiosament traçada en l'àmbit plural del catalanisme polític a Catalunya, fins que no creem una nova situació des d'aquest punt de vista, les coses en aquest terreny aniran malament.

Jo faig una descripció de la situació catalana, que és una descripció que tracto de fer d'una manera objectiva. No sóc catastrofista; alerto perquè crec que és la meua responsabilitat sobre una situació concreta que es manifesta en aquest fet, aquest fet que és un fet d'una gran, d'una enorme gravetat, que és un fet que comporta a la vegada riscos i perills de cara al futur. Però, per descomptat, hi ha també una visió de la situació a Catalunya, que és una situació en el terreny econòmic, i àdhuc en el terreny social, més positiva.

L'economia catalana ha crescut, ha crescut d'una manera molt notable durant el quinquenni 1986-1990-91, a raó del cinc i mig per cent anual acumulatiu del producte interior brut; potser un dels períodes més brillants de creixement de l'economia catalana en les darreres dècades es troba avui davant d'un nou repte, el repte del 93, com en altres moments, com el 86. Pot mantenir i reforçar les seves posicions? Corre també el risc d'una marginalització lenta i progressiva. Catalunya pot mantenir i reforçar les seves posicions davant la cita europea o pot fallar davant la cita europea? També aquí hi ha un element de reflexió en relació amb el que ha de ser el capteniment d'un govern de la Generalitat de Catalunya.

En un món econòmicament interrelacionat d'una manera creixent, aquesta cita europea a nosaltres ens pot reeixir o ens pot fallar en funció de diverses variables, algunes controlables per nosaltres, altres no. Una variable essencial —essencial— és el que els catalans fem, el que faci Catalunya, el que faci l'economia catalana, la societat catalana. Una altra variable, per descomptat, és la reeixida d'un programa per fer confluïr el conjunt de l'economia de l'Estat dins de la Comunitat Europea, en compliment dels acords de la cimera de Maastricht, en el terreny de la desinflació del sistema, del reequilibri de la hisenda pública. I, per tant, som partidaris d'algunes de les coses que

s'han dit en aquest debat: d'un seguiment crític; no tenim per què fer un seguiment estrictament passiu d'un procés de participació en aquesta política per assolir els objectius d'una reducció de la inflació, d'una reducció del dèficit públic i dels tipus d'interès, així com de totes aquelles mesures necessàries per millorar la competitivitat. Ah!, però hi ha també un factor essencial, i aquest factor essencial és el que faci o deixi de fer, o com ho faci el Govern de la Generalitat durant els propers quatre anys.

Nosaltres creiem que a Catalunya seria necessari un govern de relançament, un govern que pel seu programa, pels seus mètodes de gestió, pel rigor de la seva actuació tingués al davant una brillant reeixida en l'aplicació d'un programa que és bastant clar en relació amb el que cal fer. Un programa que ha de tenir un doble efecte: contribuir amb tota la força que sigui capaç a mantenir un bon ritme d'inversions, de rendibilitat de la nostra economia, de competitivitat del nostre sistema econòmic, de creixent ocupació sobre la base del que són les palanques essencials d'una política d'aquest tipus: modernització de les infraestructures del país, formació de les noves generacions del país, política adequada en l'àmbit territorial i en l'àmbit del medi ambient; i un segon objectiu, que no és un objectiu de més a més, que no és un objectiu que penalitzi el primer, sinó que és també una garantia, un incentiu, un requisit per al desenvolupament i per a la prosperitat econòmica, que és una acció amantent, eficaç, competitiva, per part del Govern de la Generalitat, per part del seu sistema polític organitzatiu, de modernització dels equipaments i dels serveis públics per augmentar la qualitat social, el benestar del nostre país, per reduir les desigualtats socials, per eradicar els desequilibris territorials en el nostre país; un programa per construir en una atmosfera de confiança, en una atmosfera de dinamisme.

I una de les crítiques més dures que nosaltres hem fet i farem —en la mesura que hi ha una continuïtat literal— al Govern de Convergència i Unió és que, malgrat promeses, aquest Govern ha anat destinant un percentatge decreixent a les inversions i als serveis en aquesta línia de modernització de les estructures civils i productives del país i, en canvi, aquest Govern ha anat engrèixant la despesa corrent, amb un increment, per exemple, del 50% del capítol 1 dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya en el darrer quadrienni; d'un pressupost ja molt elevat, un pressupost d'1 bilió 400.000 milions de pessetes, se n'extreu poca productivitat. Caldria, des del nostre punt de vista, l'establiment de mecanismes de previsió, de control, de verificació per a un programa de reducció del pes relatiu de la despesa corrent de la Generalitat, i no tenim cap mena de confiança que un govern continuista pugui fer aquesta tasca, que és una tasca essencial des del punt de vista de les perspectives econòmiques de Catalunya en els propers temps.

Davant de l'etapa d'integració comunitària i de la nova situació que es donarà a tota l'Europa comunitària a partir de 1993, el Govern de la Generalitat de Catalunya hauria de tenir la responsabilitat de proposar a tota la societat catalana, mitjançant el diàleg amb tots els partits parlamentaris, amb totes les forces econòmiques i socials, quin és el paper que Catalunya vol jugar al final del segle XX i a l'entrada del segle XXI, en el context d'una Europa immersa en un procés de canvis profunds i en un món en constant evolució.

L'objectiu és el de la millora, el del desenvolupament del nostre sistema productiu en termes de competitivitat i de quali-

tat global. En el mercat europeu és necessària la participació activa, en aquest sentit, de tots els sectors de la vida del país, del món empresarial, dels directius de les empreses, dels sindicats, del conjunt de la força de treball del país, però cal també una plena i total disponibilitat del Govern de la Generalitat i del seu esquema polític administratiu per fer aquest esforç de competitivitat i de qualitat global. Difícilment té credibilitat una prèdica sobre la competitivitat o sobre la qualitat global si no es predica amb l'exemple; difícilment és possible incentivar, dinamitzar sectors en aquesta línia de mobilització que escoltàvem en la intervenció d'ahir si no es predica amb l'exemple d'un augment substancial de la competitivitat político-administrativa del nostre autogovern.

Les bases, les cartes a jugar són clares: Catalunya està situada en un punt estratègic en l'arc llatí o mediterrani que li pot fer possible jugar un paper de primer ordre, però el repte és un repte molt difícil. Tots sabem fins a quin punt es pot produir, i es pot produir d'una manera tumultuosa, ràpida, un desplaçament del centre de gravetat europeu, del centre de gravetat comunitari cap a l'est i cap al nord, i tots sabem, per tant, fins a quin punt aquesta cita amb Europa és una cita contrarellotge, fins a quin punt Catalunya ha de saber aprofitar al màxim les seves potencialitats i fer-ho ràpidament, i fins a quin punt hi ha, per tant, una necessitat imperiosa de nou dinamisme i d'eficàcia en el nostre autogovern.

Nosaltres som partidaris, en aquest sentit, de tirar endavant una política, per part del Govern de la Generalitat, que assumeixi un compromís de seguiment crític i de participació en els grans objectius de la política econòmica de l'Estat —pel que fa referència al pla de convergència cap a la Comunitat Europea—, en el compliment d'aquests objectius de reducció de la inflació, de reducció del dèficit públic i dels tipus d'interès, de totes les mesures que siguin necessàries per millorar la competitivitat del nostre sistema econòmic. Som favorables, per tant, i impulsarem des de l'oposició la creació de mecanismes que permetin controlar i verificar un programa precís i concret de reducció del pes relatiu de la despesa corrent del sector públic de Catalunya, i en particular de la Generalitat.

Som partidaris d'una política de govern que tingui com a prioritat un compromís de modernització enèrgica de xarxes i infraestructures de transports i comunicacions a Catalunya, a través d'una actuació conjunta i decidida en projectes com l'ample de via europeu, el tren d'alta velocitat, la potenciació del port de Barcelona, de l'aeroport de Barcelona, la creació d'una gran central de mercaderies... Crear, en definitiva, les condicions òptimes perquè Catalunya i la seva capital, Barcelona, esdevinguin un gran centre logístic del sud d'Europa.

Som partidaris, també, del desenvolupament d'una política industrial adreçada, essencialment, a donar suport des de l'Administració de la Generalitat i del seu govern al món de l'empresa, afavorint l'adaptació als processos d'innovació tecnològica i posant un èmfasi especial en el suport a la petita i mitjana empresa del país.

Som partidaris de la decisió i la implementació de grans prioritats econòmiques i socials, com la realització d'un programa d'habitatge i de totes aquelles mesures que preveuen el desenvolupament d'inversions socials en la lluita contra les desigualtats socials i territorials que encara hi ha a Catalunya.

Som partidaris, també, d'un esforç sostingut, d'una veritable

catarsi en el sistema educatiu del nostre país, en particular pel que fa referència, molt especialment, a la formació professional i ocupacional, a l'alta especialització i a la formació permanent, per tal que quan es parli de flexibilitat en el sistema econòmic i productiu a Catalunya es tendeixi cada vegada menys a pensar en termes de flexibilitat salarial o de flexibilitat contractual i es parli com s'ha de parlar, en termes de flexibilitat de la implementació entre oferta i demanda, en el món del treball a Catalunya, per acabar amb aquesta situació —bastant escandalosa—, que significa que havent reduït l'atur a Catalunya, però existint encara un percentatge molt elevat —en termes comunitaris— d'atur i d'atur juvenil a Catalunya, cada any, en funció de la conjuntura econòmica, hi hagi unes quantes desenes de milers d'ofertes de llocs de treball, que han arribat en algun moment del quinquenni 1986-1991 a ser gairebé un centenar de milers d'ofertes de llocs de treball, que no es poden cobrir perquè no es troba gent capacitada per cobrir aquests llocs de treball en el terreny de l'especialització o de la professionalitat.

Som partidaris —per descomptat—, també, que a Catalunya des del Govern de la Generalitat es tiri endavant una política encaminada a assolir que el nostre país disposi d'un sistema financer modern, d'acord amb el pes específic que tenen Catalunya i la seva àrea d'influència i d'acord amb els objectius que ens hem de fixar econòmicament com a país. Barcelona pot esdevenir en aquest sentit un centre financer regional europeu amb un fort atractiu, i creiem que hauria d'estimular-se la col·laboració entre totes les institucions i tots els sectors per tal d'aconseguir avançar en aquesta direcció.

I, finalment, cal fer referència a la necessària relació entre esforç públic i esforç privat, parant atenció a tots aquells objectius que permetin concretar marcs de col·laboració entre sector públic i sector privat al servei d'aquest augment de la competitivitat i de la qualitat global del sistema econòmic de Catalunya.

Crec que els socialistes catalans, en l'exercici de les nostres responsabilitats de govern en el món municipal, i especialment a l'ajuntament de Barcelona, hem donat bones mostres no de discurs, sinó de realitzacions concretes en aquest terreny de la confluència d'esforços i d'iniciatives al voltant d'una col·laboració estreta entorn de determinats objectius entre sector públic i sector privat. Em refereixo a diverses iniciatives, però molt en particular a una que d'una manera recurrent ha planat en el debat d'aquest hemicicle, que ha estat la iniciativa dels Jocs Olímpics de Barcelona, i els socialistes catalans estem interessats a dir algunes coses amb relació a la propera celebració dels Jocs Olímpics de Catalunya.

Primer, per dir que són uns jocs olímpics catalans. Segon, per dir que el català hi és llengua oficial. Tercer, per dir que els Jocs són un patrimoni de la ciutat —cap i casal de Catalunya—, de Catalunya i del conjunt de l'Estat, en la mesura que és amb l'esforç dels catalans, dels barcelonins i del conjunt de l'Estat que ha estat possible la celebració dels Jocs i tot el conjunt d'iniciatives d'inversions que s'han generat al voltant dels Jocs. Quart, que ens hem d'estimar aquests Jocs i que no podem jugar políticament amb aquests Jocs. Em sembla recordar que algú va dir en aquesta mateixa sala que qui parlés dels Jocs per fer-ne bandera política o partidista prendria mal. Cinquè, que aquests Jocs promocionen internacionalment Catalunya i Barcelona. Sisè, que donen a conèixer la nostra història i la nostra

cultura al món. Setè, que aquests Jocs no són simplement uns Jocs per a Barcelona, sinó que s'han estès al conjunt del territori català, a través de les subseus. Vuitè, que volem que surtin bé i que esperem que tothom vulgui que surtin bé, perquè la imatge que el món s'endugui dels catalans i de Catalunya sigui la millor imatge de concòrdia, de tolerància i de dignitat civil. Novè, perquè aquests Jocs faran que l'esperit català es projecti internacionalment i que les obres que han fet possible els Jocs Olímpics es quedin a Catalunya, pel bé de Catalunya. I, desè, perquè aquests Jocs s'han de projectar a Catalunya com un país civilitzat, culte, plural i capaç.

I a partir d'aquí es pot parlar de tot el que es vulgui, però aquests són els temes essencials, i aquests són per a nosaltres un motiu d'orgull, i crec que ho han de ser per a tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya.

Se'ns va presentar un panorama, que algú ha qualificat de paradisiac o d'idíl·lic, o de hollywoodià, de la situació econòmica i social de Catalunya, i jo he dit que l'evolució de les coses de l'economia a Catalunya anaven bé, però que calia fer una sèrie de coses i calia fer-les bé, perquè es continués en la bona direcció en els propers anys. Però el panorama econòmic i social és un panorama amb clars-obscurs: hi ha encara moltes desigualtats socials en el nostre país, encara hi ha molta pobresa en el nostre país, encara hi ha molts barris de marginalitat en el nostre país, encara hi ha situacions de desequilibri profund en el territori del nostre país. I el més greu no és simplement això, el més greu és que aquests desequilibris no han tendit a reduir-se en aquesta darrera dècada, que pel que fa a la renda, el producte de cada una d'aquestes comarques, entre la Catalunya més dinàmica, més pròspera, i la Catalunya més endarrerida s'ha anat generant un fossar que en comptes de reduir-se ha crescut.

Tots els paràmetres, totes les dades, totes les informacions —no les opinions, no les observacions—, les dades concretes mostren clarament fins a quin punt aquest fenomen es produeix. I avui hem tingut a la porta del Parlament una manifestació, però no ens enganyem: el que hi ha al darrere de manifestacions d'aquestes característiques no és simplement una actitud de protesta o de desesperació amb relació a determinats aspectes de la política agrària, hi ha quelcom més profund i més punyent; hi ha la sensació que existeix a Catalunya una realitat dual, una Catalunya a dues velocitats, una Catalunya industrial, terciària, costanera, que es desenvolupa, i una Catalunya a l'interior, que pateix problemes i que pateix problemes creixents.

Hi ha, naturalment, una problemàtica en el terreny de la política agrària, i jo no podré, per raons de temps, fer-hi esment, sinó per dir que comparteixo algunes de les coses que s'han dit en el sentit de marcar la dificultat de desenvolupar polítiques eficients en aquest camp i la necessitat imperiosa de dir la veritat respecte als problemes del camp a Catalunya. Però hi ha també, des del nostre punt de vista, la necessitat imperiosa de canviar la perspectiva, de tal manera que la política agrària i l'administració agrària de la Generalitat recuperi la iniciativa, desenvolupi una funció d'assessorament i d'orientació dels agricultors i ramaders, que no fa en aquest moment, com s'havia fet en situacions anteriors, que difongui noves tecnologies i coneixements, que assessori sobre l'estructura de les explotacions modernitzades, sobre l'optimització de les inversions, sobre la millora de la qualitat dels productes, les vies d'accés al mercat i els nous canals de distribució.

Jo no vull fer el que s'ha produït aquest matí, que és un intent de veure quina força política representa d'una manera més genuïna els interessos del camp català, perquè crec que això és fals. El camp català, com el conjunt de la societat catalana, és plural, i el que hem de fer és exigir del Govern de la Generalitat durant els propers anys una acció eficaç en aquest terreny, sense tractar d'extreure'n un benefici partidista o un intent maniqueu de presentar les coses, que són —ho reconeixem— situacions de gran dificultat, com ho són en altres o pràcticament la totalitat dels països europeus en aquest moment. Però el fet que existeixi aquesta dificultat no obvia, no estalvia la necessitat d'una crítica a allò que es fa malament, a allò que no es fa, a allò que es fa d'una manera insuficient.

El camp de Catalunya està canviant, està canviant molt ràpidament, i el Govern de Convergència ha vist aquests canvis amb una enorme lentitud de reflexos. No s'ha anticipat als canvis. Una nova pagesia, la pagesia amb més empenta, lamentablement molt minoritària, la de la gent jove que fa l'opció de vida de quedar-se al camp, gira l'esquena a aquest govern, gira l'esquena a aquesta conselleria, justament per aquesta manca de reflexos, amb relació als processos impetuosos de canvi que s'estan produint.

I el tema és més global; jo m'hi referia, quan parlava del problema del desequilibri territorial. A Catalunya patim encara grans desigualtats territorials. Hi ha comarques desenvolupades i dinàmiques, però comarques amb retard, amenaçades pràcticament de paràlisi: la Terra Alta, la Ribera d'Ebre, el Priorat, la Conca de Barberà, les Garrigues, els secants de l'Urgell i de la Segarra, la muntanya del Baix Camp, zones concretes de la Noguera, l'alta muntanya, sectors del nostre territori que viuen avui una situació de manca de perspectives i de desesperança. Doncs cal ajudar-los, solidàriament i a través de programes precisos de reactivació d'aquestes comarques, no simplement amb paraules, sinó amb fets. I una manera d'ajudar-los és també tirar endavant una política, finalment, que sigui eficaç en el camp de les comunicacions i de les infraestructures.

Dotze anys després haver de tornar a sentir parlar de l'eix transversal és realment quelcom que estalvia el comentari. Però no és solament el problema de l'eix transversal, és el problema de l'acabament de l'eix Tortosa-Lleida, és el problema de la supressió dels trams negres de la xarxa viària, és el problema de la culminació de les promeses reiterades una i altra i altra vegada del desdoblament de la nacional 152 de Barcelona-Ripoll, és el problema del desenvolupament del pla d'accés a la Costa Brava, és el problema de la permeabilització del Pirineu, és el problema del quart cinturó, com a element absolutament essencial per al desenvolupament, no d'una política de comunicacions, sinó d'una política industrial a Catalunya; l'eix que ha d'anar, que hauria d'anar, com més aviat millor, de Mataró a Granollers, de Granollers a Martorell, a Vilafranca del Penedès i a Vilanova.

De nou topem amb el que és, des del nostre punt de vista, la crítica essencial a aquest govern. Aquest govern fa ideologia, fa propaganda, aquest govern parla, aquest govern gasta diners, molts diners, però aquest govern no té programa, no té prioritats i aquest govern no té —i parlo en present, perquè és el mateix govern— competitivitat, no té eficàcia polític-administrativa, senyores i senyors de la majoria.

Hi ha moltes altres qüestions, per descomptat, però hi ha un cert desequilibri metodològic en aquests debats que obliga for-

çosament, primer, a abusar de la benevolència de la presidència, que m'he permès fer, senyor president, sense demanar-li permís, perquè he donat per suposat que ja hi havia aquest marge de maniobra, en funció dels precedents anteriors, però estalvia també parlar d'algunes altres qüestions que a mi m'hauria plagut —no sols plagut, sinó que m'hauria interessat profundament d'evocar en aquesta discussió. Espero que, de tota manera, en un torn de rèpliques i de contrarèpliques puguin anar sortint aquests temes.

Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Obiols. Té la paraula el candidat a la presidència de la Generalitat.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Senyores i senyors diputats, senyor president, permetran que contesti no ben bé amb l'ordre que ha parlat el senyor Obiols. L'ordre una mica diferent, comencem pel més fàcil.

Jo subscric totalment..., i aquest matí, d'una manera més curta, evidentment, he fet algunes referències un parell de vegades, sobretot una, a aquest mateix tema, al que el senyor Obiols ha dit sobre els Jocs Olímpics. M'han dit aquest matí —ho repeteixo—, he dit aquest matí que hi havia hagut en un tema concret, que és el que aleshores s'ha plantejat, el tema lingüístic, el de les simbologies, etcètera, deixant de banda que —com s'ha dit darrerament— pugui ser desitjable, i possible i esperem que ho sigui..., en fi, doncs, a través d'una discussió molt fructífera, intentarem que ho sigui, que hi pugui haver més representació de simbologia catalana, però he dit i he insistit en tota una sèrie de punts, precisament els mateixos que ha dit amb més extensió el senyor Obiols.

Per tant, permeti'm, doncs, per començar que faci constar aquesta conformitat amb aquest aspecte concret del discurs del senyor Obiols.

Hi ha altres aspectes que m'agradaria comentar, del que ha dit el senyor Obiols, els quals em fa l'efecte que lògicament, almenys, no hi hauria d'haver cap mena de confrontació, ni cap mena de divergència, no? El senyor Obiols parla de la necessitat —tothom en parla i ell també— de la política de competitivitat i fent referència a la política econòmica que es fa des del Govern central, doncs, m'ha semblat entendre —m'ha semblat entendre— que es referia a aspectes de la política pressupostària, de la política fiscal.

Jo el que li vull demanar al senyor Obiols i al Partit Socialista, el PSC, és que ens donin un ple suport cada vegada que nosaltres a Madrid plantejem alguns temes molt importants des d'aquest punt de vista, i que em fa l'efecte que a ells, als socialistes catalans, no els hauria de ser massa difícil de poder-los compartir totalment. Per exemple, en tema de política fiscal, necessitem que la política fiscal espanyola ajudi les empreses, cosa que no fa ara, i que sobretot ajudi les empreses mitjanes i les empreses petites i les empreses familiars, és a dir, les empreses que constitueixen la xarxa, que constitueixen l'ànima de l'economia i, sobretot, de la indústria de Catalunya, però en general de l'economia, perquè això també, doncs, coses d'aquest tipus, problemes d'aquest tipus es poden plantejar, també per exemple, en el camp turístic o bé en el camp agro-ramader.

Per exemple, els agrairia molt i els demanarem que ens ajudin, a l'hora, per exemple, de plantejar la conveniència que la política fiscal sigui favorable a la política d'amortitzacions din-

tre de les empreses; que, per exemple, com es fa en països molt més forts que nosaltres, però que concedeixen molta més importància a la política de competitivitat que nosaltres, doncs, les amortitzacions es fan a preu de reposició i no a preu de cost. Això és el que demanem. O bé que fiscalment sigui ajudat tot allò que pugui representar una projecció internacional. O bé que sigui fiscalment ajudat tot allò que pugui fomentar la formació: moltes vegades quan una empresa fa un esforç en el camp de la formació, resulta que allò, en comptes de considerar-li despesa, l'hi consideren benefici i l'hi graven.

I després hi ha una cosa molt i molt i molt important a casa nostra —molt important— i que necessitem una especial comprensió, que és una política fiscal suau, poc dura, en el tema de les successions familiars en línies directes, perquè una de les coses que fa que tantes empreses a Catalunya es venguin és, precisament, la càrrega tremenda, molt gran, que des del punt de vista fiscal representen les successions.

Bé, ell ha fet una referència a això, que m'ha semblat una referència positiva, i jo m'hi he volgut agafar, perquè seria molt bo poder comptar amb la col·laboració del PSC, quan es plantejgin aquestes coses a Madrid, que s'hi han de plantejar ara. S'ha de demanar en tot moment, però ara és un moment adequat per fer-ho.

De la mateixa manera, també vull demanar la seva col·laboració en una altra cosa. Ha parlat de la formació professional, però nosaltres no tindrem una bona formació professional fins que d'una manera decidida no puguem entrar en el camp de la formació dual. És a dir, en el que aquí en diem de formació amb alternança, és a dir, la formació que combina l'ensenyament amb el treball, l'empresa amb l'escola. Vostès, els socialistes, hi han estat tradicionalment oposats a això, molt radicalment oposats. Sé que vostès ara estan canviant i aniria bé que aquest canvi s'accelerés. De la mateixa manera que és molt important que, en la formació professional, els sindicats i les associacions empresarials hi participin d'una manera molt important i molt directa. Perquè ells saben —millor que no pas nosaltres, moltes vegades— quines són les seves necessitats. Si fem això no farem res més que copiar els països que van bé. No farem res més. Tothom està sempre molt d'acord que la bona formació professional que hi ha a Europa és bàsicament, ha estat bàsicament l'alemanya, la suïssa i l'austriaca, i són formacions professionals molt basades en les cambres de comerç i en les associacions empresarials i també en els sindicats. I a més, evidentment, de soca-rel són formacions professionals amb una estructura dual. I tots els països que fins fa poc, per les raons que siguin, doncs han estat en contra d'això —per començar, els francesos— estan evolucionant cap aquí; fem-ho nosaltres al més de pressa possible també.

Durant aquests últims anys, senyor Obiols, hi ha hagut un increment molt important, molt fort, molt gros, de les inversions de la Generalitat. Abans-d'ahir quan jo estava escrivint el meu discurs fins i tot vaig telefonar al conseller de Política Territorial i Obres Públiques i li vaig dir: «Escolta, aquestes dades que m'heu passat» —perquè jo mateix em vaig quedar sorprès—, «aquestes dades que m'heu passat, són certes? Me les vols comprovar, si us plau?» Perquè, és clar, resulta que en pocs anys el departament de Política Territorial i Obres Públiques ha multiplicat per tres, per més de tres vegades —per més de tres vegades— les seves inversions.

Jo els demano que, a més, quan vostès analitzin les inversions de la Generalitat es llegeixin tot el pressupost, perquè hi ha una pila d'inversions que de vegades amb una mirada superficial, pel que he estat veient, la gent no les adverteix, no es fixa en les inversions de la Junta de Sanejament, no es fixa en les inversions de la Junta d'Aigües, de la Junta de Residus, dels ferrocarrils, de l'Institut Català del Sòl, o bé no es fixa en les inversions de GISA, que és una empresa que va crear la Generalitat fa un parell d'anys per poder activar tota una sèrie d'inversions i que ella sola aquest any —ella sola, l'any 92— invertirà 30.000 milions de pessetes.

De tota manera li diré una cosa, senyor Obiols, i li recordo que una vegada en parlava amb gent del Govern socialista..., sobre això hi teníem, ells i nosaltres, el mateix problema. De vegades costa de fer entendre a la gent, i també a les oposicions, costa de fer entendre o jo comprenc que a vegades les oposicions no ho vulguin entendre o vulguin fer veure que no ho entenen, ja ho entenc..., que de tota manera com més temps passa, en un pressupost, a mesura que va assolint una certa maduresa, es va incrementant més la seva despesa corrent i va disminuint un cert sentit o pot ser que disminueixi la seva inversió. No és el cas nostre, però ja serà tard o d'hora, perquè, naturalment, cada vegada que es fa una escola, doncs, s'hi han de posar deu, dotze, quinze, vint mestres. L'escola ja s'ha fet i no cal tornar-la a fer, aquella escola, durant molts anys en aquell poble, però aquells mestres cada any —i això cau com una malla, el sou— s'han de pagar. I qui diu els mestres, diu la neteja i diu el material, etcètera.

I qui diu això diu el mateix de l'hospital. S'ha calculat que mantenir un hospital, en dos anys i mig de mantenir un hospital es gasta el mateix que s'ha gastat per a la seva construcció. Com més endavant va l'esforç de construcció, d'anar subministrant al país els instruments, les infraestructures, els equipaments que necessita, més va passant, també, que va augmentant la despesa corrent, relativament, i potser sí que no augmenta tant —no augmenta tant— la despesa en inversió.

Si vostès agafen el pressupost d'un país molt madur, molt perfecte —perfecte en el sentit de molt acabat, en el sentit que ja ha fet gairebé tot el que s'havia de fer—, doncs, en aquests països encara és més evident que la partida d'inversions relativament és més baixa i la partida de despesa pública i de personal i de gestió, per dir-ho així, és més alta. Però, bé, aquest no és encara, per desgràcia, el nostre cas, perquè nosaltres no som aquest país madur, per dir-ho així, molt acabat, ja, amb tots els seus dèficits més o menys coberts.

Aquest matí he contestat molt llargament tot aquest tema de les comarques de l'interior de Catalunya, de les comarques agràries de Catalunya, i ara, per tant, vostè, senyor Obiols, suposo que no tindrà inconvenient que no hi insisteixi, que no insisteixi que estem fent aquesta política de comunicacions, d'equipaments, de fonts de riquesa; aquestes tres línies d'acció, i que no entri en la de l'aigua, de les portades d'aigua, dels regadius dels terrenys industrials, etcètera. Però el cas és que aquesta tasca s'està fent, si vostè hi té interès, després, de tota manera, encara que sigui d'una manera repetitiva, hi entraré.

Em sembla que el tema amb el qual vostè ha demostrat més disconformitat amb el Govern de la Generalitat, amb el que ha estat el Govern de la Generalitat fins ara i amb el nostre programa de govern, és una cosa que, naturalment, també és, també té

a veure amb l'acció de govern, naturalment que sí, i molt, però que no deixa de ser un tema una mica particular, que és aquest tema de l'abstenció, que, certament, és un tema molt important, i el meu discurs d'ahir està escrit i, per tant, el poden repassar i veuran que hi vaig dedicar moltes pàgines. Sí que és cert que en l'anàlisi d'aquest tema vaig fer un enfocament determinat que no és ben bé coincident amb el de vostè, i que vaig parlar, potser més, fins i tot, que del tema de l'abstenció electoral, del risc que hi podia haver de la insuficient participació de la ciutadania en el viure col·lectiu, en les iniciatives de cada dia, en la construcció de la nostra societat.

Ara, a mi em permetrà que li digui un parell de coses, senyor Obiols. En primer lloc, que li agrairia molt que fes un esforç de precisió, vull dir, dirà: «Home, no ve d'aquí...» Home, sí que ve d'aquí. Vull dir, va votar —si no estic molt equivocat— el 54,8% dels possibles votants i, per tant, va deixar de votar un 45,2; dirà: «no és molt», però no és la meitat. Possiblement no és la meitat. Vull dir, no cal que llancem aquests flaixos que diuen «la meitat», si no ho és. Vostè exigeix rigor, doncs, rigor. No, perquè ara estem entrant en un terreny en el qual ja es val a dir de tot. L'altre dia un diari deia una autèntica barbaritat, però ho deia, i ho signava, i bé, un gran titular: «Només va votar el 40% dels ciutadans de Catalunya.» Home, això és una barbaritat! És clar que només van votar... S'ha de dir quants van votar dels que tenien vot, dels que tenen més de divuit anys, però que hi hagi un gran titular que digui —gran titular—: «Només el 40% dels ciutadans de Catalunya van votar», «dels catalans van votar», és una manera, diguem-ne, de confondre. Vostè, evidentment, no pretén confondre, però fa una simplificació que, posats que vostè exigeix rigor, no té dret —em sembla a mi— a fer. Va votar el 54,8%.

A mi em fa l'efecte que tots aquests discursos sobre el Parlament mig buit, aquestes imatges, no són reals. El Parlament representa el poble de Catalunya, però naturalment representa el poble de Catalunya que el va votar, el que vol anar a votar, però el Parlament és el Parlament sencer. I, aleshores, a base d'aquesta crítica portada així —i jo ignoro ben bé per quina raó—, doncs, anem, per dir-ho així, a un desprestigi de les institucions. Vostè em dirà: «El desprestigi ve que la gent no vagi a votar.» Bé, parlem-ne, però, en tot cas, no cal que nosaltres, a base d'unes imatges caricaturesques, doncs, l'incrementem, aquest desprestigi. Arrodonint per dalt, o sigui la meitat, en comptes del 55%, o bé dient «Parlament mig buit», o allò de la semidemocràcia. A Catalunya no hi ha una semidemocràcia, a Catalunya hi ha una democràcia sencera, totalment; hi ha democràcia. I espero que això no ho discutirà ningú, encara que hagi votat un 5, o un 10, o un 15% menys, un 5% menys, per exemple, doncs, que l'última vegada.

També, i no ho dic per mi, no ho dic per mi, ho dic sense cap mena d'ànim crític, ni contra vostè, senyor Obiols, ni contra ningú del seu partit, ni contra ningú: «Pujol, un president que representa el 25,2% dels vots.» El president de la Generalitat, si d'aquí una estona és elegit pel Parlament de Catalunya, és un president en el més ple i total sentit de la paraula. I qualsevol explicació d'aquestes que tendeix a fer-hi brometa, dient que és una quarta part de president, un «quarto» de president, com deia aquell, això és una cosa inadmissible. (*Remor de veus.*) No, no ho deia vostè, això. Però, en fi, està en aquesta línia. Aquest matí també s'ha dit el 25,2%. Jo li ho vaig a demostrar

amb una cosa ben simple, i dit amb tota cordialitat, de debò, que no tinc ganes d'entrar en cap mena de discussió, perquè vegi fins a quin punt pot portar a situacions una mica absurdes, això.

Miri, segons aquest criteri, al senyor alcalde de Barcelona hauríem de dir que el va votar el 23,7%. I què vol dir això? No vol dir res. El senyor alcalde de Barcelona..., hi va haver unes eleccions en les quals va participar —a la ciutat de Barcelona, vull dir— un 0,7% més que en les eleccions catalanes —un 0,7% més—, el va votar un 42,9%. Per tant, fem els números..., el 23,7% del total dels possibles votants va votar el senyor Maragall. Què vol dir, això? No vol dir res. I, en tot cas... No vol dir res, el senyor Maragall és l'alcalde de Barcelona, amb tots els ets i uts, amb tota rotunditat, i anar fent brometa sobre si el senyor alcalde de Barcelona té el 23% dels vots no seria *de recibo*. (*Remor de veus i rialles*.)

Bé. Jo li volia dir també una altra cosa, senyor... Torno a dir-li, senyor Obiols, que, de debò, m'agradaria —cosa que a mi m'és més fàcil perquè, havent dinat, jo sempre estic molt aplanat (*rialles*)— que vostè compregués que jo intento donar al meu discurs un to molt poc..., gens agressiu, evidentment, i poc polèmic, no? Però, naturalment, algunes coses les he de dir, i entenc que, segons quins plantejaments representen una disminució de la imatge democràtica injusta. Nosaltres som un país democràtic, totalment.

I amb tot això que diu vostè: «Home, doncs, la propaganda institucional...» Home, no cal que vagi gaire lluny; aquí, al centre de la ciutat, hi ha una hemeroteca. Vostè va a ca l'Ardiaca, vostè repassa els períodes que vostè ja sap, i veurà, doncs, que això de la propaganda institucional ho ha fet tothom. I nosaltres ho hem fet durant els quatre anys, això. I encara podríem ser més criticables, però ho hem fet perquè, de fet, sentim una necessitat de comunicar al país, doncs, el que es fa, que costa molt; ens costa a nosaltres i costa a tothom. Jo veig que, sempre, el Partit Socialista ens ha dit: «És que ens costa explicar el que fem»; sempre ho diuen. Nosaltres també ho diem, i no pot ser que tots siguem incapaços, ells i nosaltres; deu ser que realment costa molt en una època en la qual hi ha una inundació, diguem-ne, d'informació a sobre de la gent. Però que la gent sàpiga el que es fa és una cosa que ho hem de fer. I ho repeteixo, podem dir: «No, però de vegades això es concentra en determinades èpoques», i no li ho negaré, però de tota manera, vostè vagi, vostè repassi els diaris de les èpoques que vostè ja sap, i veurà com, en tot cas, si és que això és un manament, si és que ho és, que no ho sé, en tot cas és un manament compartit per altres forces polítiques i per altres institucions catalanes.

Jo crec... Vostè ha dit abans: «Potser nosaltres, els socialistes, vàrem contribuir que hi hagués poca participació, perquè vàrem fer una campanya...», diguem-ne, m'ha semblat entendre que volia dir «poc agressiva». Suposo que admetrà que nosaltres també la vam fer poc agressiva. Jo crec que sí. I tots plegats vàrem fer una campanya que va ser qualificada d'«exemplar». Jo recordo que van venir un dia una vintena de periodistes de Madrid a sentir un míting meu i van dir: «Oh...» Després del míting, els diré quin míting, el míting de Mollerussa, molt gran, sobretot, precisament, sobre temes de pagesia, amb un miler de persones, i van quedar sorpresos i decebuts. Diu: «No s'ha ficat ni una vegada amb els socialistes; és que no s'hi ha ficat ni una vegada, amb els socialistes; només s'ha limitat a explicar el seu programa.»

Bé, doncs, em sembla que tots plegats el vam fer, aquest esforç de fer una campanya respectuosa, que va ser considerada, a molts llocs d'Espanya va ser considerada com una campanya exemplar, sorprenentment exemplar, ho deia tothom: «Com és possible? A Madrid no tenim eleccions i anem a ganivetades» —deien— «i resulta que a Catalunya tenen eleccions i això és un oasi».

Ara, escolti, vostès van fer això, nosaltres vam fer això, en el país hi va haver aquest clima en general: felicitem-nos-en. I, si aleshores ens en felicitàvem, encara que resulta que allò potser va fer que aquella tensió que fa que, de vegades, segons qui vagi a votar no hi hauria estat i hagués disminuït d'un 1, un 2, un 3 o un 4, un 5% la participació, continuem-nos-en felicitant. Si és que és aquesta la causa. Ho dic perquè vostè n'ha parlat. Perquè, fixi-s'hi bé: a Catalunya tenim un 45% d'abstenció, però tenim algunes altres coses positives: tenim un Parlament, hi ha hagut una votació, per entendre'ns, molt raonada, i no ho dic pel fet que hàgim tret majoria absoluta nosaltres, sinó simplement pel fet... (*rialles*), no, vostès ja m'entenen... Hi ha hagut la votació aquesta que es dona a tants països europeus, molt de protesta, molt de confrontació, molt de rebuig, molt de vot marginal... Això, a Catalunya, no hi ha estat. Naturalment, potser aquests s'han abstingut, però, de tota manera, ens han assegurat una estructuració política que em sembla que en molts aspectes ja la voldrien —ja la voldrien— tots aquests països que aquests dies últims han estat votant.

No sé què passarà... L'any passat va sortir un llibre a França, que no en recordo el nom, l'autor es diu Jean Louis Missika, i feia una previsió, deia: «Sí, a França hi ha un gran malestar polític, però els francesos *reviendront à la politique*» —tornaran a la política—, «*mais pour l'accabler*», és a dir, per... —vejam, Macià, tu que saps més francès que jo...—, per carregar-se-la, per criticar-la, per... I deia: «i, per tant, en les properes eleccions hi haurà una gran votació a favor del Front Nacional i una gran votació a favor dels ecologistes». Se li van escapar els «*chasseurs et pêcheurs*», els caçadors i pescadors, i uns quants partits més, doncs, d'aquests molt minoritaris, però que tots tenen, també, el seu regidor, el seu membre de les assemblees regionals, etcètera.

Bé, això sí que no s'ha donat, però de tota manera, de tota manera, almenys, diguem-ne, el que en podríem dir les grans opcions polítiques, si les sabem tots plegats —cadascú té la seva i són prou ben definides i sòlides, totes elles, totes cinc, les que hi ha aquí representades—, si les sabem treballar, a mi em sembla que podem conduir el país amb molta serenitat i amb molt d'equilibri, cosa que potser aquests països, sí, amb un 10% més de participació, però no es troben en condicions de fer. Bé, hi pot haver algú que digui: «No, no, era millor que votessin una altra cosa, que votessin els *chasseurs et pêcheurs*», els caçadors i pescadors, no? Jo vaig telefonar a un amic meu, que és president d'una regió francesa, i li vaig dir: «Com va això?, com va això?» I em va dir: «Home, tot depèn d'un vot que han tret els *chasseurs et pêcheurs*, però encara no sé ben bé si és un *chasseur* o un *pêcheur*» —(*rialles*)— «i no sé què li haig d'oferir perquè em voti».

Bé, això és una petita expansió, però vull dir que no és seriós, això. Vull dir, entengui'm, nosaltres tenim un Parlament i tenim una distribució de forces, i tenim una estructuració política que —ho repeteixo— ja la voldrien per a ells els meus amics

de Baden-Württemberg, no?, per exemple; o, no cal dir-ho, ja la voldrien per a ells els italians, que ha votat molta gent, però ja han vist, també, de quina manera.

Això no treu que l'abstenció és una cosa que s'ha de superar, però jo, tornant al que deia ahir, entenc que la superació que hem de fer d'això està en la línia de ser capaços, cadascú pel seu compte, naturalment, amb certs punts de contacte, perquè tots som del mateix país i tots som el mateix país i, per tant, tenim tots molts i molts punts de contacte, però, naturalment, cadascú també té la seva visió particular i la seva manera de presentar-ho, però que cadascú fos capaç de presentar uns projectes de futur que realment fossin capaços d'interessar.

A mi em consta que hi ha alguns d'aquests projectes de futur —alguns d'aquests projectes de futur— que, evidentment, durant els últims quatre anys, han interessat una pila de gent, i evidentment hi ha gent, en canvi, que encara no ha arribat a trobar el seu projecte. No li oculto que jo penso sincerament que el nostre projecte, si es posa al dia durant aquests quatre anys propers, pot estar en condicions, d'aquí a uns anys, d'arribar a més gent i d'aconseguir que hi hagi més gent que vagi a votar moguda per l'engrescament que li produeixi aquest nostre projecte. N'hi haurà d'altres —n'hi haurà d'altres—, i tots plegats començarem aquesta reconquesta de la participació, participació que, com deia ahir, jo demano que sigui no només un dia cada quatre anys, sinó en el viure quotidià, en el viure col·lectiu.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor candidat.

Vol fer ús d'un torn de rèplica, senyor Obiols? (*Pausa.*) Doncs té la paraula.

El Sr. OBIOLS: Hi ha un aspecte de la seva rèplica que, entre alguns altres —entre alguns altres—, no s'ajusta al que jo he dit. Perquè, en fi, això acostuma a succeir en els debats, no?, fer dir a l'altre, forçar una mica, fer la «forçatura», no? «Vostè ha dit això, i en realitat no daixò...» Però és que jo no he dit algunes de les coses que vostè em fa dir. Jo no he dit que no ha votat la meitat de la població de Catalunya, ni he dit que la principal crítica que els adreçava era aquesta: he dit que no havia votat, pràcticament, la meitat —o quasi la meitat— del cens electoral de Catalunya. I, en fi, d'un 45'5% a un 50% hi ha una poca diferència. I si fem el salt del 5% que hem fet de les últimes autonòmiques a les properes, a les properes haurem sobrepassat el 50%. I esperem que no sigui així, gràcies a l'esforç de tots. Però que consti en acta i en el *Diari de Sessions* que, quan jo parlo, m'ajusto a la realitat i no forço les coses a benefici d'inventari.

Però és que, a més a més, la principal crítica que jo he adreçat al Govern de Convergència no ha estat aquesta. La principal crítica, sobre la qual jo m'he estès, no ha estat replicada, i espero que sigui replicada. És la crítica següent: vostès no són competitiu. El seu esquema de gestió polític-administratiu no és competitiu. No és eficaç; vostès gasten diners però els gasten sense ordre, sense prioritats, sense desenvolupar polítiques, amb un desordre general, i a més amb un procés que és un procés d'increment percentual progressiu —i bastant ràpid, cal dir-ho— de les despeses corrents, en detriment dels recursos en el terreny de les inversions i dels serveis sobre el territori. I vostè, de nou, ha fet una deformació de les meves paraules, perquè jo he parlat d'això, i vostè ha replicat dient: «Oh, és que qualsevol administració, en la mesura que s'avança, si es fan hospitals,

després hi ha despesa corrent per als hospitals...» Jo no m'he referit a això! Perquè jo he parlat d'un increment d'un 50% en els quatre darrers anys del capítol primer, i un descens progressiu, alarmant, dels recursos destinats a inversions i a serveis.

Que consti també, doncs, en acta, que aquí hi ha una crítica que no ha estat rebatuda —i espero que s'intentarà rebatre en una nova intervenció del candidat—, però que ha estat la crítica més dura que nosaltres els adreçem —hi insisteixo—, sense cap mena d'acrimònia i amb el to de respecte que acostuma a ser habitual en els debats que tenim el senyor Pujol i jo, però sí amb tota la duresa de fons que hi ha, en el sentit de considerar que vostès han fet una simbiosi entre partit i institució; que vostès són el partit-institució que gasta més en propaganda institucional de tot Europa occidental —i en un termini de temps no gaire llarg ho demostrarem documentalment; en termes percentuals, per descomptat—, i que vostès tenen una manera de governar i d'administrar que no és eficaç.

Nosaltres creiem que un govern eficaç a la Generalitat de Catalunya hauria d'eradicar el personalisme partint del més radical rebuig del personalisme. El personalisme se centra en aspectes enganyosos del poder i de la gestió perquè encobreix sempre —o pot encobrir un fons d'indecisions, de dubtes o de desorientació—; és molt sovint la causa d'una mala relació entre els diversos nivells d'un esquema polític-administratiu; no dona el necessari suport permanent als nivells intermedis de decisió i de gestió; el personalisme, al capdavant, és velleïtós, és arbitrari i, per tant, és ineficient. Nosaltres som partidaris, per tant, de restablir en el Govern de la Generalitat i en la Presidència una situació de veritable autoritat democràtica i humana, de fons, fonamentada en el diàleg permanent, en la presa de decisions..., que doni un suport sense fissures a tots els nivells d'execució, que han de ser respectats i protegits en les seves funcions, sense interferències ni curt circuits. Som partidaris de fomentar al límit del possible —que és molt— el diàleg amb les forces polítiques de la Generalitat de Catalunya. Vostè ens diu: «Ens podrien ajudar en relació amb això, amb allò i amb el de més enllà.» No...! Nosaltres no tenim per què ajudar-los, a vostès; nosaltres podem, i, de fet, ho fem en moltes ocasions, ajudar la Generalitat de Catalunya, perquè som part de la Generalitat de Catalunya. Nosaltres podem, i ho fem en moltes ocasions, fer serveis a la Generalitat i a Catalunya; no a vostès: només faltaria!

Però la recíproca la desitjaríem, també. No que ens fessin favors, no que ens ajudessin a nosaltres —només faltaria!—, però de la mateixa manera que nosaltres prestem serveis a la Generalitat de Catalunya, que nosaltres respectem la Generalitat de Catalunya perquè en som una força que en forma part, de la mateixa manera que nosaltres, en tot el que podem i sabem, fem servei a Catalunya i als seus ciutadans i ciutadanes, els demanaríem a vostès —i li ho demanaríem a vostè— que ens reconeguessin com el que som: una força política democràtica que representa centenars de milers d'homes i dones de Catalunya, que forma part de la Generalitat, i que mereix un tractament que no rep per part del Consell Executiu i per part de la Presidència de la Generalitat.

I aquesta reflexió la faig, també, extensiva a tota la cambra, perquè en el debat o en la intervenció del president Xicoy, després de la seva reelecció com a president, va dir quelcom que nosaltres compartim al cent per cent, i m'adreço a tots vostès,

diputades i diputats, perquè comparteixin aquesta reflexió: que el Parlament de Catalunya, en tant que emanació de la voluntat sobirana del poble de Catalunya, expressió directa del vot dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya, és la primera institució nacional del país. I que és necessari, per tant, que hi hagi un clima de diàleg, de respecte i de col·laboració en temes essencials, entre totes les forces que componen aquest Parlament. I això, no ens enganyem, no es produeix. I a això —no ens enganyem— no es pot respondre amb una *boutade*. No es pot dir: «Jo rebo la gent que demana rebre'm», per exemple... No, no ens enganyem. Això no és cert. Vostè sap que d'una manera deliberada s'ha mantingut una actitud de marginació, d'eradicació simbòlica i pràctica de l'esquema institucional de la Generalitat, de l'oposició en el seu conjunt, i molt especialment de la força principal i majoritària de l'oposició! No ens enganyem respecte a això: aquesta és la realitat. Tant de bo desaparegui del mapa, aquesta realitat; tant de bo en l'horitzó aparegui una nova situació, però jo sóc molt escèptic en relació amb això. Aquesta és la crítica fonamental: la necessitat d'eradicar el partidisme de l'acció de govern a Catalunya! El Consell Executiu hauria de ser capaç —i serà capaç de fer-ho quan tingui un altre signe polític— d'aplicar a Catalunya el que és un lema essencial de distinció entre partidisme i política —i acció pública per un altre—, que és, per exemple, el lema que figura en el frontispici de l'École Nationale d'Administration —que abans era a París i que ara ha estat traslladada a una altra ciutat—; no sé si vostè recorda aquest lema, però l'hauria de recordar o l'hauria de conèixer, i se l'hauria de ficar al cap. Aquest lema diu: «Servir l'estat, però no subordinar-se al poder partidista.»

I a Catalunya i a la Generalitat de Catalunya aquest lema tard o d'hora s'haurà d'aplicar. A Catalunya i a la Generalitat de Catalunya tard o d'hora vindrà una nova situació en la qual els servidors públics de Catalunya, des de l'alt funcionari fins a qualsevol treballador de la Generalitat de Catalunya, servirà la Generalitat i a través d'ella servirà Catalunya, però no s'agenollarà davant d'un partit que és ocasionalment el partit que governa a la Generalitat. Aquesta és la nostra crítica essencial, la més punyent.

Voldríem que això canviés; voldríem que es fomentés el consens en les grans decisions de la Generalitat, en les grans actuacions de govern, en l'establiment de les grans estratègies de país. Però no es fomenta aquest consens; al contrari, s'estimula la divisió, s'estimula la discriminació. Nosaltres voldríem també, per descomptat, no sols agilitar, reequilibrar el que és el pressupost de la Generalitat per evitar aquesta tendència cap a l'obesitat, i estimular la tendència cap a una major eficàcia inversora i prestadora de serveis; voldríem, també, fer una altra cosa, que és l'estímul de la professionalitat contra la burocratització dins del dispositiu de la Generalitat, i voldríem descentralitzar i desconcentrar la Generalitat de Catalunya. Voldríem fer compatibles dues coses que són aparentment contradictòries, però que no ho són: centralitat de l'esquema polític administratiu del nostre autogovern, és a dir, un únic interlocutor per a cada àmbit: evitar aquesta situació, que ha estat un dels pitjors vicis heretats... Vostè deia: «Home, no hem pogut fer una administració *ex novo*. Hem heretat coses que tenien les seves inèrcies, etcètera.» És una veritat a mitges; han heretat coses, però tenien l'enorme oportunitat històrica, l'extraordinària possibilitat de fer una administració, no totalment nova!, però sí moder-

na, sí completament distinta en relació amb el que era l'herència del passat, i han desaprofitat aquesta ocasió. I una de les conseqüències és aquesta, aquest *leitmotiv* que apareix sempre, en qualsevol tipus d'interlocutor de cara a l'Administració de la Generalitat, que és dir: «Ens fan anar com una pilota de ping-pong, d'un lloc a l'altre, d'una "guixeta" a l'altra, d'un despatx a l'altre.» Centralitat, per tant, en aquest terreny.

A mi m'ha agradat que vostè utilitzi una expressió que nosaltres hem utilitzat durant la campanya electoral: la figura del comissionat nacional. Clar, quan nosaltres hem parlat de «comissionats nacionals» no ho hem fet en els termes en què vostè ho plantejava. No per tocar un tema que és un tema d'un departament: comissionats nacionals per tirar endavant en la millor tradició de modernitat i d'innovació de la gestió pública en el món occidental, per tot el que fa referència als temes que són cada vegada més temes interdepartamentals, temes que no corresponen a un sol departament: la droga, per exemple. Per què no creen la figura d'un comissionat nacional contra la droga, puix que la lluita contra la droga ni es resol fàcilment ni pertany a un departament concret? És una tasca interdepartamental. Per què no creen la figura d'un comissionat nacional per al tema concret de les comarques d'obligada reactivació a Catalunya, en comptes de respondre als problemes reals i punyents que existeixen sobre la base de llegir una llista —que això sí que recorda altres èpoques— de realitzacions: «Hem fet això i allò, aquesta carretera, i tantes coses, etcètera...»? Per què no estableixen prioritats en la tasca de govern? Aquesta és la nostra crítica punyent, la més punyent, sobre la qual no hem tingut ni una paraula de resposta, ni la tindrem, no ens enganyem; no la tindrem perquè vostès o vostè no té resposta a aquestes crítiques. En el fons, vostè sap que això és cert, i..., per molt que es pugui, lamentablement, quan no es té la convicció de la defensa d'unes posicions, mínima, la convicció mínima, és molt difícil de mantenir-les.

I, per descomptat, sí, jo he parlat de l'abstenció, també, en termes durs, crítics, i m'ha semblat, francament, que la seva resposta era una resposta que tendia a minimitzar l'abast i la gravetat del problema. Diu: «Millor que hi hagi un quarantacinc i mig, un 45,5% d'abstenció» —precisem, senyor candidat—, «que no pas que hi hagi llistes antipartits, com s'han produït a França o com s'han produït a Itàlia.» És cert, hi estic d'acord; és, des d'aquest punt de vista, un mal menor, però és un mal enorme, enorme. Perquè Catalunya no és França, Catalunya no és Itàlia, Catalunya és una nació que té encara pendent un procés molt profund de socialització, de socialització en termes polítics, culturals, lingüístics i nacionals, i, per tant, aquesta comparació no és una comparació que sigui admissible. Anava a dir també, «entrecomillat», «*de recibo*».

No és una comparació que sigui possible, ni es pot frivoltzar sobre aquesta qüestió. La qüestió nacional catalana passa en un percentatge enorme per aquesta qüestió. I vostè no pot dir: «Buf!, en definitiva això és el que està passant a tot arreu.» Primer, perquè no és veritat; primer perquè —ho torno a dir— Catalunya és el país de l'Europa occidental amb el percentatge d'abstenció més alt, i, segon, perquè això reflecteix una situació de fons que no es pot definir estrictament amb l'expressió «abstenció». Per parlar més clarament: miri's vostè el percentatge d'immigració que hi ha al darrere d'aquest quarantacinc i mig d'abstenció, si hem de parlar amb tota claredat i rotunditat (*re-*

mor de veus), i digui'm si això no significa una enorme frustració per a totes aquelles forces de progrés que van realitzar en la lluita contra la dictadura i en la transició democràtica un esforç prioritari de construcció nacional, de socialització i d'unitat; els que ens manifestàvem amb expressions que deien: «És català tot aquell que viu i treballa a Catalunya», o expressions que deien: «Som i serem un sol poble.» No es pot frivolitzar sobre això; no es pot menystenir aquest problema. No és un problema que nosaltres abordem des d'una perspectiva de càlcul electoral: el mirem des d'una perspectiva de responsabilitat democràtica i des d'una perspectiva de responsabilitat nacional. I el mirem des d'una perspectiva de dignitat de la política, perquè darrere d'això hi ha, efectivament, problemes de socialització, problemes de discriminació passiva, però hi ha també problemes de descrèdit.

I vostè ha fet quelcom que no és lògic ni és tampoc, des del meu punt de vista, massa correcte en el terreny de l'argumentació. Vostè diu: «Això que està dient, aquest tipus de crítica que està fent contribueix a desprestigiar la institució. Vostè diu que hi ha una gran abstenció en les eleccions al Parlament de Catalunya, per tant, vostè està menystenint la importància del Parlament de Catalunya.» Home, això és forçar l'argumentació *ad libitum*, al límit del possible. Justament nosaltres som els primers interessats a mantenir el prestigi d'aquesta cambra com a primera institució nacional, i no es pot de cap manera girar l'argumentació fins a aquests nivells absolutament no lògics, o no correctes. No, nosaltres tenim la preocupació que tenim, i la tenim com a preocupació d'una força política que és una força política d'oposició i de govern, que sap que és l'alternativa de govern a Catalunya, que governarà Catalunya i que està preocupada, en una perspectiva a mitjà termini, per poder governar una Catalunya que sigui, com és ara, una Catalunya en un marc de convivència, però que sigui a la vegada, no com és ara, una Catalunya amb una plena participació del conjunt de la ciutadania i sense la discriminació passiva que existeix avui a la Catalunya de 1992.

I permeti'm un parell de comentaris en relació amb algunes coses que vostè ha dit, també, senyor candidat o president en funcions, senyor Pujol: perdoni que el rectifiqui, però nosaltres hem estat sempre partidaris, jo he estat sempre un aferrissat partidari de la formació dual en el camp professional. Jo he seguit molt de prop i crec que sóc en certa mesura un bon coneixedor, no diré un expert professional, però un bon coneixedor dels problemes de la formació professional a Europa. Nosaltres no ens hem oposat mai a això. Els socialistes catalans som partidaris d'aquesta formació i de les pràctiques a l'empresa. Del que no som partidaris nosaltres és d'un procés d'aprenentatge fals, que signifiqui tenir aparcats amb l'escombra i el càntir uns milers de nois i noies a les empreses; és quelcom molt diferent, eh? Ja que hem d'anar a la precisió de les coses, diguem que nosaltres som partidaris d'una formació dual que tingui unes garanties, que s'estengui al cent per cent de la formació professional, però que en tot cas el problema no és aquest, tampoc; el problema és la manca d'orientacions, les dificultats de tota mena, la manca total d'orientacions, la pèrdua de motivació i de prestigi en el cos docent, les absolutes irregularitats que han existit durant una dècada en el camp de la formació professional a Catalunya, on hi ha hagut i hi ha professionals excel·lents que amb un escreix d'entusiasme i de vocació han tractat de

compensar una situació tremenda. Però hi ha també una realitat absolutament incontrovertible, que és la següent: primer, que la formació professional durant aquests deu anys s'ha convertit cada vegada més emblemàticament en sinònim de fracàs escolar. Això és així, li agradi o no li agradi, però això és així. En la percepció dels nois i noies de la formació professional, que abandonen el segon cicle en un 40%, i en la percepció dels seus pares. I no s'hi val a desviar l'atenció sobre un problema tan punyent com aquest o sobre l'escàndol que signifiqui que un any hi hagi hagut cent mil ofertes de llocs de treball sense cobrir com a conseqüència d'una inadequació, el que els anglosaxons en diuen un *mismatch* entre oferta i demanda de llocs de treball, com a conseqüència d'una gravíssima laxitud, d'una manca d'operativitat i d'eficàcia en la seva gestió, en el camp de l'educació en general i de la formació professional en concret.

Justament perquè tenim voluntat d'alternativa, perquè ens sabem capaços de governar aquest país, estem doblement preocupats quan veiem que aquest país no es governa com s'hauria de governar. I vostè diu: «Falten programes engrescadors i tal vegada nosaltres» —ha dit al final de la seva intervenció— «amb el nostre missatge aconseguirem engrescar un electorat adormit perquè voti Convergència.» És clar, no li discutiré el dret a fer-se aquestes esperances o aquestes expectatives. Són esperances ben legítimes, com també ho són per a nosaltres, per descomptat. A nosaltres ens agradaria que la gent anés a votar, i a quin partit no li agrada que el votin a ell? Però les coses no van per aquí, les coses no van per aquí. El procés de socialització democràtica i nacional en aquest país no passa per aquí; passa per una situació —hi insisteixo— de la qual vostès tenen bona part de la responsabilitat i de la clau: passa per obrir la casa dels catalans. Passa per quelcom tan simple com obrir la casa comuna de tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya i dir: «Senyores i senyors, això no és la nostra casa, no és la casa de Convergència Democràtica; aquesta és la casa del poble de Catalunya i, essencialment, del poble de Catalunya representat per nosaltres, per tots els aquí presents, els electes del poble de Catalunya, els que representem la voluntat sobirana expressada lliurement en unes eleccions pel poble de Catalunya.» Fins que no es produeixi aquesta catarsi —per utilitzar una expressió que li és plaent—, en aquest país aquesta situació de discriminació passiva i d'asimetria en el joc polític continuarà produint-se, a benefici d'inventari.

Jo no vull especular sobre quina és la traducció pràctica en termes electorals i polítics d'aquesta situació. Insisteixo, he dit que no ho volia fer i no ho faré, però que quedi constància que nosaltres, com a partit democràtic, com a partit nacional català, diem avui i aquí, en aquest debat d'investidura, que dotze anys després de l'acció dita de govern de Convergència i Unió hi ha hagut unes eleccions al Parlament de Catalunya on gairebé la meitat, senyor candidat, gairebé la meitat del poble de Catalunya no ha anat a votar: el quaranta-cinc i mig per cent, per ser precisos.

A partir d'aquí la nostra disponibilitat al diàleg existeix. Nosaltres som una força majoritària en moltes eleccions a Catalunya; tenim un programa per governar aquest país; fem una oposició que és una oposició —vostè mateix ho ha reconegut— constructiva i amb to sempre mesurat, potser en algun moment de les intervencions tots aixequem el to de veu, però no va més

enllà la cosa, que en quedi constància. Nosaltres som una alternativa; nosaltres volem acords sobre qüestions bàsiques; nosaltres esperem que hi hagi des de la presidència futura i passada gests en aquesta direcció, i en particular pel que fa referència a allò que no s'hauria d'haver trencat mai, que és el lligam bàsic en el pluralisme i en el respecte amb tots aquells que tenim projectes diferents per a Catalunya, des de l'independentisme fins a l'autonomisme, passant pel federalisme. Acord bàsic en relació amb una determinada estratègia a mitjà i a llarg termini. Nosaltres tenim des d'aquest punt de vista el nostre programa, la nostra perspectiva per governar Catalunya i la nostra visió de quin és el destí de Catalunya. Però per descomptat que en el joc de la confrontació entre Govern i oposició estem de tota manera oberts al diàleg amb el Govern i amb les altres forces de l'oposició per discutir totes aquestes qüestions.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Obiols. Vol contrareplicar el senyor candidat? *(Pausa.)* Té la paraula.

El Sr. CANDIDAT A LA PRESIDÈNCIA DE LA GENERALITAT: Bé, jo li voldria fer, breument, perquè no m'ha semblat que en la intervenció s'introduïssin gaires..., ha introduït algunes precisions però no gaires arguments nous. Però, breument, a mi també m'agradaria fer unes precisions.

Bé, Catalunya té en general fama de ser competitiva; entenguem-nos, estem parlant dindre del que és el marc espanyol. Si ens comparem amb els holandesos potser se'ns dirà que no en som prou, de competitius. Però aquí nosaltres teníem una imatge clara de competitivitat, al país. I, naturalment, en bona part també la té l'Administració, i quan dic l'Administració vull dir els ajuntaments i tothom, vull dir, però, òbviament, també el Govern de la Generalitat. Aquesta insistència en: «Vostès no són competitius, vostès tot ho fan malament»..., després de tant de temps de governar i encara ningú, de fet, ningú no ha posat seriosament en dubte el que vaig parlar ahir sobre el progrés que hi havia hagut a Catalunya. Diuen: «No s'ha fet aquella carretera.» I no s'ha fet, és veritat; perquè no es fa ni tot, ni tot alhora. Hi han coses, doncs, tota una sèrie de prioritats que naturalment vostès silencien, i, és lògic, i jo, doncs, no els vull cansar explicant-los totes les que sí que s'han fet, oi? Per fer la carretera de Vic a Ripoll primer es va fer la de Barcelona-Vic, que està feta, i també hi han trossos entre Vic i Ripoll.

Però, en fi, aquesta és, suposo que deu ser una mica la línia argumental: «no som competitius». És molt estrany que un país que tothom li admet que té el més alt nivell de competitivitat a Espanya i que té uns dels més alts nivells de competitivitat en el sud d'Europa, i no ho dic jo, sinó que ho diu la gent de fora, començant per la de Madrid i començant per la gent del seu partit a Madrid i del Govern socialista a Madrid, i també continuant per altra gent d'altres indrets del sud d'Europa —que en el sud d'Europa hi han països d'una eficàcia i d'una competitivitat tan grans com puguí ser, per exemple, la Llombardia, posem per cas—, aquesta imatge que vostè descriu és una imatge que no respon gens a la que té tota aquesta gent del país en general i tampoc de la seva Administració.

I quant a..., vostè veig que insisteix en allò de les despeses, jo li torno a dir —i si es fixen en els pressupostos i se'ls miren bé veuran que és així— que la despesa d'inversió a Catalunya puja relativament més que la despesa corrent. Naturalment, nosaltres tenim una despesa corrent molt alta i si fan comparances amb

segons quins pressupostos poden treure algunes conclusions com les que vostè treu. Perquè en el pressupost de la Generalitat, i en general al Govern de la Generalitat, la càrrega que representa Sanitat i Ensenyament és molt forta, i aquí la despesa corrent és importantíssima.

Per tant, si fem una comparança amb altres pressupostos d'estats amb plenes competències en tots els terrenys, hi podria haver una certa diferència. Però, de tota manera, repeteixo, torno a dir-ho i ho poden comprovar: només els demano que agafin la totalitat del pressupost, la despesa d'inversió puja relativament més que la despesa corrent. Tot i que dues coses li volia dir: òbviament nosaltres seguim —diguem-ne— incrementant la despesa corrent, perquè cada vegada hi ha determinats serveis que necessiten més gent. Per exemple, nosaltres aquests últims temps una de les coses que ens han fet incrementar la despesa corrent, d'una manera clara, ha estat Sanitat, ha estat Ensenyament, i ho tornarà a ser, perquè la reforma d'ensenyament carregarà molt sobre això, precisament, també sobre la inversió, però molt sobre el personal. I després mossos d'esquadra: nosaltres teníem 300 mossos d'esquadra l'any 88, ara en tenim 1.150, l'any que ve en tindrem més de 1.500, i bombers: incrementem amb tres o quatre-cents cada any, però, és clar, és que el preu que a Catalunya no hi hagi incendis —com no n'hi han hagut durant els tres o quatre anys—, doncs, es paga entre altres coses amb això, amb casernes, amb parcs de bombers, amb vehicles, però, a més, molt, molt, molt, d'una manera molt especial, amb personal humà.

I una cosa li volia dir: si aconseguim tirar endavant allò que en dèiem la política de qualitat, el que quedarà reforçat serà els capítols 1 i 2. Ja ho deia ahir: sí que s'han de fer escoles i s'han de fer carreteres, però, sobretot, s'ha de tenir gent que ho faci funcionar tot això i que ho faci anar bé. I això vol dir capítol 1 i capítol 2.

Jo el que li volia dir, senyor Obiols —que sempre quedo quan ho diu, perquè ho diu molt sovint, una mica astorat—: nosaltres mai no hem posat en dubte la importància del PSC en cap terreny, mai. Òbviament el gran partit d'oposició a Catalunya és el Partit Socialista, no? I el partit que, òbviament, doncs, tenim la confrontació —ja dic, en aquestes últimes eleccions jo crec que prou correcta— doncs és amb el PSC. Imagini's si no li donarem tota la importància i tot el relleu que té.

I quant a aquesta opinió que vostè expressa molt sovint i que la veig quasi obsessiva, d'això que diu que el deixen, el PSC, al marge de la Generalitat, això no és cert, això no és cert. El que sí que és cert és que nosaltres volem un govern homogeni de Convergència i Unió. Això està clar. I si això està clar, hi estem en el nostre dret, totalment. I això no és ser antidemocràtic, això és absolutament normal, i, de fet, la manera que tenim de funcionar aquí és una forma que en qualsevol país europeu la veritat és que és molt normal.

Potser nosaltres venim d'una època en la qual, doncs, tothom sempre anava molt de bracet en aquelles manifestacions a Barcelona, en les quals per anar bé només n'hi cabien vint, però se n'hi posaven quaranta al davant, i per això feia aquelles giragonses, eh?, a la capçalera de la manifestació..., bé, anàvem així, feia aquestes giragonses i «el que és teu és meu i el que és meu és teu», etcètera, durant un temps... Evidentment això ha canviat, nosaltres no hem arribat a una plena normalitat, perquè, com vostè ha recordat, estem en una línia de construcció

de país —jo també ho recordo sempre—, però sí que no estem a l'època de la giragonsa a la capçalera de la manifestació, no? I el Govern de la Generalitat és el govern de Convergència i Unió: és així. I ara per la resta no hi ha cap mena de voluntat d'exclusió, més aviat jo crec que de vegades amb bona fe, perquè hi deu haver com una mena, en part, d'algunes persones, com una mena —diguem-ne— d'impressió, s'han autoconvençut que és així..., em dóna la sensació que hi ha un punt d'autoexclusió per part d'algunes persones. Però que quedi clar que nosaltres som molt conscients que a Catalunya, evidentment, som tots, però també és en una part important el Partit Socialista.

Bé, home, li volia dir una cosa, escolti, els funcionaris de la Generalitat serveixen la Generalitat i serveixen el país; a vegades s'equivoquen, a vegades fan coses..., s'equivoquen, és clar que sí. Però aquesta idea: els funcionaris de la Generalitat serveixen la Generalitat i serveixen el país.

També li volia dir: miri, vostè ha parlat del tema d'immigració. Ja sap que a mi el tema d'immigració vaig dir fa temps que em sembla que s'havia d'esborrar, però en la realitat sí que en tenem el que volem dir quan parlem d'immigració, encara que per mi, repeteixo, no hi ha res més que catalans d'orígens diversos. Això sí: «català és tothom qui viu i treballa a Catalunya», de fet és una frase que, bé, precisament la vaig, diguem-ne, crear jo. Però jo li voldria dir una cosa. Vostè repassi, és clar... (Pausa. Uns diputats fan unes observacions de dissentiment.) No ho sé. Doncs, escolti, a vegades es reinventen coses, no? (Fortes rialles.) És clar, vull dir, no tinc...

Bé, és igual, el que li vull dir —i això sí que és important— és que si vostè repassa la votació, jo..., abans deia el senyor Ribó i potser té raó: «Home, no en parlem de les votacions, ja s'han fet», però com que vostè hi va donant voltes, que si l'abstenció, que si patatim... L'abstenció és, diguem-ne, en negatiu parlar de la votació, no? Doncs, vostè repassi els resultats electorals del Baix Llobregat. L'única comarca a Catalunya on Convergència i Unió no ha guanyat és el Baix Llobregat. Hi ha perdut per 570 vots. En el Baix Llobregat, que té 600.000 habitants, Convergència ha perdut per 570 vots darrere dels socialistes. Per tant, en el Baix Llobregat deu haver passat que hi ha hagut gent que no ha votat i és un dels llocs que hi ha hagut més gent que no ha votat, però també ha passat que en el Baix Llobregat —i en molts altres indrets com el Baix Llobregat— cada vegada hi ha més gent que vota Convergència i Unió. Això és un fet i això també ha de fer pensar a tothom respecte a la validesa general dels respectius missatges.

I ja que vostè vol insistir una vegada més i més en aquesta gairebé la meitat dels possibles votants que no han votat, la meitat, gairebé la meitat dels votants han votat a Convergència i Unió. Això també és un fet. Vull dir, posats a parlar d'eleccions i de resultats i d'abstencions, etcètera, gairebé la meitat dels votants han votat a Convergència i Unió, amb una distribució geogràfica cada vegada més uniforme, cada vegada més uniforme, com posa de manifest això que li deia del Baix Llobregat.

Per acabar —veig que m'he saltat una mica l'ordre que volia seguir, però no hi fa res—, simplement li volia dir que no és cert que aquests últims temps la imatge, el prestigi de la formació professional minvi. I això naturalment és molt discutible. Uns poden creure que sí, uns poden creure que no, però hi ha uns números, hi ha unes xifres. I les xifres és que d'ençà de fa uns

anys hem aconseguit que cada vegada hi hagi més gent que estudia formació professional, podent estudiar altres coses, que així com el batxillerat està estancat, en canvi, de formació professional, cada vegada hi ha més gent que n'estudia. Em sembla important dir-ho perquè per a vostè i per a mi aquest és un tema important i m'agrada poder-li aportar aquesta bona notícia.

I res més. Moltes gràcies per la seva atenció.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor president. Té cinc minuts el senyor Obiols.

(Pausa. El Sr. Pujol i Soley i el Sr. Obiols se cedeixen mútuament el pas. Rialles.)

El Sr. OBIOLS: Jo no sé si és una impressió que tenen les diputades i els diputats de la cambra, però cada vegada que hi ha un debat en el qual intervenim el senyor Pujol i jo la meua impressió és que el senyor Pujol no sap massa què contestar. (Remor de veus.) No, no, perdonin, vull precisar, puix que estem parlant molt de precisió terminològica i de rigor en l'expressió i tal, primer ho dic amb tota sinceritat i després no dic que no tingui coses per contestar, però dic que en aquest moment no les troba massa. Probablement, perquè parlem amb registres diferents, però aquesta sensació com si quedés una mica col·locat en un terreny que no és estrictament el terreny de l'afirmació i de la contrarèplica, etcètera...

Suposo que és una sensació que també altres (adreçant-se al sector esquerre de l'hemicicle) deu tenir... (rialles), però jo la tinc molt. Jo la tinc molt. Vull dir que no hi ha respostes, no hi ha respostes massa concretes, no? (Forta remor de veus.) Com si digués, en un paper: «Parla de professió professional? Doncs diguem alguna cosa de formació professional; parla d'això? Doncs diguem alguna cosa d'això». Però no amb relació al que jo he dit, sinó amb relació una mica genèricament al tema, no? És una llàstima, i potser hauríem de parlar una mica més per veure si acordem registres. (Remor de veus.)

Bé, cadascú té la seva memòria i el seu record i, per mi, el record de les grans manifestacions de l'Onze de Setembre durant el franquisme —on, per cert, sentíem parlar molt en castellà, vull dir entre els manifestants—, durant la transició és un record gloriós. Jo no ironitzaré mai sobre les capçaleres d'aquestes manifestacions, però cadascú pot fer el que vulgui. (Remor de veus.) Vostè té tot el respecte, tot el meu respecte, però un desacord profund quan vostè parla que aquestes manifestacions tenien capçaleres que feien giragonses. Bé, jo preferiria això, que no l'actual situació. Que és una situació que pot ser caracteritzada pel fet següent, que els afecta també a vostès, diputades i diputats de la majoria, que en l'ordre de prelació de les manifestacions, vull dir, dels actes, de les cerimònies, etcètera, el president d'un consell comarcal passa davant d'un diputat o una diputada al Parlament de Catalunya. M'estimo més una capçalera que faci giragonses que no una situació d'aquesta naturalesa.

I si parlem, senyor president Xicoy, del Parlament de Catalunya com la primera institució nacional de Catalunya, una de les coses que hauríem de fer —i li demano molt personalment a vostè— és que vetllem per un canvi dràstic d'aquesta situació, en la qual efectivament no hi ha capçaleres que facin giragonses, però el grau de prelació del president d'un consell comarcal és superior al d'un diputat o una diputada d'aquesta cambra.

I després cadascú té els seus records i pot valorar els seus records de la manera que vulgui. (Remor de veus.)

Senyor Pujol, vostè ha parlat d'incendis forestals i li recomano que no parli d'incendis forestals en aquesta cambra, fins que no hagi aprovat mínimament, encara que sigui amb un aprovat raspat, el problema forestal de Catalunya. N'hem parlat en alguna altra ocasió, però li haig de recordar que si bé és cert que hi ha hagut una disminució dels incendis forestals, hi ha hagut un augment de l'eficàcia del servei d'extinció d'incendis de la Generalitat de Catalunya, amb un esforç extraordinàriament positiu per part dels professionals i per part dels voluntaris, a Catalunya hi ha una situació de desforestació que ve caracteritzada per aquestes xifres, que li prego que prengui en consideració: des que vostès governen a Catalunya s'han cremat 115.000 hectàrees de bosc i des que vostès governen només se n'han repoblat 14.000. És a dir, una relació gairebé de nou a un. Tampoc això és una opinió, és un fet contrastable amb estadístiques de vostès.

I, finalment, o sigui, Catalunya va bé. Catalunya va bé com a conseqüència d'una sèrie de circumstàncies. Catalunya va bé perquè hi ha hagut una conjuntura econòmica positiva. Catalunya va bé perquè la seva situació geoeconòmica és positiva. Catalunya va bé perquè hi ha un món empresarial i un món del treball que és un món eficient, competitiu, etcètera. Catalunya va bé perquè hi ha hagut una política macroeconòmica en l'Estat que globalment ha donat uns resultats positius d'ajustament i de superació de la crisi. Catalunya va bé perquè hi ha hagut ajuntaments que han treballat molt. Vostè va citar una revista anglesa, que era *The Economist*, però va oblidar un matís que per mi és un matís molt important: aquesta revista parlava de l'economia catalana i de Catalunya com una regió en termes econòmics potent i en desenvolupament, però el titular va dient els Jocs Olímpics com a motor del desenvolupament d'un país europeu. I justament quan un país econòmicament va bé, senyor candidat, justament quan les coses de l'economia van bé, justament quan hi ha un quinquenni amb un creixement del producte interior brut del cinc i mig per cent és quan cal ser més exigent amb un govern, perquè és quan un govern té recursos i té possibilitats de treballar i de resoldre problemes. Quan les coses de l'economia van malament els governs pobres no tenen altra alternativa que fer front a una situació econòmica dolenta i pal·liar les conseqüències socials d'una crisi econòmica.

Però, després d'uns anys de fort, de molt fort creixement econòmic, que hi hagi la situació que hi ha a Catalunya en el terreny de les infraestructures, de la formació, del medi ambient, dels boscos i dels rius i del litoral, quan a Catalunya després d'uns anys, de molts anys de bonança econòmica hi ha una situació econòmica com aquesta, el pes d'aquesta responsabilitat recau sobre el Govern. El Govern no pot capitalitzar una situació bona, en termes propagandístics, si és un govern que respon a uns sentiments o a un sentit de responsabilitat. El Govern ha de capitalitzar aquesta bona situació econòmica per fer coses i per fer-les bé, amb un programa ben ordenat i prioritari.

Nosaltres creiem que això no s'ha fet; lamentablement creiem que no es farà durant els propers anys, voldríem canvis, els desitgem —creguin-ho—, i ho diem sincerament, sobretot per l'aspecte que li he comentat. Diu: «Vostè, senyor Obiols, sembla que tingui una obsessió en el tema de si són part o no de la Generalitat.» Voldríem que això es traduís en fets concrets, en gestos concrets, que no s'han produït durant molts anys, i, per descomptat, tinguin la seguretat que nosaltres actuarem durant

la propera legislatura, la legislatura que ja ha començat, com a oposició dura, correcta, constructiva i com a alternativa de govern a vostès, que és el que som. Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Obiols.

La presidència fa avinent que la votació per a la investidura tindrà lloc, aproximadament, dintre d'uns deu minuts. Els serveis de la cambra faran sonar els timbres per avisar les il·lustres senyores diputades i els il·lustres senyors diputats.

Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Raimon Escudé. (*Remor de veus.*)

El Sr. ESCUDÉ: Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats i, molt especialment, senyor president, per aquesta previsió temporal que acaba de fer... (*Rialles.*)

El Sr. PRESIDENT: Havia sigut prèviament consultat, eh!

El Sr. ESCUDÉ: Repeteixo les gràcies, senyor president. Encara que aquesta intervenció pugui ser considerada fonamentalment supèrflua, el Grup Parlamentari de Convergència i Unió desitja utilitzar el dret que ens dóna el Reglament de la cambra per posicionar-nos en aquest debat d'investidura sobre el proper nou president de la Generalitat, i és un recordatori que cal fer perquè hi ha hagut alguns moments del debat —potser, per exemple, fa molt pocs minuts— que semblava que els temes que es discutia eren d'una altra naturalesa. Estem aquí, senyores i senyors diputats, per opinar, per donar el nostre parer sobre si donem o no suport al candidat que ens ha proposat el molt honorable president del Parlament, per ser escollit durant aquests propers quatre anys president de la Generalitat de Catalunya.

Nosaltres, els diputats de Convergència i Unió, coneixem bé el candidat, sabem dels seus dots personals, sabem de la seva gran capacitat de treball, sabem de les virtuts personals, morals i polítiques que l'adornen; som conscients de la tasca ingent que ha fet el seu govern; sabem molts de nosaltres d'una trajectòria vital sempre al servei de Catalunya, i per això considerem que és un candidat que mereix la qualificació d'apte, en grau eminent, per continuar essent el president de la Generalitat de Catalunya durant, com a mínim, quatre anys més.

Per altra banda, nosaltres hem anat seguint al llarg del dia d'ahir i d'avui aquest debat d'investidura en el qual han intervingut fins ara la resta de forces polítiques parlamentàries. No m'escau —creguin-me que m'agradaria— poder intervenir, comentar, matisar, postillar algunes o moltes de les afirmacions que aquí s'han fet. No ho faré, he dit que seria breu. I tinc la temptació de fer-ho —legítima—, perquè en diverses ocasions se m'ha esmentat nominalment per part de diversos oradors, i només diré que és una cosa que agraeixo molt, molt i molt, perquè així em permet recollir una petita engruna de protagonisme en aquest gran debat que s'està fent avui entre els pesos pesants de les forces polítiques, però sí que no resistiré aquesta temptació en un cas molt concret perquè no ha estat feta nominalment, per tant, la recullo com a aportació o com a crítica feta al Grup Parlamentari de Convergència i Unió, que és: en un moment del debat un dels oradors —i tots vostès saben quin— ha qualificat amb unes paraules injurioses una nostra possible i probable actuació.

S'ha dit que era una «estafa moral» el cas que una determinada força política no obtingués un senador de representació del nostre Parlament. Jo voldria dir el que hem anat dient sempre, que és que la normativa legal a tots nivells, des de l'Estatut

fins al Reglament de la cambra, estableix exclusivament que aquesta assignació es farà proporcionalment als grups. No indica en cap moment la mecànica. Per tant, la mecànica matemàtica és perfectament vàlida i és tan i tan proporcional utilitzar el mètode d'Hondt com el mètode de majors restes o qualsevol de les altres dotzena llarga de mecàniques matemàtiques que hi ha per valorar la proporcionalitat.

Per tant, aquesta és la situació. Una situació purament de defensa legítima en una interpretació perfectament vàlida, i encara diria més: les senyores i els senyors diputats recordaran, coneixeran —i si no, els ho recordo— que el nostre portaveu, del Grup de Convergència i Unió, ara fa quatre anys, quan es va haver de debatre també aquesta qüestió de la designació dels senadors, ja va fer constar en acta, precisament, que la mecànica utilitzada, la forma de càlcul utilitzada de majors restes no era obligatòria i que l'acceptaven o no s'hi oposaven en aquella ocasió. I, per tant, aquesta és la situació legal i real. Per tant, ens sentim ferits per aquesta qualificació d'«estafa moral». Val a dir, si això fos així, si utilitzar la regla d'Hondt fos una estafa moral, no jo, ni el diputat que ha fet aquesta afirmació, tots nosaltres som fruit d'una estafa moral, perquè suposo que saben que les nostres actes de diputat ens han estat atribuïdes a tots en funció de la regla d'Hondt, que és la que aplica el sistema electoral vigent a casa nostra.

Però, bé, deixem aquesta qüestió i anem a allò que interessa, que és el programa de govern que s'ha debatut. Sigui dit de passada, en to també cordial i sense voler entrar en contradicció amb ningú, que, realment, des dels nostres rengles de Convergència i Unió, no hem sabut veure en cap dels oradors que han intervingut en el debat un programa de govern alternatiu. S'han fet propostes concretes, crítiques, però un programa alternatiu i sobretot vàlid i viable no l'hem sabut veure.

Nosaltres donem suport, amb satisfacció, al programa de govern que, a través de la seva primera intervenció d'ahir i de les rèpliques d'avui, ha fet el candidat proposat pel president del Parlament. I li donem suport perquè lliga amb aquells principis fonamentals que uneixen la nostra coalició, que és la defensa aferrissada de la persona, del personalisme, de la llibertat, però també, a nivell de societat, del nacionalisme i de l'europeisme. També val a dir, per altra banda, que aquest programa de govern és la traducció, ara i aquí, d'un programa electoral que es va oferir a la ciutadania a Catalunya, i tots nosaltres, diputades i diputats electes de Convergència i Unió i molts altres companys nostres que no han pogut accedir a aquesta condició, durant una sèrie de dies vam anar recorrent totes les contrades de Catalunya oferint aquest programa.

Perquè això sí que ha de quedar molt clar: era un programa electoral, però no en el sentit clàssic del programa electoral o que, en molts casos, en altres forces, es pot donar, que un programa electoral és una cosa mirífica que s'ofereix en un moment determinat per captar un vot, però que si s'assoleix la victòria, es deixa de banda.

El programa electoral, avui programa d'acció de govern, és això: el detall concretat d'uns propòsits d'actuació, de capteniment. I si s'ha criticat el candidat que ha estat breu, que ha estat escaït en aquesta exposició, jo els voldria remetre, com ell em sembla recordar que va fer ahir, al programa electoral: un llibre de pràcticament quatre-centes pàgines. I allà s'explica fil per randa les actuacions de tots els departaments. I prova, com a

testimoni d'aquesta realitat d'uns projectes que contínuament s'executen, voldria recordar una frase —que veig que ningú no s'hi ha referit— que va dir el candidat, ahir, quan va explicar que, amb independència de l'acció de govern en el futur i de parlar d'unes iniciatives a aplicar immediatament des d'ara fins a final d'any, va explicar molt ràpidament, un conjunt, una munió d'actuacions que el Govern que provisionalment presideix des de les darreres eleccions fins ara ja havia adoptat. Perquè tot això que fa el Govern del candidat, i esperem que ben aviat, president de ple dret, una altra vegada, de Catalunya, és això: és una actuació pensada i projectada des de fa molt de temps.

En definitiva, nosaltres volem acabar mostrant no ja la nostra adhesió, sinó la nostra adhesió entusiasta a la reflexió que el candidat va fer, va pronunciar ahir; perquè, al marge d'uns projectes o d'uns altres projectes d'aquella carretera o d'aquella activitat d'ensenyament, en les paraules que ahir el candidat ens va adreçar a la classe política, però també i de forma molt important als ciutadans de Catalunya, hi veiem aquells aspectes més fonamentals d'aquest debat d'investidura.

Nosaltres, senyor candidat, volem seguir —després de fer aquesta reflexió— la seva crida, i tant de bo que el poble de Catalunya també ho faci acompanyant-nos.

En definitiva, senyores i senyors diputats, tinc l'honor i la satisfacció en nom del Grup Parlamentari de Convergència i Unió d'anunciar el nostre vot favorable d'aquí a breus minuts a la candidatura que se'ns acaba de presentar i d'oferir.

Moltes gràcies. Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Escudé.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Senyor president...

El Sr. PRESIDENT: Sí, el senyor..., per què demana la paraula el senyor Carod-Rovira?

El Sr. CAROD-ROVIRA: Nosaltres entenem que, d'acord amb l'article 119.3, a partir de la intervenció del senyor Escudé, ens correspondria fer un mínim torn, ja que ha estat alludida una intervenció nostra en uns termes que creiem que no són exactament els indicats.

El Sr. PRESIDENT: No, no procedeix, eh?, en aquest moment obrir un debat sobre una qüestió...

El Sr. CAROD-ROVIRA: No, no es tracta d'obrir un debat, sinó simplement d'aclarir un aspecte que en els termes en què ens l'ha plantejat el senyor Escudé no es correspon amb la realitat. Aleshores, depèn de la presidència de si vol que en aquest Parlament s'aclareixin o no els termes que s'hi exposin amb tota pulcritud, o no.

El Sr. PRESIDENT: Té un moment per fer un aclariment. Un minut.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies. El farà el senyor Colom.

(Remor de veus.)

El Sr. COLOM: Gràcies, senyor president. El senyor Escudé, portaveu de la majoria, sembla que no en té prou, ell, en nom de la majoria, de fer una estafa moral...

El Sr. PRESIDENT: Limiti's...

El Sr. COLOM: a Esquerra Republicana...

El Sr. PRESIDENT: Limiti's a fer l'aclariment.

El Sr. COLOM: El faré, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Faci'!!

El Sr. COLOM: L'estic fent, senyor president. Sembla que no en té prou de considerar una estafa moral, sinó que a sobre...

El Sr. PRESIDENT: Està reobrint un debat...

El Sr. COLOM: No estic reobrint el debat.

El Sr. PRESIDENT: Aclareixi el punt que volia aclarir.

El Sr. COLOM: Efectivament aquest. Quan hem afirmat això hem aclarit exactament el que volíem dir: hi ha tres precedents a les tres anteriors legislatures —tres precedents a les tres anteriors legislatures— que indiquen un sistema a l'hora d'escollir els senadors. A partir d'aquí, en la quarta legislatura aquest sistema varia per la voluntat de la majoria.

Simplement que això quedi clar davant del poble de Catalunya. I, li ben asseguro —i amb això acabo—, voldria que el poble de Catalunya fos conscient de què hi ha al darrere d'aquesta decisió. És la decisió de Convergència i Unió...

El Sr. PRESIDENT: Ja ha fet l'aclariment!

El Sr. COLOM: ...o és una decisió marcada...

El Sr. PRESIDENT: Ja ha fet l'aclariment. No afegeixi res més!

El Sr. COLOM: President!

El Sr. PRESIDENT: No té la paraula!

(El president retira l'ús del micròfon al diputat i aquest continua parlant uns moments. Forta remor de veus.)

El Sr. PRESIDENT: Els serveis de la cambra faran sonar els timbres, per favor... *(Forta remor de veus. Pausa.)*

D'acord... *(Remor de veus.)* Volen seure, senyores diputades, senyors diputats... *(Pausa.)*

D'acord amb l'article 51 de la Llei del Parlament, del President i del Consell Executiu, perquè resulti investit el candidat haurà d'obtenir els vots de la majoria absoluta; aquesta elecció comportarà alhora l'aprovació del programa de govern. La votació serà pública per crida. Es votarà per ordre alfabètic de cognom de les senyores diputades i dels senyors diputats i s'iniciarà l'ordre pel número corresponent a una bola numerada extreta a l'atzar d'aquesta bossa. El senyor secretari o la senyora secretària enumerarà les senyores diputades i els senyors diputats i aquests respondran «sí», o bé «no» o bé declararan que s'abstenen. El Consell Executiu i la Mesa votaran al final.

Es procedirà a extreure una bola. *(El president treu una bola amb el número del diputat pel qual ha de començar la votació nominal.)* Número 49.

Comenci, senyor secretari.

(El secretari segon i, després, la secretària tercera criden per ordre alfabètic les diputades i els diputats perquè votin i aquests responen.)

El Sr. SECRETARI SEGON: Roc Fuentes i Navarro: «No.»

Joan Maria Ganyet i Solé: «No.»

Isidre Gavín i Valls: «Sí.»

Arseni Gibert i Bosch: «No.»

Tomàs Gilabert i Boyer: «Sí.»

Joan Baptista Giménez i March: «Sí.»

Víctor Gimeno i Sanz: «No.»

Ramon Grau i Gràcia: «Sí.»

Jaume Jané i Bel: «Sí.»

Josep Ignasi Llorens Torres: «Abstenció.»

Felip Lorda i Alaiz: «No.»

Rafael Madueño i Sedano: «No.»

Pasqual Maragall i Mira: «No.»

Francesc Xavier Marimon i Sabaté: «Sí.»

Rosa Martí i Conill: «No.»

Oriol Martorell i Codina: «No.»

Imma Mayol Beltran: «No.»

Ramon Mir i Ferrer: «Sí.»

Josep Moliner i Florensa: «Sí.»

M. Dolors Montserrat i Culleré: «Abstenció.»

Salvador Morera i Taña: «No.»

Joaquim Nadal i Farreras: «No.»

Manuel Nadal i Farreras: «No.»

Trinitat Neras i Plaja: «Sí.»

Raimon Obiols i Germà: «No.»

Joan Oliart i Pons: «No.»

Roser Oller i Montia: «Sí.»

Magda Oranich i Solagran: «No.»

Esteve Orriols i Sendra: «Sí.»

Jaume Padrós i Selma: «Sí.»

Maria Glòria Pallé i Torres: «Sí.»

Pere Parera i Cartró: «Sí.»

Alfred Pérez de Tudela i Molina: «No.»

Eugeni Pérez-Moreno i Pallarés: «Sí.»

Pere Jordi Piella i Vilaregut: «No.»

Ferran Pont i Puntigam: «Sí.»

Jordi Portabella i Calvete: «No.»

Miquel Pueyo i París: «No.»

Joan Puigcercós i Boixassa: «No.»

Joan Maria Pujals i Vallvé: «Sí.»

Simon Pujol i Folcrà: «Abstenció.»

Josep Maria Rañé i Blasco: «No.»

Josep Maria Reguant i Gili: «No.»

Enric Renau i Folch: «Sí.»

Joan Reventós i Carner: «No.»

Rafael Ribó i Massó: «No.»

Santiago Riera i Olivé: «No.»

Joan Rigol i Roig: «Sí.»

Jaume Rodri i Febrer: «No.»

La Sra. SECRETÀRIA TERCERA: Joan Maria Roig i Grau: «Sí.»

Joan Roma i Cunill: «No.»

Víctor Ros i Casas: «Abstenció.»

Isabel Ruiz i Margalef: «Sí.»

Joan Manuel Sabarza i March: «Sí.»

Josep Maria Sala i Grisó: «No.»

Josep Maria Salvatella i Suñer: «Sí.»

Josep Sánchez i Llibre: «Sí.»

Juli Sanclimens i Genescà: «Sí.»

Joan Saura Laporta: «No.»

Josep Serratusell i Sitjes: «Sí.»

Domènec Sesmió i Rius: «Sí.»

Antoni Siurana i Zaragoza: «No.»

Jaume Sobrequés i Callicó: «No.»

Josep Xavier Soto i Cortés: «No.»

Josep Oriol Suñer i Carbó: «Sí.»

Maria Concepció Tarruella i Tomàs: «Sí.»

Ramon Tomàs i Riba: «Sí.»

Esteve Tomàs i Torrens: «No.»

Dolors Torrent i Rius: «No.»

Maite Utgés i Nogués: «No.»

Rosa Vandellós i Lleixà: «No.»

Josep Varela i Serra: «Sí.»

Maria Carme Vidal i Xifre: «Sí.»

Aleix Vidal-Quadras i Roca: «Abstenció.»

Jordi Vila i Foruny: «Sí.»
 Víctor Vila i Giró: «Sí.»
 Ramon Vilalta i Oliva: «No.»
 Carles Viñas i Serra: «Sí.»
 Joan Maria Abelló i Alfonso: «No.»
 Josep Abelló i Padró: «No.»
 Jaume Aligué i Escudé: «Sí.»
 Lluís Manuel Armet i Coma: «No.»
 Joan Aymerich i Aroca: «Sí.»
 Pere Barceló i Garcia: «Abstenció.»
 Rosa Barenys i Martorell: «No.»
 Josep Bargalló Valls: «No.»
 Ernest Benach i Pascual: «No.»
 Josep Borràs i Gené: «Sí.»
 Fèlix Bota i Gibert: «Sí.»
 Josep Lluís Boya i González: «Sí.»
 Rosa Bruguera i Bellmunt: «Sí.»
 Magí Cadevall i Soler: «No.»
 Jaume Camps i Rovira: «Sí.»
 Carles Campuzano i Canadés: «Sí.»
 Josep Capdeferro i Maureta: «Sí.»
 Martí Carnicer i Vidal: «No.»
 Josep Lluís Carod-Rovira: «No.»
 Joan Manuel Carrera i Pedrol: «Sí.»
 Eudald Casadesús i Barceló: «Sí.»
 Enric Castellnou i Alberch: «Sí.»
 Antoni Castells i Oliveres: «No.»
 Josep Clofent i Rosique: «No.»
 Higiní Clotas i Cierco: «No.»
 Francesc Codina i Castillo: «Sí.»
 Josep Coll i Bertran: «Sí.»
 Àngel Colom i Colom: «No.»
 Ramon Companys i Sanfeliu: «Sí.»
 Celestino Corbacho i Chaves: «No.»
 Llibert Cuatrecasas i Membrado: «Sí.»
 Josep Curto i Casadó: «Abstenció.»

Marià Curto i Forés: «Sí.»
 Manuela De Madre Ortega: «No.»
 Joan Descals i Esquiús: «Sí.»
 Raimon Escudé i Pladellorens: «Sí.»
 Ramon Espadaler i Parcerisas: «Sí.»
 Pere Esteve i Abad: «Sí.»
 Salvador Esteve i Figueras: «Sí.»
 Antoni Farrés i Sabater: «No.»
 Joaquim Ferrer i Roca: «Sí.»
 Daniel Font i Cardona: «No.»
 Macià Alavedra i Moner: «Sí.»
 Antoni Comas i Baldellou: «Sí.»
 Joan Guitart i Agell: «Sí.»
 Joaquim Molins i Amat: «Sí.»
 Antoni Subirà i Claus: «Sí.»
 Xavier Trias i Vidal de Llobatera: «Sí.»
 Joan Vallvé i Ribera: «Sí.»
 Jordi Pujol i Soley: «Sí.»
 Xavier Bosch i Garcia: «No.»
 Flora Sanabra i Villarroya: «Sí.»
 Xavier Guitart i Domènech: «No.»
 Ramon Camp i Batalla: «Sí.»
 Antoni Dalmau i Ribalta: «No.»
 Arcadi Calzada i Salavedra: «Sí.»
 Joaquim Xicoy i Bassegoda: «Sí.»
(Pausa. Es procedeix al recompte.)

El Sr. PRESIDENT: El resultat de la votació ha estat el següent: 70, sí; 58, no; 7, abstencions.

Atès que en la votació el Molt Honorable senyor Jordi Pujol i Soley ha obtingut 70 vots, que superen la majoria absoluta que estableix l'article 51 de la Llei abans esmentada, es fa avinent que resta investit president de la Generalitat. La investidura serà comunicada a Sa Majestat el Rei perquè el nomeni president de la Generalitat.

(Aplaudiments perllongats.)

S'aixeca la sessió.

(Són tres quarts de vuit del vespre i deu minuts.)

2.ª EDICIÓ

Jaume Sobrequès
Francesc Vicens
Ismael E. Pitarch

Prefaci dels M. H. Srs.
Heribert Barrera
i Miquel Coll i Alentorn

Publicacions
del Parlament
de Catalunya

Barcelona 1987. 504 pàgines. ISBN 84-505-6832-3
Preu: 10.000 PTA.

Paper couché i relligadura en
simil pell, estampada a 4
colors, protegida amb
sobrecoberta d'ace-
tat transparent

231
fotos a tot color
i a tota plana, originals
de Francesc Català i Roca
i altres fotògrafs i arxius

78 fotos històriques en blanc
i negre, reproduïdes en bitò

15 gràfics i esquemes sobre l'organització
i el funcionament parlamentaris

C O N T I N G U T

Prefaci del M. H. Sr. Heribert Barrera
Prefaci del M. H. Sr. Miquel Coll i Alentorn

**La institució parlamentària en la
història de Catalunya**, per Jaume
Sobrequès i Callicó

Origen
Major edat el segle XIII
El funcionament de les Corts Medievals
L'època d'or de les Corts
Les Corts i la crisi del segle XV
Les Corts escenari del redreçament
polític
Progressiva decadència de les Corts els
segles XVI i XVII
La desaparició definitiva de les Corts

El Palau del Parlament, per Francesc
Vicens

La Ciutadella de Felip V
Un segle i mig de repressió

L'arsenal de la Ciutadella
D'arsenal a palau reial
De palau reial a Museu
La instal·lació del Parlament durant la
República
L'etapa actual

El Parlament de Catalunya, per
Ismael E. Pitarch

I. Crònica del Parlament
*El parlament de la Generalitat restaurada
(1932-1939)*
Composició del Parlament
Esdeveniments històrics més importants
en la vida del Parlament
La funció legislativa
La funció de control
Altres funcions del Parlament
El Parlament de la Generalitat restablerta
Les eleccions al Parlament de Catalunya

II. Les funcions del Parlament
La naturalesa i la funció del Parlament
El sistema d'autogovern de Catalunya
Característiques del Parlament
La funció i les competències legislatives
del Parlament
Les funcions de creació, control i impuls
de l'acció política i de govern
La funció electiva
La funció integradora i solidària
El funcionament del Parlament
L'elecció del Parlament
Els diputats
La seu i el temps de treball
Els òrgans del Parlament
El sistema de treball i de decisió
El procediment legislatiu del Parlament
El control i l'impuls polític de l'acció de
govern
La publicitat i el coneixement del
Parlament
Els serveis del Parlament

SUBSCRIPCIÓ

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

El pagament es pot fer:

- a) En metàl·lic, a la Caixa del Parlament
- b) Per transferència bancària, al compte número 500-5-22559-41 de la Caixa d'Estalvis de Catalunya
- c) Per gir postal
- d) Per xec registrat (el xec no registrat no serà admès).

BUTLLETA

Nom

carrer núm.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 19

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 19 envia

per núm. la quantitat de pessetes

(gir/sec al portador)

..... de de 19

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL
i
DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició i subscripcions: Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya,

Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300.62.63.

Subscripció anual: 6.000 pessetes. Subscripció anual conjunta amb el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya*: 13.000 pessetes. Número solt: 120 pessetes. (Preus amb IVA inclòs).

Dip. Leg. B-27.966-80. ISSN 0213-7976 (general) ISSN 0213-7984 (sèrie P)

Imprès per Multitext. SA. Diputació 113-115. 08015 Barcelona

